ational Library
Bibliothèque Nationale
OCT 20 1981
APER SECTION
DES JOURN

B103/C/1914

LATVIJA AMERIKĀ

LATVIAN LANGUAGE NEWSPAPER

Published weekly by the
Latvija Amerika Publishing Limited
Business Offices: 125 Broadview Ave., Toronto, Ont. M4M 2E9, Canada. Editor-in-Chief A. **Kundrats**, 465-7902. USA Editorial Offices: New York, Editor V. **Irbe**, 4035 Rombouts Ave., Bronx, NY 10466; Chicago Editor V. **Jaunkalnietis**, 1805 Taylor Ave., Racine Wis. 53403; California Editor **Karlis Kalejs**, 3822 Markridge Road, La Crescenta, CA 91214.

NR. 41 — SESTDIENA, 1981. GADA 10. OKTOBRIS — 31. GADS

SATURDAY, OCTOBER 10, 1981

SECOND CLASS MAIL — REGISTRATION NUMBER 2249 — CENA 75 centu

Atentātā nogalināts Ēģiptes prezidents

ALEKSANDRA ĶEGUMNIEKA
SPECIĀLRAKSTS LATVIJAI AMERIKĀ

Mūsu laikraksta iespiešanas pēdējā stundā apstiprinājās sensacionāla ziņa, ka otrdien militārās parādes laikā Kairo nogalināts Ēģiptes prezidents Anvars Sadats. Uz viņu mašīnpistoļu uguni raidīja kaŗaspēka vienībā iefiltrējušies slepkavas. No smagajiem ievainojumiem pēc dažām stundām Sadats mira slimnīcā.

Ēģiptes prezidenta pēkšņai nāvei būs vēl neaptveŗamas politiskas sekas vidējos austrumos, kuŗas saviem plāniem mēģinās izmantot Kremlis.

Tikai dažas dienas pēc tam, kad aizsardzības ministrs Kaspars Veinbergers nodeva atklātībai dokumentu par Pad. savienības militāro varu, kas apdraud ne vien NATO aliansi, bet arī ASV vitālās intereses, prezidents Rēgens nāca klajā ar amerikāņu militārā spēka potenciāļa atgūšanas pirmās fazes programmu. Šīs programmas ietvaros amerikāņi nebūt nedomā jau aizsteigties priekšā Pad. savienībai, bet tikai aizcirst iepriekšējo administrāciju kļūdainās militārās stratēģijas dēļ vaļā palikušo logu, pa kuŗu ienaidnieks militāras konfrontācijas gadījumā spētu sagādāt amerikāņiem smagus zaudējumus.

Jaunās Rēgena programmas ietvaros nepieciešami 180 bilj. dolaru vai 818 dol. uz katru ASV pilsoņa galviņu, sievietes un bērnus ieskaitot. Militārie lietpratēji pārliecināti, ka Rēgena pieteiktais plāns patiesi sašaurinās lielo tehnoloģisko plaisu, kas Korejas un Vietnamas kaŗa rezultātā radās, pametot novārtā daudzas svarīgas militārās pētīšanas un jauno ieroču radīšanas programmas.

Šis ir lielākais militāro līdzekļu atvēlējums amerikāņu bruņotajiem spēkiem pēdējo 30 gadu laikā. Rēgens pārliecināts, ka šīs programmas pirmajā fazē būs restaurētas visas militārās aizsardzības svarīgākās prasības un reizē tiks nostiprināti pamati arī paliekama miera radīšanai visā pasaulē.

Jaunajā Rēgena plānā ietelp radīt MX atomraķešu bazes, neka vējoties uzsākt līdz šim apstrīdētā B1 bumbvežu produkciju un reizē kāpināt amerikāņu zemūdens flotes ugunsspēku. Gādās arī par vairāk simtu bezpilotu raķešu lidmašīnu produkciju un radīs arī Trident 2 jaunās raķetes atomspēka zemūdeņu flotē. Tāpat tūlīt stāsies pie Ziemeļamerikas gaisa aizsardzības izveidošanas, kur kopā ar Kanadu aizstās jau sen novecojušos F 106 iznīcinātājus ar moderniem F 15 gaisa kuģiem, kā arī gādās par lidojošo radara staciju (AWACS) flotes izveidošanu. Uz Pentagona plānotāju galdiem jau atrodas arī neredzamās lidmašīnas Stalth bumbveža projekts.

Protams, ka neviena valsts nekad nav izklāstījusi visa sava militārā arsenāla apmērus, kā arī paredzamo stratēģiju. Tā arī tagad Rēgens droši vien daudz ko ir paturējis neatklātu.

Rēgena pieteiktais plāns Kremlī radījis jau pāniku. Līdz šim prezidents pierādījis, ka viņa vārdiem allaž seko darbi. Un tieši tādēļ Kremlis ir vairāk nekā nobažījies. Amerikāņu ērglis vairs neļauj katram zvirbulim knābt nesodītam sava prestiža acī. Amerikāņu ērgļa spārniem augot, dūša sāks saplakt arī mākslīgi uzpūstam sarkanam komūnisma lācim. Bez šaubām, Kremlis gan ar melu propagandu, gan ar vientiesīšu un apmāta pūļa palīdzību mēģinās iztēlot prezidentu Rēgenu par pašu velnu, kas ved pasauli pretī pastardienai.

Eiropas amerikāņu sabiedrotie Rēgena pēdējos soļus apsveic, bet nebūt nav teikts, ka, tuvredzīgu politiķu ietekmēti, daudzi eiropieši savu nostāju vēlāk var mainīt. Jau tagad pārticības taukos un tuvredzībā iestigusī Dānijas valdība vaimanā par Rēgena atomkaŗa briesmām, kuŗu dēļ neviens godīgs dāņu mietpilsonis vairs nevarot mierīgi nodoties nakts miegam. Drīz vien Kremļa inscenējumā pacifistu demonstrācijas uzliesmos tieši tajās zemēs, kur amerikāņu palīdzība Kremļa invāzijas apturēšanai ir visvairāk nepieciešama. Tā Bonnā neapskaužamā stāvoklī ir kanclers Helmūts Šmits, kas gan piekrīt Rēgena plāniem, bet viņa paša sociāldemokratu partijas kreisais spārns vaimanā par amerikāņu imperiālistu

(Turpinājums 20. lp.)

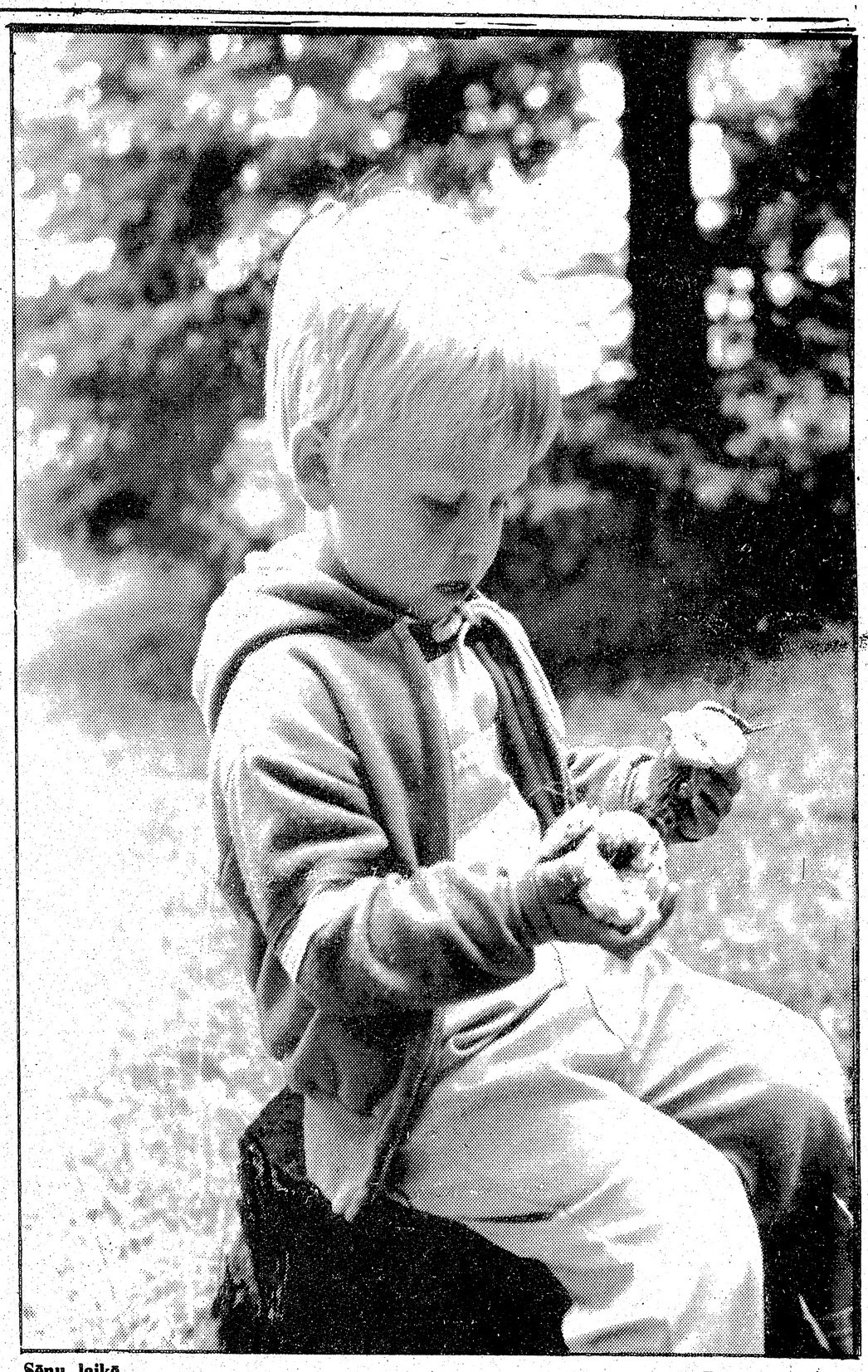

Sēņu laikā. — Foto: J. Liģers.

Olafs Brūvers

Mūsu spēks solidāritātē

Pasaules sabiedriskās domas uzmanība šodien ir pievērsta poļu tautai, kas Vislas krastos ceļ jaunu Poliju. Lai kā tas mūs visus pārsteigtu un liktos neticami — visu šo brīnumaino panākumu atslēga slēpjas poļu tautas vienotībā, es vēlētos teikt, — drosmīgajā Solidāritātē. Šis vārds ir kļuvis par cīņas, uzupurēšanās un uzvaras simbolu, kā arī no jauna apliecina, ka tikai vienībā ir spēks.

Bet ne tikai Polijas notikumi iepriecina un māca mūs šodien. Kā jauna un spirgta vēsma latviešu trimdas sabiedrībā ienāca Minsteres latviešu ģimnazijas jauniešu aicinājums visām trimdas jaunatnes organizācijām boikotēt okupētās Latvijas vadības rīkotos vasaras kursus, kas bija paredzēti augustā. Šis aicinājums, kuŗu minsterieši pieņēma 1980. gada novembrī, sauca pēc solidāritātes, lai apliecinātu mūsu tautas cilvēktiesību cīnītājiem Latvijā, ka neesam viņus aizmirsuši, ka mums sāp arī viņu liktenis, ka mums — trimdas jaunatnei, pāri visai kultūrālajai un mākslas dzīvei svarīgāka ir tautas garīgā brīvība. Un šodien Minsteres latviešu ģimnazijas audzēkņi un skolotāji var būt lepni, ka

(Turpinājums 20. lp.)

No Londonas saņemta sēru ziņa, ka 29. septembrī pl. 6 vakarā Consington, St. Mary Abbott slimnīcā miris Latvijas sūtniecības Londonā vadītājs T. V. Ozoliņš.

Nelaikis bija viens no spējīgākiem Latvijas diplomātiem, kas ilgus gadus ar izcilām sekmēm darbojās mūsu Londonas vēstniecībā. Ar vēstnieka T. V. Ozoliņa nāvi mēs esam zaudējuši krietnu patriotu, kas visas sava mūža dienas veltīja nesavtīgi kalpojot latviešu tautai un Latvijas valstij.

LATVIJA AMERIKĀ

SESTDIENA, 1981. G. 10. OKTOBRIS, 41. NR.

Latviešu nedēļas laikraksts, iznāk sestdienās. Izdevējs — Latvija Amerikā Publishing Ltd. Valdē — P. Ratnieks, Alb. Šterns, J. Grodnis. Laikraksta atbildīgais redaktors — A. Kundrats. Redakcija: 125 Broadview Ave., Toronto, Ont., Canada M4M 2E9, tālr. 465-7902. Nujorkas redakcijas vadītājs: V. Irbe, 4035 Rombouts Ave., Bronx, N. Y. 10466, U.S.A. Tālr. 1-212-994-7917. — Čikagas redakcijas vad. V. Jaunkalnietis, 1805 Taylor Ave., Racine, Wis. 53403. Redaktors Austrālijā Ed. Šmugajs, 28 Taffs Ave., Lugarno, NSW 2210, Australia.

Redakcijai tiesības manuskriptus pēc vajadzības īsināt. Neizlietotos materiālus neuzglabā, bet pēc vēlēšanās sūta atpakaļ, ja pievienota pastmarka (Kanadā) vai starptautiskais pasta kupons (citās zemēs). Ar autora vārdu vai iniciāļiem parakstītos rakstos izteiktās domas ir rakstītāja personiskais uzskats un ne katrā gadījumā atbilst red. viedoklim.

Abonēšanas maksa Kanadā un ASV: par vienu gadu — 35 dol., 6 mēnešiem — 18. dol., 3. mēnešiem — 9 dol. Atsevišķa numura cena 75 centi.

Sludinājumu maksa sludinājumu daļā $5.00, tekstā $6.00, pirmajā vai pēdējā lp. $10.00 par 1 collas telpu. Sarīkojumu kalendārā $1.50 par rindiņu, atkārtojot 4 reizes un vairāk 25 proc. atlaide.

Laikraksta abonēšana un sludinājumi — tālrunis 466-1514.

Atmiņu vakarā 2011. gadā Toronto centrālā latviešu namā . . . Dadža zīm. LA.

A. Plensners

Izaicinājums ar divkauju

Divkaujas Latvijā, pēc bijušiem krievu likumiem, tika uzskatītas kā aizliegtas. Taču zināmās studentu aprindās tās bija inerces ceļā saglabājušās un laikam nebija arī izgaisušas virsnieku ,,goda kodeksā'', kas mūsu sabiedrībā bija mazāk pazīstams. Tāpēc lielu interesi radīja ,,Latvijas Kareivī'' 1920. gada 18. jūnijā (Nr. 97) iespiesta atklāta vēstule.

,,Satversmes Sapulces'' 9. jūnija plenārsēdē sociāldemokratu līderi Celma un P. Kalniņa kungi nepiedodamā kārtā apvainoja manu Latvijas pilsoņa un armijas virsnieka godu bez kādiem faktiskiem pierādījumiem un dokumentiem, vienīgi uz pilnīgi izdomāta Serbijas majora Lūberta rapórta pamata. Juzdamies visaugstākā mērā apvainots no šādiem nepatiesiem, apkaunojošiem uzbrukumiem (skat. ,,Sociāldemokrata'' š.g. 80. nr.) un gribēdams atklātības priekšā rehabilitēt savu nekad neaptraipīto virsnieka godu, es uz pastāvošā likuma pamata biju spiests prasīt no minētiem kungiem gandarījumu. Kā visās kultūrālās valstīs parasts (likumā par goda tiesu), es deleģēju pie šiem kungiem savus sekundantus pulkvežleitnantu Veisu un pulkvežleitnantu Rozenšteinu, kuŗi nodeva viņiem izaicinājumu uz divkauju. Deputāts Dr. P. Kalniņš tūlīt katēgoriski atteicās no divkaujas, tāpat atteicās arī no atvainošanās Satversmes Sapulcē vai presē. Deputāts Celma kungs gan neatteicās, bet solījās padomāt — viņam tika dots 24 stundu ilgs atbildes termiņš. Pēc notecējušā laika mani sekundanti atbildes vietā saņēma Satversmes Sapulces sociāldemokratu frakcijas šādu rakstu:

Cien. plkv.-ltn. Hugo Rozenšteina un A. Veisa kungi.

Vakar, 15. jūnijā, Jūs, Rozenštein, Lutera kunga uzdevumā uzaicinājāt Satversmes Sapulces deputātus J. Celmu un Dr. P. Kalniņu uz divkauju, sakarā ar runu, kuŗu J. Celms turēja Satversmes Sapulcē 9. jūnijā.

Mums ir gods sociāldemokratu frakcijas vārdā atbildēt sekojošo:

1) Sociāldemokrati principā neatzīst divkauju kā līdzekli aizstāvēt taisnību un godu, kas kultūras valstīs panākams valsts un goda tiesu ceļā.

2) J. Celms 9. jūnijā uzstājās Satversmes Sapulcē sociāldemokratu frakcijas uzdevumā un vārdā un uz to dokumentu pamata, kuŗus viņam nodeva frakcija. Tāpēc sociāldemokratu frakcija uzskata šo lietu par sociāldemokratu frakcijas lietu un katēgoriski noliedz J. Celmam un Dr. P. Kalniņam pieņemt divkauju, paziņojot viņiem, ka pretējā gadījumā izslēgs viņus no frakcijas. Šāds lēmums paziņots J. Celmam un Dr. P. Kalniņam ar priekšlikumu, sevišķu atbildi Jums vairs nesūtīt.

Sociāldemokratu frakcijas vārdā
(paraksti)

Nevarēdams ar tādu lietas nokārtojumu apmierināties, es, nespēdams tiešā ceļā nomazgāt uz virsnieka godu, uz pastāvošo tradiciju pamata, atstāju sev rīcības brīvību pret Celma un Kalniņa kungu personām.

Armijas virspavēlnieka stāba
Inspekcijas daļas priekšnieks
pulk.-ltn. Luters

Patiesam goda vīram pulkvežleitnantam Luteram nevajadzēja savu rehabilitāciju izcīnīt ar dūri vai citādi. Steidzami iecelta Virspavēlnieka izmeklēšanas komisija konstatēja un publiski deklarēja, ka pret pulkvežleitnantu Luteru celtie apvainojumi ir pilnīgi nepatiesi (Nr. 100).

Plkv.-ltn. Luters (toreiz kapteinis) bija vadošais no trim virsniekiem, kuŗi 1919. g. aprīlī, plkv. Baloža sūtīti, iepazinās Liepājā ar 16. aprīļa pučs notikumiem. Viņu ziņojuma pamatā plkv. Balodis atteicās no viņam paredzētās lomas militārā direktorijā. Luters bija patriots un īsts goda vīrs, lēns un savaldīgs.

Lasītāju Vēstules

NACIONĀLĀS PRETESTĪBAS CENTRS

Ir labi, ka Latvija Amerikā izveidojas par nacionālu pretestības centru, lai novērstu nacionālās trimdas sabrukumu, kādu gribot vai negribot veicina mūsu mietpilsoņi, čekas aģentu-kulturņiku maldināti un bieži vien arī vadīti.

Andrejs Eglītis Stokholmā

T. KRONBERGA RAKSTS BIJA PAREIZS

Man patika nesenā Latvijas Amerikā n-rā LNAK priekšsēža T. Kronberga raksts ,,Izlīdzinājumu meklējot''. Ir labi un vajadzīgs, ka pašu vēlētais sabiedrības vadītājs sniedz tādu analizi un aicina ,,karstos'' uz mērenību. Pēdējos pāris gados mēs tik bezgala daudz izšķiežam psīchiskās enerģijas pret pašiem, it kā mūsu domu un ideju pretinieki būtu jau līdzīgi tiem mūsu tautas ienaidniekiem, kas dzīvo aiz saviem tankiem Maskavā, vai arī mūsu Latvijā. Psīchisko enerģiju mūsu apstākļos jātaupa vēl vairāk nekā tos inflācijas saēstos dolarus. Tā ir mūsu izdzīvošanas, izturības un pastāvēšanas lielākā manta šodien.

J. Klīdzējs Kalifornijā

TAUPĪSIM ENERĢIJU

Ir patīkami iesākt laikrakstu ar smaidu, ko vienmēr izraisa Dadža asprātīgās karikatūras.

Vienīgi domāju teicienam, — ,,Mums katram sava uts'' u.t.t. šāds turpinājums būtu lietderīgāks. Ja nu mēs visi kopā kasītos pa savām, bet ne citu azotīm, kādu varenu enerģiju tad ietaupītu.

J. I. Skarboro

PACIETĪBA VAI BAILES?

Kad 1939. g. Pad. savienība iebruka Somijā, to izmeta no Tautu Savienības. Tagad nevienam nav drosmes pat tikai rētoriski ierosināt Apvienotās Nācijās Pad. savienības sodīšanu par iebrukumu Afganistānā, nemaz nerunājot par pārrunu ievadīšanu Apvienoto Nāciju pilnsapulcē par Pad. savienības kolonizācijas, pārkrievināšanas un cilvēku tiesību pārkāpumu politiku Kremļa uzkundzētajās zemēs un nemitīgu nemieru, terrora un apvērsuma organizēšanu visās pasaules malās!

Trimdinieks ir neziņā: vai tā ir brīvās pasaules pacietība vai bailes? Neziņā, kādēļ rietumnieki atkal un atkal palīdz komūnistu vadoņiem izķepuroties no saimnieciskām klizmām, kas apdraud viņu iekšējo stabilitāti, ar izdevīgiem kreditiem, labības pievedumiem, mašīnu daļām, u.tml.? Vai tad tiešām pašreizējais māņpilnais ,,miers'' ir tik salds, ka par to daudzu desmitu reiz brīvām un neatkarīgām tautām jāsamaksā ar savām važām? Cil vēl ilgi lai paši rietumnieki tad neiekļūtu sarkano cilpās? Savu mērķu sasniegšanai moskvīti nemitīgi un sistēmatiski pārkāpj ikvienu savu solījumu, nolīgumu, starptautiskās chartas un likumus. Ir taču tā, kā to ASV prezidents Rēgens šī gada 29. janvārī teica par komūnistu vadoņiem, ka tie komūnisma virskundzības sasniegšanai pasaulē ,,melo, krāpj un izdara noziegumus''! Viss tas, laikam, jau rietumu lielvalstīm iedzinis tādas bailes, ka šobrīd ir smieklīgi runāt par rietumnieku ,,dzelzs'' pacietību'' pret komūnistu nelietībām. **Vanagu Kārlis ASV**

LABA ATPŪTA

Raksts ,,Brīvā Dabā'' 22. augustā noteikti interesē kuplo makšķernieku saimi. Man tiešām prieks, ka rīkos makšķerēšanas semināru un pieņems arī mūs, nemierīgos ļaudis, badapātagas nēsātājus.

Piederu pie tiem makšķerniekiem, kuriem izmakšķerēto zivju daudzums un lielums nav galvenais, bet gan laiks, kuŗu, nevienu netraucējot, pavadu visciešākajā tuvumā ar dabu. Bet neteikšu, ka nepriecājos, ja kādreiz izdodas ar makšķeri piemānīt straujo un bailīgo līdaku vai foreli. Nekur tik labi un patīkami nevar atpūsties kā pie ūdeņiem ar makšķeri. Nekur tik labi negaršo līdzpaņemtā sviestmaize kā makšķernieka gaitās. **E. Svīte**

Edmunds Zirnītis

Latvju literātūras milzis

ANŠLAVAM EGLĪTIM 75 GADI

Tautas balvas laureātam Anšlavam Eglītim 14. oktobrī piepildās 75 gadi. Eglīšu mums ir daudz, bet Anšlavs tikai viens, un pietiek pieminēt tikai Anšlava vārdu, mēs zinām, ka ar to domāts rakstnieks Anšlavs Eglītis, ne gleznotājs Anšlavs Eglītis. Un tas nav nepelnīti, jo Anšlavs Eglītis sava mūža 55 gadus veltījis grūtajai vārdu mākslai, kamēr krāsu mākslai atdevis ,,atlikušo spēku un laiku.''

Anšlavs Eglītis dzimis Rīgā 1906. gadā un uzaug literātu un mākslinieku gaisotnē. Viņa tēvs Viktors Eglītis (1877-1945) ir dzejnieks, rakstnieks, titanisks cīnītājs par augstāku kultūru literātūrā. Viņš pirmais atklāj (1903. g.) Poruka lielo nozīmi, teikdams, ka ,,Poruks ir celms, no kuŗa izaug mūsu modernā rakstniecība''. Anšlava Eglīša māte Marija Eglīte (mir. 1926. g.) ir Maldoņa vidusskolas latviešu valodas skolotāja, laba mūzikas un sevišķi franču rakstniecības sapratēja un tulkotāja. Eglīšu dzīvoklī un arī ,,pansijas pilī'' Inciemā apgrozās literāti un mākslinieki, no kuŗiem redzīgais Anšlavs Eglītis jau agri saņem ierosmes par mākslām; augdams un veidodamies šai kultūras un gara labestīgajā gaisotnē, viņš iegūst augstu intelliģenci un apgūst vairākas svešvalodas, kas dod iespēju brīvi orientēties pasaules lielmeistaru darbos. Jau jaunās dienās viņš iepazīstas ar Petronija Trimalchija dzīrēm un Apuleja Zelta ēzeli. Un, kad Anšlavs Eglītis pats sāk rakstīt, tad jau viņam, spilgti individuālam talantam, ir apbrīnojami lielas zināšanas latviešu un cittautu literātūrā. Anšlavs Eglītis ir tipisks humorists klasiskā izpratnē ar aistētisku gaumes sajūtu, eleganti ironisku smīņu, asu smaidu un skepsi.

Kā valodas stila virtuozs Anšlavs Eglītis raksta kuplā, vijīgā, konkrētā, trāpīgiem vārdiem bagātā valodā. Viņa salīdzinājumi pārsteidz, epiteti žilbina. Ģeniālā talanta spožumā apbrīnojami asprātīgi fābulēdams, viņš skata caur spēcīgu grotesku prizmu plātīgi sīkos, egoistiskos, ķeburainos īpatņus, švābu dīvainuļus, Holivūdas starptautiskos ērmus, aziātiskos necilvēkus un atklāj viņu raksturus un tipus izmeklētos sižetos un komiskās situācijās.

,,Rentgena acīm'' un ,,radara ausīm'' stāvēdams literārās kultūras pasaules plašumos, Anšlavs Eglītis ir līdzīgs seismografam, kas allaž uztver un reģistrē literāros strāvojumus un noslieces, ne akli tiem pakļaudamies, bet pēc pamatīgiem pētījumiem, ,,nesabiedrojoties ne ar vienu nogrupējumu'', pieņem tikai to, kas cilvēcīgi atbilst viņa spēcīgajai nacionālajai individuālitātei, asā satirā vērsdamies pret sen izkurtējušām, kožu saēstām tradicijām, uzspiestiem vai pieņemtiem ,,dārgumiem'', kas degradē latvisko, un tiem, kas grib ,,gozēties savā nekrietnībā''. Anšlavā Eglītī ir liels nacionāls un humāns spēks pacelt balsi pret svešo un necilvēcīgo, kas nav latvietības un visas cilvēces cienīgs.

Anšlava Eglīša ienākšana latviešu literātūrā ir trokšņaina, pat skandaloza. Novelei Maestro modeli viņš noskatījis kādu vasaru laukos. Šis modelis ir gleznotājs Romāns Suta, ,,trakākais fantasts'', kas neveiksmēs ,,piesauca par vainīgo visas iespējamās un neiespējamās sodības un baismīgas līdzības kāpa līdz pasaules jumtam'' un kas ,,pēc otrā lāsta, aizmirsis dusmas, improvizēja tālāk, noreibis no tā, kā klaudz un sit viņa vārdu kaskādes''. Daugavas redaktors Jānis Grīns, kas ,,mīlēja jokus un mazas literāras sensācijas'', noveli iespieda Daugavā. ,,Efekts bija diezgan stiprs,'' pastāsta autors savā autobiografijā, ,,modelis šausmīgi pārskaitās, bārās redakcijā, meklēja mani visās malās, lai pārmācītu, un Daugavas lasītājiem patiesi iznāca savs ‚amizieris'.'' Vēlāk autors ar Sutu izlīdzis, jo ,,veicinājis viņa popularitāti, nevis tai kaitējis''.

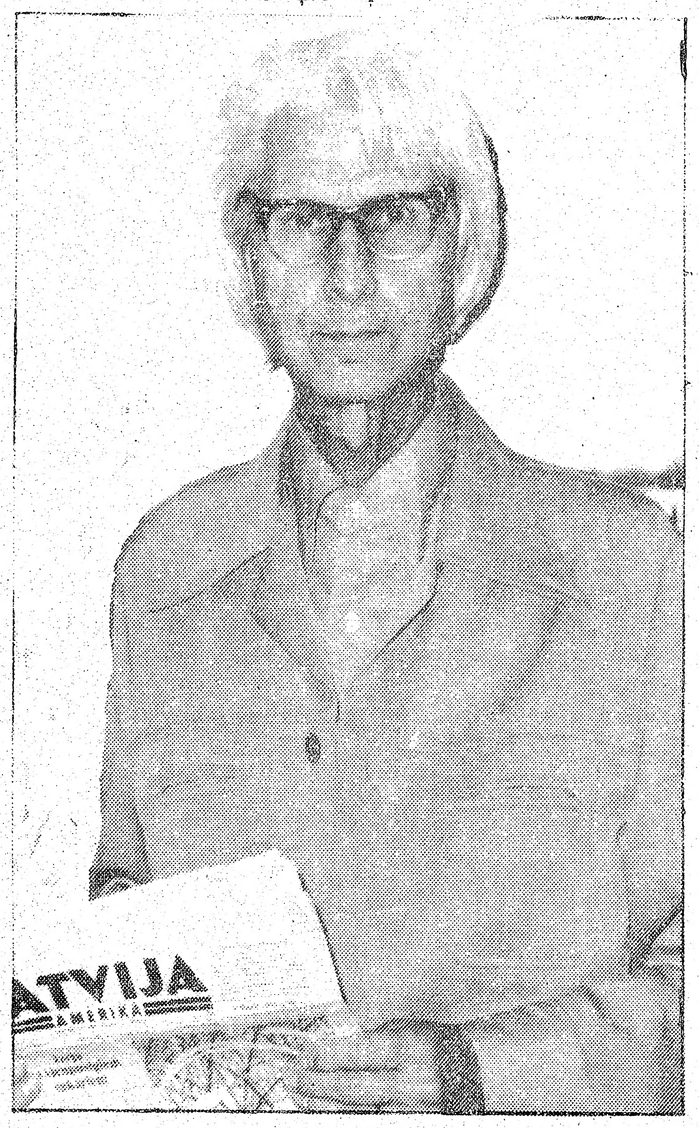

Divus gadus vēlāk žurnāls Atpūta sāk iespiest Anšlava Eglīša pirmo romānu Līgavu mednieki. Tā bija trakākā pārdrošība, kādu Anšlavs Eglītis iedrīkstējies. Neviens kopš Kaudzīšu Mērnieku laikiem tā nebija vairs rakstījis. Ķenča un Pāvula mazdēli, ienākuši Rīgā, mērīdami savas iedomu un panākumu robežas, cīnījās par labi atalgotām vietām un bagātām līgavām. Ar Līgavu medniekiem un romānu par Rīgas mākslinieciem Homo novus Anšlavs Eglītis kļuva populārs, aizraudamies gaŗām saviem kolēģām, frivoli izsakoties ar viņa lugas virsrakstu, ,,Par purna tiesu''.

Arī Anšlavs Eglītis ir saņēmis žultaini nicīgus pārmetumus par to, ka ,,augstāko sabiedrību'' nolicis ,,neglītā gaismā''. Cilvēkiem ir milzīgas bailes no patiesības. ,,Neviens nebija pret ironiju tik ļoti jūtīgs kā komūnisti,'' apgalvo Anšlavs Eglītis romānā Vai še var dabūt alu? (204). It visi, kas pāvojās svešām spalvām, ir ārkārtīgi jūtīgi. Bet šis cilvēcības moments teikt patiesību paceļ Anšlavu Eglīti par lielu rakstnieku patriotu.

Anšlavs Eglītis ar cienību un atzinību dažkārt piemin savos darbos latviešu groteski satiriskās līnijas pionieŗus — latvju romāna pamatlicējus brāļus Kaudzītes. Romānā Laimīgie (1952. g.) viņš rakstniekam Severīnam Svinam liek teikt:

,,Acīgie brāļi Kaudzīši, cik pamatīgi viņi jau tajos laikos mūsu pazinuši un cik maz mēs esam pārgrozījušies pa tiem septiņdesmit vai astoņdesmit gadiem! Nevis izkalpošanas gars, tikai izdoma mazinājusies. Slātavieši taisījās mērnieka cienīgam tēvam dāvināt elefantu, ko laist gaisā, kamēr mēs pasniedzam saviem Unras un Iro direktoriem tikai koka šķīvjus ar vai bez pumpām.''

Ar suņu audzēšanu aizrāvies bij. ,,bīteņiks'' Dancis, salikdams suņiem Mērnieku laiku personu vārdus (Nav tak dzimtene).

Mērnieku laiku tipi kā mūsu dzīves mūžīgie pavadoņi ir visās paaudzēs un vietās; tie nāk līdz arī trimdā. Cilvēks no mēness ir trimdas Mērnieku laiku romāns, kauls un miesa no mūsu trimdas sadzīves, plašākā satira par latviešu trimdiniekiem ASV viduvējā pilsētā Silvertaunā. Tuvu līdzīgs Kasparam Gaitiņam ir gleznotājs Ģedimins Kūrs, ap kuŗu pulcējas mūsu mazdēli un mazmeitas, lietotos Kadiļjakos, Fordos un Pakardos iesēdināti, kā jaunie trimdas Prātnieki, Pietuki, Oļiņi, Drekberģi, Švaukstenes un Švauksti. Gleznotāja Bieranta Pāvelkopa jubilejas mielasts atgādina čangaliešu un slātaviešu goda mielastu, izlepošanās ar bagātīgiem groziņiem, Pāvelkopa un siera ķīmiķa Edmāra Kambalas pašlielīgām galda runām. Klasiska, daudzējādā ziņā līdzvērtīga Ķenča runai ir siernieka Kambalas architipiskā jubilejas runa; viņš sastapies ar jubilāru tikai četras reizes, bet visu laiku runā tikai par sevi pašu, lielīdamies, kas viņš šais reizēs bijis par varenu vīru.

Par mūsu laikmeta raksturīgāko iezīmi un centrālo problēmu Anšlavs Eglītis ieskata vecās pasaules sadzīvošanu ar neliešiem — sadursmi ar komūnismu:

,,Šai kolosālajā cīņā viss sīkais pazūd, līdz šim izstrādātās mākslas normas un paņēmieni zaudē nozīmi un ir jāpārvērtē. Tagad cīņa par pašas kultūras un civilizācijas pastāvēšanu ir tik asa, ka pretiniekā vairs nav iespējams meklēt pozitīvo. Kad laupītājs tev ķeras pie rīkles, tad tu arī neapceri, ka tas mājās varbūt kādreiz noglauda savu suni. Tā arī mēs rakstot nevaram kultūras rīkles griezējos meklēt kādas labas īpašības. Jo šoreiz mēs esam cīņā par dzīvību un nāvi. Tagad katram rakstniekam ir pilnīgi skaidri jāpasaka, par ko viņš stāv, neitrāla nostāja nav iespējama. Un tagad katru rakstnieku vērtējam pirmā kārtā pēc viņa nostājas pret komūnismu — vai viņš pratis to atšifrēt vai ne,'' to Anšlavs Eglītis saka 1951. gadā intervijā rakstniekam Valdemāram Kārkliņam.

Šai chaosa un melu pasaulē Anšlavs Eglītis ir liela pretišķību nesašķelta personība, kas apbrīnojama skaidro smadzeņu dēļ; viņš spītīgi un varonīgi pretojas pasaules chaosam un pat nicina to, kuŗā ierauta un nāvīgi apdraudēta latvju tautas eksistence.

Ar romānu Laimīgie (1952. g.) Anšlavs Eglītis paceļ cīņas karogu pret krievisko resp. āziātisko un bez saudzības atmasko pasaules lielākos neliešus, meļus, slepkavas, un turpina šo cīņu romānos: Vai še var dabūt alu?, Ilze, Pēdējais raidījums. Romānā Piecas dienas Anšlavs Eglītis tēlo deformējušos, apvēlušos barokli Velka austuves sētnieku Žani Gnēzi, vistu zagli, nodevēju, pagrīdnieku, deportējamo sarakstu sastādītāju, kas nu komūnistu iecelts par austuves direktoru.

Anšlavs Eglītis, stāvēdams pasaules vidū, aptveŗ nākotnes draudīgo katastrofu, kas draud cilvēcei, ja cilvēcības spēki nogrims vienaldzīgā, aklā stulbumā (Pēdējais raidījums).

Kā divu mākslu meistars — rakstnieks un gleznotājs — Anšlavs Eglītis vārdos un līnijās veidojis ,,sintezētu grāmatu'', tekstu saliedēdams ar pildāmspalvas zīmējumiem nedalāmā, organiskā vienībā: Homo novus, Nestundas, Neierastā Amerika, Karuselis, Pasmaidot, Sveiciens Ofijai Ozo, Pēdējais mohikānis, Pansija pilī, Tiesa nāk, Kas izpostīja latvisko stūrīti? Arī Anšlava Eglīša dzīvesbiedre māksliniece Veronika Janelsiņa izsmalcinātā iztēlē zīmējusi visu grāmatu apvākus, bez tam Līgavu mednieku, Kazanovas mēteļa, Teodula Supersakso, Laimīgo un Es nebiju varonis īpatņu sejas.

Māksla dzīvo. Ja citi apšauba rakstnieka nemirstību, tad melnā darbā pārgurušais Turaids tomēr apjēdz, ka nevar pamest kultūras sarga posteni un nodot savu tautu. No cilvēka darbošanās un bagātības pēc 50 vai pat simt gadiem nekas nepaliks pāri, tikai māksla dzīvos, tā ,,paliks un pastāvēs, kad apklusīs šis naudas un dolaru tirgus, kad būs izsmirdējuši dārgie grezeļspēkrati un sakritušas lepnās dižmājas kā ķirmju un termītu sagrauztas praulu kaudzes'' (Nav tak dzimtene, 267).

Anšlavs Eglītis, nepazīdams dīkdienību, atdusēšanās un nelietīgi aizmestu stundu, nemitīgi rakstījis 55 gadus. Tā bez šaubām Anšlavu Eglīti varam saukt par darba ģeniju. Jaunībā viņš izteicies arī lirikā, bet dižākos panākumus gūdams prozā un drāmā, ar tām satraukdams un saviļņodams vislielāko lasītāju un skatītāju saimi. 55 darba gados darba ģenijs uzbēris grāmatu kalnu, bez tam augsta kaudze nepārredzami dažādu apceļu, kritiku, sevišķi filmu apskatu publikāciju presē, kuŗas nav vēl sakārtotas grāmatās. Šogad Ferdinands un Sibilla iemūžināts filmā angliski, Homo novus dziesmu spēlē angliski. Tautas balvas laureāta 75 mūža gadu jubilejā varam pārliecībā teikt, ka mums, latviešiem, Anšlavs Eglītis ir tas pats, kas frančiem Voltērs; celdams grāmatu kalnu, kas jāmērī ar metra mēru, viņš pacēlies galvas tiesu augstāk par citiem latvju rakstu ļaudīm, kļūdams par visu laiku lielāko latvju prozas un drāmas maestro — latvju literātūras milzi, kam pienāktos Nobeļa prēmija literātūrā. Prasīsim!

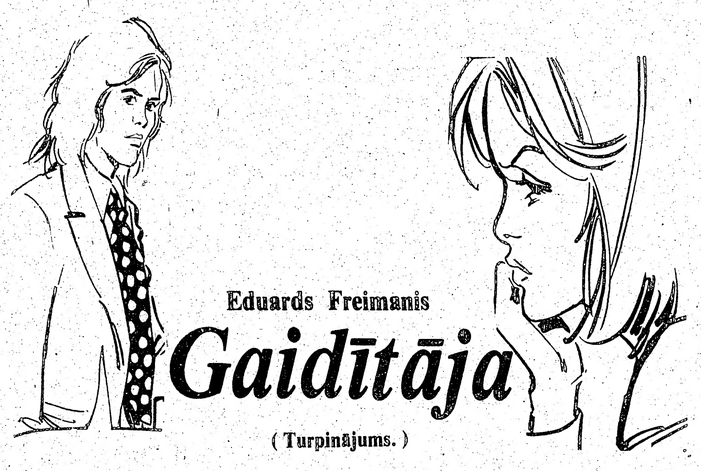

Eduards Freimanis

Gaidītāja

(Turpinājums.)

Skolotāja viņu slepus novēroja, jutās vainīga un nekad viņu neizsauca. Ai, cik viņa novēršanās bija grūti paciešama! Kāpēc viņš slēpa savas acis, kas bija runīgākas par viņa muti? Viņš taču nebija vainīgs par savas skolotājas izrunāšanos.

Bet pēc nedēļas Reija aptvēra, ka viņa nevarēja izturēties pret Lauri citādi kā pret citiem klases skolēniem. Arī Laurim bija jāprasa jautājumi, arī viņš bija jāsauc klases priekšā lasīt un tulkot lappusi no Štorma romāna. Viņa nolēma Lauri izsaukt pirmdienas rītā. Iepriekšējo nakti viņa nevarēja aizmigt, rītā negaršoja brokastis, un skolā viņa ieradās uztraukusies. Pirmā stunda viņai bija pēdējā klasē, kur skolēniem bija uzdots mājdarbs par Šillera Laupītāju galveno varoni Moru. Savākusi burtnīcas, viņa nolika tās uz katedras, zinādama, ka vakarā nespēs tās labot. Tā kā pašai viņai bija grūti parunāt, viņa izsauca skolēnus atzīmēm. Prasīja, lai vācu valodā pastāsta par grāmatu, kas katram mīļākā. Skolēni nāca un stāstīja, dažs vairāk, cits mazāk stostīdamies. Bet skolotāja visiem lika labas atzīmes — ne zemākas par četrinieku. Tā Reija kaut kā nomocīja stundu. Sekoja zvans, desmit minūšu pārtraukums, atkal zvans, un viņa gāja uz savu klasi. Viņā mainījās sajūtas: prieks, bažas un pat īgnums. Jā, viņa varēs parunāties ar Lauri, kaut arī tikai vācu valodā. Arī par to varēja priecāties, jo veselu nedēļu viņa bija dzīvojusi kā mūķene — atturīgi, bez prieka, bez laimes. Bet vai viņa izturēs nopietnas, cildenas skolotājas stāju? Būs oficiāla, vēsa, pat kritiska? Vai viņas skats, valoda un uztraukums viņu nenodos? Un reizēm uzplaiksnījās īgnums kā sūri zemdegu dūmi. Kāpēc viņai vajadzēja pazaudēt savu mieru, domājot par pusaudzi? Kāpēc viņa nevarēja aizrauties ar kādu citu — kaut vai ar zvērināto vecpuisi Piču Urgu? Ikviena sieviete varot savaldzināt katru vīrieti. Vai gleznotājs Urga būtu izņēmums? Lai kā — labāk būtu kļūt smieklīgai ar kollēgu nekā ar nepiemērotu zēnu.

Izsaucot Lauri, Reija manīja, ka nosarkst. Ak, tā muļķīgā, meitenīgā sarkšana! Kā tā nodeva jūtas un domas! Bet tad nāca kaut kas pavisam negaidīts un nepatīkams: Lauris piecēlās rāmi, paskatījās sīvi skolotājai acīs un teica lauzītā vācu valodā:

„Atvainojos, skolotāj, es neesmu stundu sagatavojis."

Ak tu nediena! Reija uztraucās vēl vairāk. Uzvēlās žēlums kā vilnas vālis un smacēja balsi. Bet viņa izspieda:

„Kāpēc ne? Vai bijāt saslimis?"

„Nē, biju vesels, bet negribējās mācīties."

To sacīdams, Lauris paņēma savu uzdevumu burtnīcu un nesa to skolotājai, lai viņa ieliktu atzīmi. Paskatījusies zēnā, Reija redzēja spītību viņa lūpu kaktos. Ai, ai, nabaga puisis! Nu viņš mocīs sevi viņas vainas dēļ. Klusēdams Lauris pienāca pie katedras un pasniedza viņai burtnīcu. Reija satvēra to ar nespēcīgu roku, ierakstīja divnieku un parakstījās.

„Rīt es jūs izsaukšu atkal," viņa čukstēja, jo nespēja skaļāk parunāt.

„Tad arī uzdevumu nezināšu," Lauris teica īgni.

„Kāpēc ne?"

„Esmu sarunājis šovakar šachu spēlēt."

„Taču ne visu vakaru?"

„Jā, visu vakaru."

„Tad jums iznāks liecībā slikta atzīme."

„Lai iznāk. Man vienalga! Man nepatīk vācu valoda, man nepatīk jūsu mācīšana. Es negribu vairs iet skolā. Iešu uz kuģiem!"

„Lauri, Lauri, kas jums noticis? Jūs taču nerunājat nopietni? Nesamaitāsit savu dzīvi! Gribu runāt ar jūsu vecākiem."

„Vecākiem nav laika jūsu dēļ uz pilsētu braukt."

„Ne manis, bet jūsu dēļ. Jūs nedrīkstiet atstāt skolu!"

„Kas mani aizturēs? Aiziešu uz jūras un pazudīšu."

Lauris Reijā vairs neklausījās. Izņēma viņai uzdevumu burtnīcu no rokas. Izslietu galvu un lieliem soļiem gāja atpakaļ uz savu solu. Klasē bija tāds klusums, ka varēja dzirdēt mušu lidojam. Skolotāja pacēla acis, palīdzību meklēdama. Bet viņa tās neatrada. Redzēja tikai dažas smīnīgas sejas un dažas nodurtas galvas. Aiva Duçmane sēdēja izaicinoša.

4.

Skolotāja Reija rakstīja vēstuli Lauŗa vecākiem. Nekad viņa nebija tā cīnījusies. Visu taisnību nedrīkstēja stāstīt. Bet kā lai saauž puspatiesību un pusmelus jēdzīgā audumā? Lauri apsūdzēt laiskumā viņa nespēja. Tas taču nebija slinkums, kas viņu atturēja no vācu valodas mācīšanās! Vai tā bija savas skolotājas nicināšana? Apvainojums? Sašutums, ka viņa, veca meita, gribēja ielauzties viņa jaunajā dzīvē? Jā, ko viņa varēja rakstīt Lauŗa vecākiem? Taču ne taisnību! Vecāki viņu noturētu par prātā jukušu vai galīgi izlaidīgu sievieti. Bet viņa nebija izlaidīga, un viņa negribēja samaitāt Lauŗa dzīvi. Tomēr viņa nespēja sevi piespiest ne rakstīt melus, ne taisnību.

Beidzot Reija iemeta lapu ar nedaudzajiem teikumiem papīru grozā, paņēma citu lapu, uzrakstīja dažus vārdus, ka gribētu sastapt Lauŗa vecākus, lai izrunātos par puiša sekmēm skolā. Vēstuli Reija nosūtīja pa pastu, jo baidījās, ka Lauris savā stūrgalvībā to vecākiem nenodos, bet uzplēsīs, izlasīs un iznīcinās.

Vecāki atbrauca trīs dienas pirms Ziemas svētkiem. Pats Lauris bija tikpat nopietns kā viņa dēls Jumis, tikpat mierīgs un nosvērts. Bet vai arī viņš nevarēja aizgruzdēties spītībā, sašutumā un īgnumā, tāpat kā viņa dēls? To bija interesanti vērot. Lauŗu māte bija kalsena kā diloņa slimniece, bet karstām acīm, kas sasveicinoties ieurbās Reijas sejā. Varbūt no viņas Jumis bija ieguvis savu bites dabu? Lūk, bite bija gatava dzelt, kaut arī pašai pēc tam bija jāmirst.

Gadījās labi, ka Lauŗu pāris ieradās skolā īsi pirms mācību beigām. Viņi uzkavējās skolotāju istabā, līdz Reija iznāca no pēdējās stundas. Tad skolotāja viņus aicināja uz savu klasi, lai nebūtu lieku ausu, kas klausītos sarunā. Pēc sasveicināšanās skolotāja teica nervozā balsī:

„Jūsu dēls ir visumā vidējs skolnieks, bet viņš atsakās mācīties manu priekšmetu, kas ir vācu valoda."

„Diezin kāpēc tā?" brīnījās Lauŗu māte. „Teicamnieks viņš nekad nav bijis, kaut gan galva viņam laba."

Reija: „Viņš daudz spēlē šachu, kas pati par sevi ir laba lieta."

Lauŗu tēvs tikai pamāja ar galvu, bet Lauŗu māte bija runīgāka: „Vai jūs neesat viņu kaut kādi aizkārusi vai apvainojusi? Jumis ir nerunīgs pēc sava tēva, bet viņš ir jūtīgs."

Reija neizturēja sasprindzinājumu, kas bija viņā briedis kā augonis, kopš Jumis bija atteicies mācīties viņas priekšmetu. Viņa aizklāja rokām seju un čukstēja:

„Es zinu Jumja iemeslu, bet nedrīkstu to stāstīt."

Lauŗu tēvs: „Nedrīkstat?"

Lauŗu māte: „Kas jums to liedz? Ja vajadzēs, mēs zēnu sodīsim, piespiedīsim jums atvainoties un mācīties jūsu priekšmetu."

Reija: „Zēns nav vainīgs. Vainīga esmu es!"

Lauŗa māte: „Kā nu skolotāja var būt vainīga? Ja arī jūsu vaina, puikam tā jāpacieš. Skolotāja ir tikai cilvēks, kas var kļūdīties. Aizmirstiet pašpārmetumus. Vai esat ar viņu runājusi?"

Reija: „Jā, esmu. Bet tas nekā nepalīdz. Viņš grib aiziet no skolas, aiziet no mājām — braukt uz kuģiem. Bet es to neizturēšu. Atstāšu skolu, lai tikai Jumis paliktu. Es nedrīkstu samaitāt viņa dzīvi. Viss ir mana vaina, tikai mana!"

Reija sāka raudāt, piecēlās un bēgšus izbēga no klases. Lauŗu pāris saskatījās izbrīnījušies, paraustīja plecus, paplātīja rokas. Tad piecēlās, lai brauktu mājās. Ko citu?

(Turpinājums sekos.)

Vanagu Kārlis

Trimdinieka piezīmes

Šogad mums bija paradums savu lielsarīkojumu beigās kopīgi nodziedāt J. Mediņa - V. Plūdoņa „Tev mūžam dzīvot, Latvija!" Tas aizkustina, kaut vārdi („Tu jauna zvaigzne zvaigznājā, kas nule uzlēkusi tajā") tādi kā neiederīgi. Kā nu būtu, ja nākamos gados atgrieztos pie Alfrēda Kalniņa - V. Plūdoņa „Mēs gribam būt kungi savā dzimtajā zemē", kas taču ir cīņas himna, iedvesmo, aicina un pavēl! — „Tā zeme ir mūsu! Tās pilsētas mūsu! Mēs negribam lūgt to, kas mūsu, bet ņemt! Mēs gribam paši sev likumus lemt" — lūk, tādu dziesmotu zvērestu tagadne prasa no Latvijai uzticīgiem dēliem!

Jaukākais, kas šovasar lasīts, ir Rietumkrasta vasaras vidusskolas „Kursas" paziņojums skolas darbu atsākot: „Mēs šeit mācāmies — ar latviešu valodas un tautas vēstures zināšanām un senču asiņu spēku — atrast ceļu savām īstajām dvēseles mājām un ieaugt ticībā, ka Latvija atkal būs brīva. Mēs esam dzīva daļa no latviešu tautas un Latvijas zeme pieder arī mums!" Paldies!

Nepatīkami turpretim bija (tas, diemžēl, arī jāpasaka) plaši izplatītais noraksts no Čikagas latviešu organizāciju apvienības 3. aprīļa vēstules Latvijas Atjaunošanas Komitejai Vācijā, kuŗā PBLA vadītājs Dr. I. Spilners nosaukts par „godkārīgu avantūristu, kas apceļo pasauli par tautiešu saziedoto naudu". Tik derdzīgu valodu pret mūsu nacionālo organizāciju vadītājiem pat nelieto savos uzbrukumos latviešu komūnisti. Vai mēs savās „demokratiskās valībās" neesam jau pārkāpuši katru atbildības izjūtu? Savaldīsimies!

Kremļa sarkanais cars L. Brežņevs šovasar, pieņemot Sociālistiskās Internacionāles un Vācijas sociāldemokratu partijas priekšsēdi Villiju Brantu, nodeklarēja: „Mēs esam par sadarbību starp sociāldemokratiem un komūnistiem! Mēs cienam daudzu valstu sociāldemokratus un sociālistu piedalīšanos cīņā par miera nostiprināšanu" (lasi: miers pasaulē būs nostiprināts tikai tad, kad visur valdītu komūnistu diktātūra, pret kuŗu vienīgi cīnās ASV, kas tad nu izraisa „kaŗa draudus"!). Sarkanais Villijs padevīgi apliecināja, ka vācu tauta Brežņevu novembrī gaida Bonnā. Bet vai novembrī Bonnā būs kāds, kas iedrīkstēsies atgādināt, ka komūnistu un hitleriešu slepenais līgums par Baltijas valstu nozūmēšanu, kas izraisīja 2. pasaules kaŗu, vēl arvienu nav atcelts?

DV dienas Anglijā

Kārtējām DV dienām — pēc skaita jau 19. — Daugavas vanagu un vanadžu saime pulcējās Bradfordas nodaļas namā 12. septembrī. DV dienas atklāja Bradfordas nodaļas valdes priekšsēdis V. Bušēvics, aicinādams DVF valdes priekšsēdi L. Rumbu teikt atklāšanas uzrunu. Sekoja apsveikumi.

Mākslinieciskio programmu ievadīja A. Korpas izjusti skandētais Fr. Bārdas dzejolis Sauciens tālē. Tautas deju kopas Sakta koklētāji atskaņoja 6 tautasdziesmas un dejas. Nobeigumā Vācijas viešņa Ilze Eglīte lasīja sava dzīvesbiedra Alberta dzejas.

Pēc īsa pārtraukuma sākās darba sēde, kurā piedalījās 42 delegāti ar 50 mandātiem, pārstāvot 2012 biedrus. Par sapulces vadītāju ievēlēja J. Pētersonu.

DV CV ziņojumu nolasīja CV loceklis S. Lindiņš, ar atzinību pieminēdams lieliski izkārtotās 4. Globālās dienas Austrālijā aprīlī un tuvāk pakavēdamies pie izcilākajiem sarīkojumiem un lēmumiem.

DVF valdes priekšsēdis L. Rumba savu ziņojumu ievadīja ar 6. augustā mirušā DV goda priekšnieka plkv. Viļa Janu-

ma godināšanu, pieminot viņu ar klusuma brīdi.

Iepriecinājā ziņojums par jaunās DVF kopas nodibināšanos Almelijā, Latviešu mājā. Vairākas DVF nodaļas iestājušās LBF.

Ļoti rosīgi darbojusies DVF ārējās informācijas daļas vadītāja R. Parisa, ierosinot uz vietām izkārtot 14. jūnijā deportēto piemiņas sarīkojumus un demonstrācijas. Tādas notikušas visos lielākos latviešu centros, ieskaitot Londonu; vietām tās rīkotas kopā ar abām pārējām Baltijas tautām. R. Parisa un G. Tamsons pārstāvējuši latviešus delegācijā, kas 12. jūnijā apmeklējusi Ārlietu ministriju. DVF darbinieki piedalījušies arī ELG rīkotajā sanāksmē 15. jūnijā parlamenta telpās. Iekšējās informācijas daļas vadītājs I. Pālītis vislielāko vērību pievērsis filmu sagatavošanai par DV darbību Anglijā. Labi izkārtotas 1. DV jaunatnes dienas Anglijā no 8. — 10. maijam.

Atbalsts — materiālais un morālais — Minsteres latviešu ģimnazijai turpināms, tāpat arī Eiropas vasaras skolai. Vanadžu darbība bijusi ļoti rosīga, rūpējoties par līdzekļu sagādi DVF darbībai, sarīkojumu izkārtošanu, kā arī par Latvijas un latviešu vārda atgādināšanu angļu sabiedrībā. Kopā ar LNPL, vanagu un vanadžu saime nosūtījusi Velsas princim un princesei kāzu dāvanu — vanadzes M. Kristsones rokdarbu.

Bērzaine Vācijā aicina ciemā un reizē talkā tās tālākā izveidošanā. LAK EC sēde šogad paredzēta 24. un 25. oktobrī Londonā; tajā piedalīsies arī DVF pārstāvji. Sekmīgi risinājušies 20. DVF sporta svētki.

10. Anglijas latviešu dziesmu dienas Lesterē rīcības komitejas priekšsēdis V. Auers izteicis pateicību DVF nodaļām un kopām par atbalstu Dziesmu dienu rīkošanā.

Kultūras daļas vadītājs A. Freimanis informēja par PBLA informācijas biroja vadītāja J. Kadeļa referātiem DVF sanāksmēs oktobra mēnesi un par bij. Vācijas DV valdes priekšsēža J. Leitiša viesošanos laikā no 14. — 22. novembrim, piedaloties Valsts svētku sarīkojumos. Ārējās informācijas daļas vadītāja R. Parisa papildināja ziņojumu ar aicinājumu nodaļām un kopām sūtīt dalībniekus uz Informācijas darbinieku semināru š. g. 17. un 18. oktobrī Straumēnos. Seminārā galveno vērību pievērsīs praktiskiem norādījumiem.

Vanadžu daļas vadītāja E. Sarkanbārde ziņoja, ka notiks sekojošās vanadžu sanāksmes: 4. oktobrī Ziemeļanglijas novada Līdsā; 18. oktobrī — Saules novada Stokportā un 25. oktobrī — Vidusanglijas novada Straumēnos.

Garāku ziņojumu par Izglītības fondu sniedza LNPL Izglītības nozares vadītāja Dr. Purmale. Izglītības fonda dibināšanu pirms divi gadiem ierosināja 17. DV dienās; atsaucība bijusi laba, un fondā uz šo gadu bija iemaksātas 800 märc. Līdz šim izdota puse no šīs summas: atbalsts 3 jauniešiem uz latviešu izglītības pasākumiem ASV; ceļa nauda latviešu valodas skolotājam no Vācijas darbam Almēlijas vasaras kolonijā u. c. 1982. gadā paredzēti šādi izglītības pasākumi: ierosināts noturēt EVS nāk. vasarā Anglijā, DVF Straumēnos (sakarā ar 5. Eiropas latv. Dziesmu svētkiem Anglijā). Almēlijas vasaras kolonija darbosies tāpat kā līdz šim. Purmale ierosināja sūtīt uz Rietummičigenas universitātes ASV latviešu valodas kursiem vismaz vienu jaunu profesionālu latviešu skolotāju, kas vēlāk darbotos Anglijā. Izdevumi kursantam būtu apm. 500 — 700 märc. Tālāk viņa iepazīstināja sanāksmi ar PBLA Izglītības padomes rezolūcijām, no kurām daļa iespēju robežās Anglijā jau īstenotas.

Pievēršoties saimnieciskiem pasākumiem, pirmā vietā bija Straumēni, par kuru saimniecisko stāvokli ziņoja pārvaldnieks A. Silis.

Pēc revīzijas komisijas ziņojuma, kas, ar mazu piebildi pie DVF nama stāvokļa, atzina DVF un visu tā pasākumu darbību par sekmīgu un labā kārtībā, sākās pārrunas par ziņojumiem.

Vanadžu priekšniece A. Liepiņa atgādināja apzināt neredzīgos tautiešus Anglijā, lai tie varētu saņemt LSK ieskaņojumu bibliotēkas materiālus, un lūdza DV saimi nākt talkā skaņu lenšu sagatavošanā. Vēlams sagatavot illustrātīvus materiālus par Lommeles kapiem un ar tiem iepazīstināt jau laikus tautiešus Anglijā, lai tie piedalītos lielākā skaitā tradicionālajā kapu apmeklējumā. DVF iekšējās informcijas daļas vadītājs I. Pālītis apsolījās par to rūpēties. Pārrunāja arī Bēru fonda darbību.

Karlailes pārstāvis F. Mičulis ziņoja, ka Latvijas logs Karlailes baznīcai ir gatavs un to ievietos un iesvētīs, tiklīdz būs noskaidrotas iespējas, kad kāds no karaļnama locekļiem varēs ierasties svinībās.

J. Frišvalds ierosināja rīkot Eiropas Dziesmu svētku laikā DV saimes Draudzības vakaru.

Šogad bija jāpārvēl DVF loceklis Centrālā valdē. No trim kandidātiem, ievēlēja G. Tamsonu (ar 44 balsīm) un A. Tauriņu (ar 31 balsi). A. Lindiņš saņēma 19 balsis. Darba sēdi, kas risinājās visu dienu līdz plkst. 17.00, nobeidza ar Daugavas vanagu dziesmu.

A. L.

Gimnazijas izbraukums

Toronto Latviešu Tautas Augstskolas ģimnazijas audzēkņi pulcējas skolā ne tikai mācībām, bet arī priekam un sabiedriskai dzīvei. Viens no tādiem sarīkojumiem, kur apvienots reizē prieks un pienākums, ir skolas gadskārtējais rudens izbraukums. To vada ģimnazijas pēdējā klase — izvēlas izbraukuma vietu, izplāno nodarbības un nokārto visas praktiskās lietas, kas saistās ar šādu ekskursiju. Audzēkņi cenšas attaisnot uzlikto atbildību. Bez tam šādos izbraukumos skolas saime tuvāk iepazīstas ar dažādām klasēm, kas mācību laikā nav tik viegli izdarāms.

Šagad ģimnazija brauca ekskursijā 20. septembrī uz Oranžvilli, galveno vadību uzņemoties skolotājam H. Miķelsonam un no audzēkņiem R. Cicurskim.

Jau agrā rīta stundā autobuss gaidīja pie Latviešu nama. Kā jau šinī rudenī, laiks mainīgs un nenosakāms, tāpēc arī neviens nevarēja paredzēt, vai diena nesīs sauli, vai lietu. Dažs ģimnazists pieskrēja vēl pēdējā brīdī pirms autobusa atiešanas, bruņojies mētelī un zābakiem, cits, cerēdams siltu dienu, tikai vasaras krekliņā. Lai nu kā, prāti nomierinājās, kad sasēdāmies autobusā, kas drīz vien mūs izveda ārpus pilsētas. Acij gaŗām slīdēja nokoptie lauki, dzeltenie un sārtie koki savā krāsu raibumā.

Diena bija saulaina, bet vēsa. 4. klase par galveno nodarbību bija izdomājusi šķēršļu gājienu — nozagtās princeses atrašanu. Bija arī vēl citas rotaļas, spēles un dziesmas.

Saulei slīdot uz rietu un rudens vēsumam klājoties pār laukiem, bija jākāpj atkal autobusā ceļam uz pilsētu. Kaut noguruši no skraidelēšanas, jautro omu ekskursanti nebija zaudējuši, un čalas tāpat pildīja autobusu. Pēdējā klase uz sevi liktās cerības bija attaisnojusi, sagādājot patīkamu dienu. Lai nu citu gadu viņu pēdās iet tagadējā 3. klase.

Rolands Ezers 4. kl.

Laikraksta

LATVIJA

AMERIKA

atsevišķus numurus

var pirkt Toronto

latviešu veikalos

un DV grāmatnīcas nodaļās

Latviešu namā un Centrā,

kā arī spiestuvē.

Pabalsts Saules dainu pētīšanai

Kanadas Sabiedrisko un Humanitāto zinātņu padome šā gada vasarā piešķīra atkal jaunu pabalstu Montrealas universitātes Saules dainu pētniecības projektam. Projekta vadītāja ir Dr. Vaira Vīķe - Freiberga, psiholoģijas profesore Montrealas universitātē, un līdzdarbinieks Dr. Imants Freibergs informātikas profesors Kvebekas universitātē Montrealā. Pētījumi par Saules dainu uzbūvi ilgst jau vairākus gadus ar padomes financiālu pabalstu. Šī gada darba plāns izpelnījies ļoti atzinīgus speciālistu izvērtējumus un 25,000 dol. piešķīrumu nākamā gada pētniecības izdevumiem.

Projekta ietvaros ir iespējas atalgot studentus kā pētniecības asistentus dažādiem techniskiem darbiem. Patlaban brīvs ir viens daļēja laika postenis (no septembra līdz aprilim) ar atalgojumu 320 dol. mēnesī, kas būtu piemērots tikai Montrealas pilsētā studējošiem. Četriem 1982. gada vasaras mēnešiem (no maija līdz augustam) ir pieejams viens pilna laika postenis ar algu 1,015 dol. mēnesī. Ieinteresēti kandidāti lūgti sazināties ar Dr. Vairu Freibergu (tel. darbā (514) 343-6953, mājās (514) 738-0761). Nepieciešamas pietiekamas latviešu valodas zināšanas, vēlama minimāla mašīnrakstīšanas prasme un interese par folkloru. Jābūt vai nu Kanadas pavalstniekam vai reģistrētam immigrantam. Vasaras darbam priekšrocība būtu kandidātiem, kas patlaban studē augstāko gradu (maģistra vai doktora) iegūšanai.

Daugavas vanadzes Toronto ziņo:

Šinī gadā oktobrī iznāks

A. DZERVITES un L. TREIMANES grāmata

Latviešu jostas

ŠI grāmata ir ar kultūrvēsturisku nozīmi. Tajā būs sakopotas visu Latvijas novadu jostas, attēli, aušanas technika un pamācības. Grāmata ir nepieciešama katrai tautas tērpa darinātājai. Grāmatā būs 320 lappuses un 16 krāsaini attēli.

Pasūtinot līdz 1981. gada novembrim, tās cena ir $45.00. Pēc tam grāmatas cena būs 25% augstāka. Pasūtinājumu adresēt: Mrs. M. Dumpe, 103 Garden Ave., Thornhill, Ont. L4J 1M9. Uz čeka vai naudas pārveduma rakstīt. Latviešu josetas, konta nr. 6342.

Iznākusi

Krišjāņa Ozoliņa grāmata

IDEĀLI LIESMĀS

Atmiņas — $12.00 (Celies augšā 2. daļa)

Grāmata aptver laiku no 1915. gada līdz ieceļošanai Amerikas kontinentā. Raitais stāstījums papapildināts ar Lilijas un Dainas Skujas illustrācijām, padara grāmatu ļoti baudāmu. (Atkalpārdevējiem atlaide).

Pasūtināma: DV Grāmatnīcā
491 College Street,
Toronto, Ont. M6G 1A5

CREST MOTORS CUSTOM SERVICE

Labo visāda veida automašīnas

Latviešu uzņēmums, īpašnieks S. MIĶELSONS

253 Merton Str. (starp Yonge un Mt. Pleasant)

Tel. 485-5537

Sestdienās strādā līdz pl. 12.00

Vēlēs jaunu goda priekšnieku

Izmantodams iespēju, kad vienkopus ir visi DV CV prezidija locekļi, DV priekšnieks svētdienas, 13. septembŗa, agrā rīta stundā sasauca paplašinātu prezidija sēdi. Sēdes ievadā DV priekšnieks aicināja ar klusuma brīdi godināt DV goda priekšnieka plkv. Viļa Januma piemiņu. Reizē pieminēja arī tiesībnieku Teodoru Strēlertu, kas aizgājis mūžībā š.g. 1. septembrī. T. Strēlerts vēl beidzamā laikā sakārtoja Latviešu leģiona karavīru pases un kārtoja arī citus trimdas sākuma gadu dokumentus.

Pārrunāja piemiņas zīmes uzstādīšanu pie plkv. V. Januma kapa, par ko sazināsies ar pulkveža ģimeni. Par DV goda priekšnieka bēŗu izkārtošanu prezidijs izteica pateicību DV ģenerālsekretāram A. J. Bērziņam. Bēŗu dienā pie DV namiem visā pasaulē Latvijas karogs bija pusmastā. Prezidijs ierosina un aicina visu zemju valdes, apvienības, nodaļas un kopas biedru sanāksmēs izkārtot plkv. V. Januma piemiņas aktus.

Ir ierosināts ievēlēt jaunu DV goda priekšnieku, un par šo jautājumu lūgs izteikties CV locekļus, saziņā ar zemju valdēm, rakstveida sēdē. 4. Globālo DV dienu rīcības komitejas priekšsēdis Dz. Veide ar rakstu ierosinājis rīkot Globālās DV dienas ik pa 3 gadiem tagadējo 5 gadu vietā. Ierosinājums balstās uz 4. Gl. DV dienu Melburnā izteiktām domām, kā jaunākās, tā vecākās paaudzes sanāksmēs. DV dienas dod daudz organizācijai idejiskā ziņā un jo sevišķi — zemju un atsevišķu biedru kopības saišu stiprināšanā. Prezidijs Dz. Veides ierosinājumu atbalsta. Nākamās — 5. Globālās DV dienas notiks Vācijā — pēc 3 vai 5 gadiem, kā to izlems organizācijas saime.

Pārrunāja prof. E. Andersona sagatavotā darba ,,Latvijas bruņotie spēki'' izdošanu un vienojās, ka pēc iepazīšanās ar manuskriptu arī šo jautājumu liks rakstveida sēdes darba kārtībā.

Ar gandarījumu prezidijs pieņēma zināšanai DV CV ideoloģiskās nozares vadītāja V. Hāznera rakstu, ka viņam paziņots 15. jūlijā Federālās tiesas spriedums, kas viņu pilnīgi attaisno.

Prezidijs atgādina, ka katra organizācijas biedra pienākums ir piedalīties DV priekšnieka un vanadžu priekšnieces vēlēšanās š.g. oktobrī. Vēl pārrunāja grāmatas ,,Latviešu karavīrs II pasaules karā'' 8. sējuma sagatavošanu, kur paskaidrojumus sniedza I. Kažociņš.

Pieņēma zināšanai, ka Anglijā nodibinājusies jauna DVF kopa Latviešu mājā Almēlijā. Kopas pilnvarotais ir J. Pitāns. Sēdes beigu daļā pārrunāja nozaŗu darbības jautājumus un ierosinājumus.

A. L.

Latviešu Centra Toronto jaunā valde — no kr. priekšā valdes loc. A. Kalns, valdes priekšsēdis Valdis Vāgners, valdes locekļi V. Liepiņš, otrā rindā A. Zeibots, S. Zeltkalne, V. Upeslācis, L. Stāraste, B. Rubesa, A. Leksere; trešā rindā sekretārs A. Semenovs, kasieris un administrātors Ž. Grundmanis un valdes loceklis H. Jansons.

GRĀMATA LATVIA IR SAGATAVOŠANĀ

Informācijai par abonementa maksas kārtošanu un ievietojamiem sludinājumiem lūgums zvanīt:

466-1514

Sludinājumus laikraksta nākošajam numuram pieņem līdz pirmdienas pēcpusdienai.

Visjaunākie dalībnieki, nespēdami vēl piedalīties aktīvi dažādās sacensībās, dzīvojās pa smilšu kasti. No kreisās pusotra gada vecais Āris. Šie viņam jau otrie bērnu svētki Centrā; pa labi rušinās Mikels. Foto V. Plampe.

Latviešu Centrs Toronto, vasaras priekiem beidzoties, bija rīkojis bērnu svētkus 27. septembrī. Siltā un saulainā diena deva iespēju vēl pilnīgi izbaudīt dienu ārā zaļā pļavā. Bērnu svētku atbildīgā rīkotāja Mārīte Kļaviņa ar svētku dalībniekiem Jancīti, Zīli, Selgu (aizmugurē) un Andrievu.

Jaunatnes seminārs ar ievērojamiem lektoriem

Ievērojot Minsteres latviešu ģimnazijas darba ievirzi — vienot latviešu jaunatni visā pasaulē, novembrī MLĢ rīko studiju semināru jauniešiem no 16 līdz 25 gadiem. Semināra izveidē piedalās LAK EC jaunatnes daļa, LKSA Dzintars Vācijas vienība un vācu Austrumeiropas katoļu jaunatnes birojs. Dalībnieku kodolu veido MLĢ vecāko klašu skolēni, aicinot piedalīties arī citus jauniešus no Eiropas vai aizjūras zemēm.

Seminārs notiek no 1981. gada 17. novembŗa līdz 22. novembrim. Dalībnieku ierašanās 17. nov. līdz pl. 18.00, bet aizbraukšana 22. novembŗa pēcpusdienā.

MLĢ 6. studiju semināra ievirzi rāda tās virstemats: Eirpas austrumu valšķu bēgļu problēma. Ievada referātos Viktors Strunskis (Berlīne) apskatīs Latvijas neatkarības iznīcināšanu vēsturiskā un okupācijas varas skatījumā. Par Latviešu intelliģences iznīcināšanas pirmo cēlienu runās A. Liepiņa (Londona). Māc. J. Sapietis (Anglija) referēs par tematu ,,Austrumeiropa 1981. gada novembrī'', J. Kadelis ,,Sabiedrības ietekmēšana'', prof. J. Peniķis (ASV) ,,Latvija un Austrumeiropa aizjūras latviešu jaunatnes skatījumā'', W. Kloetzl (Minchene) ,,Piederība tautai un dzimtenei''.

Pievēršoties okupētās Latvijas apstākļiem, Dr. A. Kadeģis iztirzās: ,,Tāda ir Rīga šodien, bet kāda ir tava pārliecība?'' Semināra degpunktā risināsies diskusijas par svešajās zemēs dzimušo un uzaugušo paaudžu attieksmēm ar mūsu tautas kodolu Latvijā: kas tev sakāms, brīvo pilsoni, savam brāļēnam vai māsīcai, vai vispār latvietim Latvijā.

Problēmu atšķetināšanā bez jau minētajiem referentiem palīgos aicināti: māc. P. Kļaviņš, P. Brūveris, P. Sondors u.c.

Semināra dalībnieki piedalīsies Minsteres 18. novembŗa sarīkojumos, bet brīvajās stundās kamīna vakarā, sporta sacensībās un citās paš-darbības izpausmēs.

Pieteikšanās seminārā izdarāma nekavējoties. Dalības maksa ārpus MLĢ saimes 15 DM dienā. Informācija pieprasāma: MLĢ studiju seminārs, Wienburgstr. 52 - 56, 4400 Münster, Germany.

Alinta Līvija Mačēna beigusi Sidnejas mākslas kolledžu (Sydney College of the Arts, Visual Communication), iegūstot B. A. gradu. Alinta ir studenšu korporācijas Daugaviete locekle.

Lūdzu ziedojiet

PATIESĪBAS FONDAM

Čeki vai naudas pārvedumi rakstāmi ,,TRUTH FUND'' un sūtāmi Latvian Truth Fund, Inc., P.O. Box 1682, New York, N.Y. 10163. USA. ASV ziedojums atvelkams no federālā nodokļa.

PATIESĪBAS FONDS

PATRIAS SVINĪBU DALĪBNIEKI 1981. G. 20. SEPTEMBRĪ.

Pirmajā rindā vidū Patrias prezidijs: (no kreisās) viceseniors Gunārs Ziediņš, seniors Vilmārs Beiniķis un sekretārs Andrejs Grāvers jun. un oldermanis Egils Tannis.

Patrias dāmas jubilejas svinībās.

Patria atskatās uz 55 gadiem

Korporācijas Patria globālā sanāksme notika Toronto 18., 19. un 20. septembrī. Bija ieradušies draugi no Austrālijas, Kalifornijas, Sietlas, Ņujorkas, Čikagas un daudzām citām tuvākām un tālākām vietām. Sarīkojumi norisinājās Toronto latviešu kultūras centrā. Sanāksme notika, atceroties 55. gada dienu, kopš Studentu biedrība Patria pievienojusies korporāciju saimei. Šis ir pirmais gadījums akadēmiskā dzīvē, kur kāda studentu biedrība *in corpore* nolēmusi pārveidoties un pievienoties korporācijām.

Patria savas aktīvās gaitas sākusi 1908. gada 25. janvārī kā Rīgas Latviešu Studentu Savienība. Tās oriģinālais nosaukums ir Latviešu Studentu Savienība, kuŗas statūtus apstiprinājusi Rīgas Politechniskā Institūta mācības komiteja 1907. g. 28. novembrī. Mērķis: apvienot latviešu studentus, atbalstīt viņus studijās un materiāli, papildināt zināšanas latviešu literātūrā un valodā, palīdzēt atrast darbu. Savienība darbojusies roku rokā ar toreiz Rīgā pastāvošām latviešu korporācijām Seloniju un Talaviju.

Atceres aktā dievvārdus un lūgšanu teica Patrias filistrs mācītājs Ivars Gaide. Akta garīgā daļā dziedāja Patrias filistru Fr. Ruperta un E. Brožes sacerētās garīgās dziesmas. Pēc īsa vēsturiska atskata seniors Adolfs Borkus (Austrālija) nodeva prezidēšanu Vilmāram Beiniķim (Ņujorka). Apsveikumos runāja Kārlis Tannis un klātesošie kopu seniori. Sveicināja arī LNAK valdes priekšsēdis T. Kronbergs. Patrias seniors V. Beiniķis izsauca 100 semestrus sasniegušos draugus un pasniedza šo semestru nozīmi. Krāsu lentes saņēma 3 jaunās kundzes, visas latvietes: Silvija Korba, Māra Memene un Anna Jansone. Interno aktu noslēdza ar karoga dziesmu „Pie tēvu zemes dārgās ķeries klāt".

Ballē bija pulcējušies ap 180 patrieši un lūgti viesi ar dāmām. Vakariņu laikā „Runči" spēlēja klusinātas latviešu melodijas. Polonēzi vadīja Gunārs Ziediņš. Deju starplaikā skandēja populāras studentu un tautasdziesmas.

Nobeiguma dienā bija komeršs, bet dāmām tanī pašā laikā tikšanās azaids. Komeršā sirmie un jaunie draugi, — veŗot cepures uz rapieŗiem, deva atkārtotu zvērestu: „Solos, solos krietnis tautiet's būt". Sveicienus nodeva L! K! A! seniors Herberts Jeckalējs (Lettgallia), Talavijas vārdā Viesturs Zariņš un pasniedza aploksni ar vēlējumu lietot zēnu latviskai audzināšanai. Lacuanias vārdā sveicināja Jāzeps Grodnis.

V. K.

LATVIEŠU KREDITSABIEDRĪBA
LATVIAN CREDIT UNION

TERMINĒTI NOGULDĪJUMI

60 dienām 18.25 %
90 dienām 17.75 %

MINIMĀLĀ SUMMA $10,000.

SAVINGS — 18.00 %

LATVIEŠU NAMĀ
491 College St.
Tel. 922-2551

HAMILTONĀ
16 Queen St. N.
Tel. 527-4344

LATVIEŠU CENTRĀ
4 Credit Union Dr.
Tel. 751-8982

LONDONĀ
pārvaldnieks R. Bērziņš.

NO 15. JŪNIJA LĪDZ 15. SEPTEMBRIM
BIROJI SESTDIENĀS SLĒGTI.

Venus
florists
231 Roncesvalles Ave.
Toronto M6R 2L6
TEL. DARBĀ (416) 534-4645,
PĒC DARBA (416) 533-4037
A. Putniņš

IZĪRĒ
dzīvokli ar vienu guļamistabu Kennedy un Lawrence rajonā.
LŪDZU ZVANĪT VAKAROS
751-3455

Eduarda Freimaņa romāns
TICĪBA
ir nopietns darbs, kas interesēs lasītājus ar labu literāru gaumi.
Grāmata pasūtināma:
A. Augstums, 1621 South 17th Street,
Lincoln, Nebraska, USA 68502
CENA $ 8.00.

TORONTO ZIŅAS

● Sv. Andreja draudzes pilnsapulcē, pārrunājot Sidrabenes tālākās izbūves jautājumus un līdzekļu sagādi, T. Kronbergs ierosināja sarīkot pusdienas Sidrabenē ar sekojošu mākslinieku programmu. Ierosinājums guva atbalsi, un draudzes dāmu komiteja enerģiskās priekšnieces Balvas Kūlas vadībā uzņēmās šo sarīkojumu noorganizēt. Par saimnieci pieaicināja izcilo, ilggadējo Sidrabenes nometnes saimnieci Rasmu Gaili. Pusdienām izvēlējās nosaukumu — Elegantas pusdienas. Nosaukums, protams, lika īpaši rūpēties, lai pusdienas tiešām atbilstu nosaukumam. Svētdien, 27. septembra agrā pēcpusdienā, Sidrabene pildījās ar viesiem, kur viņus gaidīja gaumīgi klāti un ziediem rotāti galdi sabiedriskās ēkas lielajā zālē. Viesi bija ieradušies no Toronto, Hamiltonas, Londonas un Bafalo, tuvu 300 personām. Sarīkojums izdevās arī labi materiālā ziņā, un tagad skaidrs, ka iecerētās dzīvojamās mājas būve kļūs īstenība. Draudzes padomes priekšsēdis Ūldis Ķiesners pateicās visiem darba darītājiem, īpaši dāmu komitejas priekšniecei Balvai Kūlai, un reizē informēja, ka Sidrabenes izbūvei saņemti vēl citi prāvi ziedojumi. Imants Kauss ar dzīvesbiedri pievienojuši agrākam ziedojumam vēl 1000 dol. jaunās ēkas būves fondam. Nesen mirušais Arturs Štrauss, novēlējis Sidrabenes izbūvei pusi savas mantas. Testamenta izpildītājs A. Birznieks jau nodevis Sidrabenei čeku par 25.000 dol., ko vēlāk papildinās pēc mantojuma lietas gailīgās izkārtošanas. Vairāki ziedojumi nodoti Sidrabenei arī pusdienu laikā, tā ka kopīgais atlikums būs ļoti labs. Saimniecei Rasmai Gailei un visiem darba darītājiem pateicās arī B. Kūla, Sidrabenes pāryaldnieks V. Ozols un T. Kronbergs, atzīmējot, ka šādas pusdienas jārīko katru gadu. Mācītājs J. Cālītis pateicās darba darītājiem, ziedotājiem un viesiem un nodeva sidrabeniešiem sveicienus no internacionālā šacha lielmeistara Edmāra Meņņa no Jugoslavijas, kur viņš piedalās internacionālā lielmeistaru šacha turnīrā. Visi čaklākie darba darītāji saņēma rožu ziedus. Īsu, bet jauku programmu sniedza Ērika Beitāne ar Ritu Strautiņu pie klavierēm, nodziedot četras Emīla Melngaiļa dziesmas. Dziedones jaukais, sirsnīgi izjustais dziedājums guva nedalītu klausītāju atsaucību.

Ž. Zentiņš

● Latvijas universitātes 62 gadu dibināšanas atcerē 27. septembrī Latviešu namā piedalījās ap 250 apmeklētāju. Sarīkojumu atklāja korp. kopas seniors V. Pētersons (Fr. Acad.), un akadēmisko runu par saules enerģijas izmantošanu teica inženieris Valdis Daiga (Frat. Acad.) no ASV. Apmēram stundu ilgajā runā viņš pastāstīja par saules enerģijas izmantošanu ēku apsildīšanā un rādīja slidītes par firmas projektiem, kas nodarbojas ar saules enerģijas izmantošanu un attiecīgo ierīču ražošanu. Inž. V. Daiga runai sekoja LU himna un Gaudeamus Rutas Āzes klavierpavadījumā. Priekšnesumu daļā piedalījās Aldas Henišas baleta studijas septiņas dejotājas. Par kafijas galdu bija gādājušas Studenšu korporācijas kopas locekles ekonomes Judītes Vāgneres (Spīdola) vadībā.

● Tautas augstskolas latvisko zināšanu seminārs Pamelas Melnbārdes vadībā darbosies arī šai sezonā, atsākot darbību ar trim semināriem. Pirmajā seminārā 18. oktobrī pl. 15 Latviešu namā iztirzās divus tematus: „Pasaules brīvo latviešu jauniešu konference Anglijā" (I. Melnbārža īsreferāts) un „Kanadas financiālais devums Afrikas valstīm" (K. Zenaiša īsreferāts). Abus seminārus ar pārrunām vadīs Sandra Bādere. Nākamajā seminārā 8. novembrī pl. 15., arī turpat, Latviešu namā, archibīskaps A. Lūsis referēs par tematu „Nacionālisms un reliģija". Dr. P. Cākuls savā īsreferētā apskatīs Iedzimtības un audzināšanas nozīmi cilvēka dzīvē. Trešā semināra tematu — Vērtību mērauklas — iztirzās T. Puisāns. Pēc īsreferātiem pārrunas vadīs Ivars Melnbārdis. Trešajā seminārā pēdējā gada laikā Toronto iznākušo grāmatu autori referēs par saviem darbiem — 13. decembrī pl. 15 Latviešu namā. K. Puriņš referēs par dainu izlasi „Trīs ziedošie koki", M. Lorbergs — dzeju izlase „Gruzdošais nemiers", L. Gulbe — dzejoļu krājums „Jāiztur" un G. Ikona — dzejoļu krājums „Patiesības medībās". Šo semināru ar pārrunām vadīs Pamela Melnbārde. Visos semināros būs kafija ar cepumiem.

● Sv. Andreja draudzes Sidrabenes pārvalde rīko gadskārtējo sidrabeniešu vakaru 10. oktobrī pl. 19 Sidrabenes sabiedriskajā ēkā ar priekšnesumiem, saviesīgu dzīvi un loteriju. Jautra rakstura priekšnesumus sniegs Marta Ādama (soprāns), Maija Ķuze, Biruta Senkēviča, Hugo Miķelsons, Rūdolfs Norītis un Auseklis Pērkons. Būs E. Zaķuļa orķestra deju mūzika. Pilna bufete un loterija. Kafijas galds. Sarīkojuma atlikums par labu Sidrabenes izbūvei.

● TLB drāmas kopas aktrise Ērika Krēmane 30. septembrī piederīgo un draugu vidū atskatījās uz astoņdesmit aizvadītiem mūža gadiem. Viņa dzimusi Rīgā. Aktrises gaitas sākusi Pirmā pasaules kara laikā Krievijā, kur apmeklējusi teātŗa skolu Ņižņijnovgorodā, spēlējusi latviešu teātrī bēgļu gados. Atgriezusies Rīgā, mācījusies Kristapa Lindes drāmas kursos, piedalījusies Rīgas aizsardžu teātŗa kopā, Ādažu rajonā. Vācijā bijusi Mērbekas nometnes Jautrā ansambļa dalībniece, Anglijā spēlējusi Lesteres latviešu teātrī. 1951. gadā no Anglijas iecelojusi Kanadā, kur 1951. gadā saistījusies Toronto Latviešu biedrības drāmas kopā, kur darbojas vēl līdz šim, kā arī sniegusi priekšnesumus Sv. Jāņa draudzes un Saulaines sarīkojumos. Jubilāri goda dienā sveica TLB pārstāve M. Matīsa, no Sv. Jāņa draudzes dāmu komitejas B. Tiltiņa, aktrise Maija Gaiķe-Upīte ar pašsacerētu humoristisku dzejoli par jubilāres skatuves gaitām trimdā, un režisors Vold. Pukats. Rakstveida sveicienus bija sūtījis TLB drāmas kopas vadītājs Vilnis Brastiņš un bijušā vadītāja Lonija Vasariņa no Vankuveras. Jubilāre saņēma daudz ziedu un velšu. Krāsu televīzijas aparātu bija dāvinājušas meitas Vija Grimba un Ausma Pakalna un mazdēli Ivars un Mārtiņš Grimbas un Juris Sauemagi.

● Latviešu nacionālās jaunatnes apvienības 27. kongresā no 9. — 12. oktobrim Latviešu centrā ieradīsies no Rietumvācijas skolotājs Mārtiņš Zandbergs, kuŗu šī gada pavasarī čeka apcietināja un pratināja Rīgā, kur viņš bija ieradies, lai apciemotu savu tēvu. Minsteres ģimnazijas skolotāju un ASV pavalstnieku M. Zandbergu pratināja Rīgā 10 stundas, apsūdzot par „ASV slepenā dienesta aģentu" un par liecināšanu Madrides konferencē, ka padomju iestādes liedz viņa tēvam vīzu dēļa apmeklēšanai rietumos. Kongresā M. Zandberga lekcijas temats 11. oktobrī pl. 15 Centrā būs „Uz mūžu izraidīts no Latvijas", par ko viņš arī runājis Vispasaules latviešu jaunatnes kongresā Straumēnos, Anglijā. Atgriežoties rietumos, M. Zandbergs oficiāli atsauca savu parakstu zem apsūdzības. Mūsu laikraksta iepriekšējā numurā izziņotā LNJAK kongresa programmā ir sekojošas pārmaiņas: 10. oktobrī pl. 10.30 — „Uzskati jautājumu uzbrukumā", panelī piedalīsies Aija Abene, Nikolajs Bulmanis, Ivars Melnbārdis, Judīte Vāgnere, Aldis Liepiņš un Karīna Mierina. 16. LNJAK pilnsapulces 2. posms; 11. okt. pl. 16.30 LNJAK pilnsapulces 3. posms. Pirmdien, 12. okt. pl. 12 mēmo filmu izrāde.

● Pēc Austrumu draudzes Reformācijas svētku dievkalpojuma 1. novembrī pl. 13 Sv. Barnaba baznīcas telpās draudzes dāmu komitejas gadskārtējais bazārs. Būs grāmatu galds, atspirdzinājumi un pārsteigumi. Draudzes jauniešu iesvētes dievkalpojums 1982. g. 6. jūnijā. Iesvētes mācībā, kas sāksies novembrī, uzņem arī tos, kam vājas latviešu valodas zināšanas. Pieteikšanās pie draudzes māc. A. Celma. Mācītājs nodomājis sākt bībeles stundas draudzē. Ieinteresētie lūgti pieteikties, zvanot pa tālr. 267-3507.

● Māc. . Cālītis kristījis Larisu Intu Rubeni, Dr. Andŗa un Sarmas, dzimusi Jansone, meitu un Eviu Dawn Ramsī (Rumsey), Bredlija un Ingrīdas, dzimusi Bērziņas meitu.

● Austrumu draudzes Pļaujas svētku dievkalpojumā ar dievgaldu, piedaloties ap 150 dievlūdzējiem, māc. A. Celms iesvētīja arī jaunavu Gitu Kārkliņu. Pēc dievkalpojuma baznīcēni piedalījās draudzes dāmu komitejas rīkotajā draudzes pēcpusdienā baznīcas zālē. Priekšnesumos soprāns Lidija Misbacha dziedāja divas tautasdziesmas Visvalža Freimaņa kokles pavadījumā, draudzes ērģelnieks, Latvijas bijušā valsts prezidenta mazdēls Aivars Kviesis, spēlēja divus klavieŗu solo un dzejniece Biruta Senkēviča skandēja četrus pašsacerētus dzejoļus. Bija arī loterija ar dāvātiem tautiskiem rokdarbiem. Pēcpusdiena deva dāmu komitejai 650 dol. atlikumu.

● Savā mājā no sirdstriekas 25. septembrī miris Kārlis Nordštrands. Viņš dzimis 1900. gada 15. decembrī Liepājā. Piedalījies savā laikā Latvijas atbrīvošanas cīņās. Aizgājēju 29. septembrī uz Jorkas latviešu kapiem izvadīja māc. A. Čops. Nelaikis atstāj dzīvesbiedri Maigu, meitas Zigrīdu Pavasari un Dzintru Vilpori un dēlu Egonu ASV, sešus mazbērnus un mazmazmeitiņu.

● Sv. Andreja draudzes dāmu komitejas Rudens tirdziņš 17. okt. no pl. 9 ar brokastīm un pusdienām. Tirdziņā būs dabūjamas pašceptas maizes, tortes, medus no Kūlnieka dravām, dārzāji un augļi. Būs arī loterija.

● Baltiešu šaušanas meistarsacīkstes mednieku un makšķernieku kluba īpašumā Bērzainē pulcināja mazkalibra šautenes disciplīnās 11 šāvējus, to vidū 3 latviešus, turpretim kuplāks sacensonu skaits bija māla baložu šaušanā, piedaloties 28 šāvējiem, ieskaitot 15 latviešus. Sacīkšu priekšdarbu veikšana un techniskā vadība šoreiz pienācās igauņiem. Smagās šautenes (English Match) disciplīnā (iespējami 600 p.) guļus pozicijā uzvarēja lietuviešu šāvējs V. Sostakas (584). Seko latviešu meistaršāvējs P. Grauds (583) un U. Robi (igaunis 583). Ar starptautiskā tipa šauteni 3 pozicijās (iesp. 600) uzvaras laurus guva Pēteris Grauds (560). Otrā vietā E. Gerings (ig. 547), trešā V. Seluta (liet. 540). Komandu sacensībā uzvarēja lietuvieši. Otrā vietā igauņu šāvēji. Latvieši komandu sacensībā nevarēja piedalīties, jo trūka ceturtā šāvēja. . . . Ar sporta šauteni (iesp. 600) atkal uzvarēja P. Grauds (582). Tālākās vietās igauņi J. Altosaar (569) un I. Sambla (561). Viņi uzvarēja arī komandu šaušanā. Māla baložu šaušanā 16 jardu disciplīnā (iesp. 100 baloži) uzvarēja lietuvietis T. Sims (95). Seko latvieši V. Krauklis (94) un L. Zeltiņš (94). Ar priekšā došanu (handikap iesp. 50) pirmo vietu izcīnīja V. Lumbis (liet. 48). Otrā vietā J. Beltiņš (46), trešā T. Sims (liet. 43). Dubultbaložu (50) šaušanā uzvaras laurus guva V. Krauklis (41). Seko A. Kautrimas (41) un J. Muskats (40). Komandu šaušanā (iesp. 500) uzvarēja latviešu vienība ar 462 baložiem.

● Mednieku un makšķernieku šīs sezonas pirmās tītaru šaušanas sacensībās 3. oktobrī Bērzainē piedalījās apm. 50 šāvēji, kas izšāva 51 tītaru. Baložu šaušanas disciplīnā sacensības vadīja A. Mackars ar palīdzi Ingrīdu Leiti. Mērķī šaušanu vadīja J. Birzneks ar K. Blumbergu, bet laimes riņķī — Laura un Ivars Eglīši un J. Veckers. Ik pa 4 tītariem ieguva A. Mackars ar O. Zvirgzdgraudu: 3 tītarus — J. Beitiņš, K. Blumbergs, I. Eglītis, A. Mīme, J. Muskats un U. Veidemanis. Bija izdevīgi laika apstākļi. Nākošās tītaru šaušanas sacīkstes 14. novembrī, pl. 10 rītā Bērzainē. Kluba gadskārtējā Medību sezinas atklāšanas balle 7. novembrī, pl. 19.30 Latviešu namā. Par deju mūziku rūpēsies Runču deju kapella. Būs medījumu un zivju izloze.

O. K.

Divi sarīkojumi vienā nedēļas nogalē

Pagājušās nedēļas nogala Toronto bija bagāta sarīkojumiem. Starp citiem „kārtējiem sarīkojumiem" DV Toronto nodaļa sestdienas vakarā bija rīkojusi divas Amerikas latviešu teātŗa Bostonas ansambļa viesizrādes ar Gunāra Griezes komēdiju Klematupes Elmers 8 ainās un svētdien estrādes dziedātājas Larisas Ziemeļamerikas turnejas atvadu izrādi, kuŗas atkārtojums Toronto notiks vēl 9. oktobrī.

Abas teātŗa izrādes Bikforda parka vidusskolā bija pulcinājušas ap 600 apmeklētāju, no tiem pirmajā izrādē ap 150. Režisors Straumēns, kas arī pats tēloja tituļlomu, no Griezes komēdijas par latvisku tematu Sanfrancisko un pie Klematupes bija izveidojis jauku spēli, kuŗā latviešu skatītāji uz savas skatuves laikam pirmo reizi redzēja notēlotu indiāni, protams, latviski runājošu.

Larisa, kas Toronto pāris reizes viesojusies jau agrākajos gados, savā Latviešu dziesmu vakarā West Park skolā bija pulcinājusi ap 600 klausītāju. (Viņas otrs sarīkojums 9. oktobrī Bickford Park skolā). Programmā bija uzņemta Larisas dziesmu izlase un fragmenti no okupētajā Latvijā aizliegtā kabarē vakara „Rīga retro un Rīga šodien".

Arī šoreiz Larisa bija atvedusi no Rietumvācijas „ciema kukuli" — savas skaņu plates, kuŗas ar viņas ierakstu iegādājās vakara apmeklētāji.

V. S.

Toronto latviešu baptistu draudzes

30.

GADA SVĒTKI

18. oktobrī, pl. 15

Walmer Rd. draudzes dievnamā, 188 Lowther Ave.

Piedalās: Apvienoti Bukskauntijas, Filadelfijas un Toronto baptistu draudžu koŗi.

Diriģenti —
Viktors Baštiks, Ernests Ķeris un Arvīds Purvs

Solistes:
Silvija Erdmane – soprāns, Melita Alle - vijole

Pie ērģelēm — Anita Rundāne

Svētrunu sacīs Amerikas Latviešu Baptistu apvienības priekšnieks māc. Fr. Čukurs.

MEKLĒJU

apzinīgu sievieti,

kas varētu uzraudzīt bērniņu visas pārējās nedēļas dienas, izņemot sestdienu un svētdienu. Zvanīt Sarmītei Bultei darbā 534-8447, mājās no pl. 10 924-2690.

Dziedonis

meklē draudzeni

pianisti - akordeonisti, gaišmati, nesmēķētāju, līdz 55 gadu vecumam, kas vēlētos pārcelties dzīvot uz saulaino Kaliforniju.

Latvija būs!

DV DIENAS ANGLIJĀ

Anglijas DV dienu dalībnieki un ciemiņi 12. septembrī pulcējās Bradfordas universitātes zālē, lai noklausītos Stokholmas operas solistes Ileānas Pētersones koncertu, kas deva dziļi izjustu un brīnišķīgi skaistu pārdzīvojumu. Ļoti bagātā programma ar 14 latviešu autoru dziesmām un 9 operu ārijām, starp tām no Jāņa Kalniņa operām: „Lolitas brīnumputns" un „Ugunī", pierādīja, cik liela savā mākslā ir dziedātāja un cik daudz vērtību glabā mūsu kultūras pūrs. Citu tautu komponistu operu ārijas Ileāna Pētersone bija izvēlējusies atbilstoši savam mākslinieces raksturam un — temperamentam. Klausītāju atsaucība bija sajūsmas pilna.

DV dienu saime devās atpakaļ uz Bradfordas nodaļas namu, lai piedalītos Svinīgajā jundā, ko vadīja DVF valdes priekšnieka vietnieks J. Ranka. Svinīgo solījumu teica DVF valdes priekšsēdis L. Rumba. Spēcīgi izskanēja „Dievs Kungs ir mūsu stiprā pils" un Latvijas himna. Tad Latvijas karogu iznesa no svinību telpas. Svinīgā junda bija beigusies. Pēc tās vanagu un vanadžu saime pavadīja nedaudzas stundas dejās, sarunās un draugu sirsnībā. Saviesīgā sarīkojuma laikā Kultūras un sporta daļas vadītājs A. Freimanis pasniedza balvas DV sporta sacīkšu uzvarētājiem.

Svētdienas, 13. septembra, norisi ievadīja svētbrīdis, ko vadīja mācītājs A. Putce. Svētbrīdis bija veltīts pulkveža Viļa Januma piemiņai. Savā svētrunā mācītājs apcerēja Sv. apustuļa Pāvila vārdus par ticību, cerību un mīlestību, kas vadījuši pulkveža dzīvi visās tās labās un ļaunās dienās.

Organizācijas augstāko apbalvojumu — zelta nozīmi, — kā arī CV un DVF atzinības rakstus pasniedza DV priekšnieks J. Frišvalds, vanadžu priekšniece A. Liepiņa un DVF valdes priekšsēdis L. Rumba. Zelta nozīmi saņēma DVF vanadžu daļas vadītāja Ērika Sarkanbārde, DVF saimniecības daļas vadītājs A. Tauriņš un ilggadējie darbinieki E. Zobens un E. Rudzītis. DV CV atzinības rakstus: G. Alferovs, E. Antēns, D. Heisters, E. Kodola, V. Liepiņš, V. Nabrovskis, E. Novadnieks un B. Sirsniņa; DVF atzinības rakstus: J. Andrups, J. Āpša, L. Bodnieks, Z. Daškevica, V. Grunts, I. Gosta, J. Jakars, P. Mente un M. Pūlis. Apbalvotos sumināja, nodziedot „Nevis slinkojot un pūstot". LBF diplomus izdalīja LBF pārstāvis A. Tauriņš. Anglijā ir 43 LBF dalībnieki.

Svinību pēdējā daļā bija publicista un žurnālista Alberta Egliša referāts „Pašu problēmas — pašu uzdevums".

Referents pievērsās arī mūsu nākotnes uzdevumiem, starp kuriem vissvarīgākais bija jaunatnes audzināšana latviešu tautai. Bargus vārdus viņš veltīja tiem latviešu vecākiem, kas nemāca saviem bērniem tēvu valodu, tā atņemdami bērniem neaizstājamu garīgā mantojuma daļu. Ja gribam bērnus izaudzināt par latviešiem, mums tie jāved latviešu sabiedrībā, jāiepazīstina ar latviešu kultūru un mākslu, tradicijām un dzīves ziņu! A. Eglītis uzsvēra ticību Latvijai, nepadošanos ienaidniekam, nelokāmu stāju— tad „Latvija būs!" Ar šo drošo un cerību pilno apliecinājumu izskanēja 19. Daugavas vanagu dienas Bradfordā.

A.L.

Rudens ziedu vakars Sidrabenē

Sidrabenes Rudens ziedu sarīkojums aizvadītajā nedēļas nogalē bija pulcinājis pilnu zāli apmeklētāju, kas bija iedrošinājušies ierasties, kaut arī laiks bija pavēss. To ievadīja nosaukumam piemērota programma. Ar īsļugu Paaudžu problēmas piedalījās Hamiltonas Daugavas vanadzes. Izmanīgi gudro kāršu licēju,, kuŗas ietekmē atrisinājās visas problēmas, tēloja sirdabeniešiem labi zināmā Emīlija Sniķere. Nelaimīgā māte bija Nora Pulciņa, izlutinātās meitas — Ilga Breikša un Ruta Tuklere, bet sabiedriski aktīvā mātesmāsa Ilga Andersone. Režiju vadija Lizete Kalvāne.

Sv. Katrīnu Daugavas vanadzes piedalījās ar dejas kopu, kas sprigani nodejoja vairākas latviešu tautas dejas, kuŗas bija sagatavojis Hermanis Šternbergs. Ļoti slavējams bija Sv. Katrīnu sieviešu koŗa sniegums, kuŗu vadija Alma Skudra-Kārkliņa, dziedot līdz arī pašai. Koris dziedāja J. Ozoliņa sentimentālā noskaņā rakstītās dziesmas Sarma un Sirdij, kuŗas bija sieviešu korim aranžējusi A. Kārkliņa. Pārāranžētās dziesmas Sarmā iepīto solo dziedāja Millija Zvejniece, bet duetu A. Kārkliņa un M. Zvejniece. Sekoja variācijas no Kalmaņa operetes Silva.

Kori raksturo skaistas, dzidras balsis un labi sagatavots izpildījums. Patīkami pārsteidza solistes M. Zvejnieces sniegums — skaists tembrs, pilnskanīgs un līdzens dziedājums, labs izpildījums, ieskaitot labu izrunu. Slavējami skanēja arī A. Skudras un M. Zvejnieces duets Sarmā. Vairākas dziesmas bija jāatkārto.

Pēc balles daļa apmeklētāju vēl ilgi kavējās kopējās dziesmās.

Ž. Zentiņš

KESVIKA

DV Kesvikas nodaļas 3 gadu darbības atceres sarīkojumā 19. septembrī bija pulcējušies pāri par 80 dalībnieku. Viesu vidū bija arī DV organizācijas vanadžu pirmā priekšniece un tagadējā goda priekšniece Marija Ķeņģe no Anglijas. Sarīkojumu atklāja nodaļas valdes priekšsēdis J. Melders. Marija Ķeņģe savā runā izteica prieku par DV Kesvikas nod. aktīvo darbu. Pēc tam apbalvoja Kesvikas nodaļas šaušanas sporta dalībniekus. DV darbinieks J. Treijs, ievadot apbalvojumus, veltīja cildinošus vārdus vanadžu goda priekšniecei, ko DV Bramptonas nod. vanadžu vad. Sofija Roze apsveica ar ziedu velti. No DV Kesvikas nod. sveica gados jaunie dalībnieki — Dāvids Skuja, Maira Skuja un Renāte Kalve ar ziedu veltēm un nodaļas mākslinieka Egona Ervalda zīmēto gleznu. Balvas pasniedza J. Treijs un vanadžu goda priekšniece Marija Ķeņģe. Viesu vidū bija arī kaimiņu — DV Bramptonas, Druvas nod. vadība un Latviešu pensionāru apvienības priekšn. A. Retigs ar viesiem.

Sarīkojuma laikā bija izstādīti nodaļas biedra māksl. E. Ervalde darbi, kuŗus izpirka īsā laikā. Loterijā bez pārējām vērtīgām balvām bija arī liela formāta E. Ervalda gleznā, kuŗu ieguva kesvikiete — vanadzīte Maija Skuja. Klātesošo atsaucību guva Toronto latviešu pensionāru apvienības teātŗa kopa Margas Kociņas vadībā. Programmas pirmajā uzvedumā Pensionāri savvaļā redzējām pensionāru grupu, E. Austriņu, M. Prikuli, F. Vilmani, A. Ziediņu un K. Švernu sarunu veidojumu, ietverot humora stāstījumos, bet otrā uzvedumā bija Doroteja un Pidriķis, kur Pidriķa lomā bija A. Ziediņš, bet Doroteja pati režisore Marga Kociņa ar pavadoni E. Austriņu. Priekšnesumu sniedzēji saņēma ilgus aplausus un ziedus. Programmas otrā daļā bija piemērotas deklamācijas, kuŗas skandēja Vilma Aleksandra un Anete Bencone. Sekoja saviesīgs vakars.

js.

HAMILTONA

Hamiltonas rudens sabiedriskās izdarības sākās svētdien, 13. septembrī, ar Hamiltonas gaidu un skautu vienību rīkoto rudens tirdziņu baznīcas lejas zālē pēc dievkalpojuma. Vadītāji, vecāki, gaidas un skauti bija sagādājuši bagātīgu rudens tirgus galdu ar mājas konserviem, visdažādākiem dārzājiem, cepumiem, rudens ziediem, pat istabas puķes atrada jaunas mājas, protams, bija arī kūkas un kafija viesu atspirdzinājumam. Īsā laikā viss tirgus bija izpārdots, dodot labu atlikumu ceļa izdevumu segšanai gaidu un skautu vienību dalībnieku braukšanai uz jubilejas nometni 1982. gadā ASV — „Kāvu gaismā".

ANGLIJAS VANAGI SPORTO STRAUMĒNOS

Deviņpadsmito Daugavas vanagu dienu sporta sacensības iesākās sestdien, 5. septembra rītā, DVF Straumēnos mazajā futbola. Bija pulcējušās piecas jauniešu komandas, lai draudzības spēlēs mērotos spēkiem. Divas komandas bija no Līdsas, bet pa vienai no Notinghamas, Mansfildas; vienu komplektēja no vairākām pilsētām, nosaucot par Zilumiem. Nenoliedzami, jauniešu vidū Anglijā ļoti populārs ir mazais futbols.

Sacensības risinājās visu dienu, spēlējot katrai komandai ar katru, un tikai vēlā pievakarē varēja konstatēt šo sacensību uzvarētājus. Pirmo vietu ieguva Mansfildas piecinieks, 2. vietā Līdzsas I vienība un 3. v. Zilumi.

Svētdien, 6. septembrī, sacensības notika šacha ātrspēlē, galda tenisā, novusā un šautriņu mešanā. 1. vietā V. Liepiņš (Londona) 8½ p., 2. v. A. Šķietnieks (Pīterborova) 7 p., 3. v. J. Dūdiņš (Korbija) 5½ p. Galda tenisa uzvarētājs bija E. Piķelis (Birminghama), 2. v. Durward (Līdsa), 3. v. R. Tulķis (Lestera).

Novusa vispārējā klasē piedalījās 25 dalībnieki. Te nu nepārprotami bija lesteriešu diena, jo pirmās trīs vietas aizgāja viņiem — 1. v. M. Irbītis, 2. v. V. Purmalis, 3. v. E. Laudobelis.

Šautriņu mešanā bija vislielākā konkurence, kur sacentās 32 šī sporta cienītāji. Uzvarēja A. Krauze, iegūstot Līdsas nodaļas dāvāto ceļojošo kausu. Otrā vietā A. Alksnītis, 3. v. H. Eizāns (Derbija) un 4. v. I. Lilienfelds (Notinghama).

Strēlnieks

LAIKRAKSTAM **LATVIJA AMERIKĀ**

125 BROADVIEW AVE., TORONTO, ONT. M4M 2E9

Lūdzu sūtiet man LATVIJU AMERIKĀ uz

☐ vienu gadu $35.00

☐ 6 mēnešiem $18.00

☐ 3 mēnešiem $9.00

Mr., Mrs., Miss. .....

Adrese .....

Jauns abonents ☐ pagarinājums ☐

Ceku lūdzu rakstīt uz

LATVIJA AMERIKA PUBLISHING, LTD. vārda

Pārdodama

8 istabu māja pie South Kingsway. Mājas sadalījums noder vienai vai divām ģimenēm. Lielas istabas, kamīns, izeja uz lielu dārzu, plats iebraucamais ceļš, garāža. Zvanīt Sofijai Apenītis, Alfreds Stikuts Realtor 752-1770 vai 439-5061.

Latviešu nama Toronto

17. GADA SVĒTKI

š. g. 17. oktobrī pl. 19

Latviešu namā, 491 College St.

Kopējas vakariņas, priekšnesumi, deja. Piedalīšanās 12.00 (ieskaitot vakariņas). Pieteikšanās līdz 14. oktobrim pie S. Zaķes, tālr. 293 2513 vai nama pārzines, tālr. 922 2931.

Visus laipni ielūdz nama valde

DV GRĀMATNICAS NODAĻA - SALONS

TORONTO LATVIEŠU CENTRĀ

4 Credit Union Drive — Tel. 757-1482

Sākot ar 19. septembri ir atvērta atkal sestdienās.

Plašā izvēlē piedāvājam: grāmatas, skaņu plates, gleznas, rotas, dzintarus, keramiku, audumus, ādas un koka izstrādājumus u. c.

DARBA STUNDAS:

no otrdienas — piektdienai no pl. 15 — 20,

sestdienās no pl. 10 — 15.

Azaidu svētdienās no pl. 12 — 15.

Slēgts pirmdienās.

ATZĪMĒJOT VIENA GADA DARBĪBU, svētdien, 4. oktobrī, visiem dzintariem 20 proc. atlaide. Atlaide arī „Sveiks" lipekļiem, atslēgu ķēdītēm ar Latvijas ģerboni, piespraužamiem karodziņiem u. c.

Sarīkojumu Kalendārs

Toronto

10. oktobrī, sestdien, pl. 19 sidrabeniešu vakars ar viesiem Sidrabenes sabiedriskā ēkas zālē ar koncertu un humoristiska rakstura priekšnesumiem. Groziņu vakars.

11. oktobrī 11.30 - 15.00 Pateicības dienas azaids Latviešu Centrā.

15. oktobrī pl. 14 Latviešu namā pensionāru teātŗa izrāde ,,SSS'' un deklamācijas.

17. oktobrī pl. 9 no rīta Sv. Andreja draudzes dāmu komitejas rīkotais gadskārtējais tirdziņš. Arī brokastis un pusdienas. Visi laipni ielūgti.

17. oktobrī pl. 19 Latviešu nama gada svētki ar kopējām vakariņām un priekšnesumiem.

17. oktobrī pl. 20 Town hall Pauls Berkolds — baritons. Koncertapvienības koncerts.

18. oktobrī pl. 11.30 - 15 azaids Latviešu Centrā. Dzintara svētdiena pl. 15 vidējā zālē Latviešu daiļamatnieku savienības Kanadā izkārtojumā — referāti, slīdītes, eksponāti.

18. oktobrī pl. 15 Latviešu nama augšējā zālē Burtnieku draudze rīko veļu daudzinājumu. Mielasts groziņu veidā. Visi laipni lūgti.

18. oktobrī pl. 15 Toronto latv. baptistu draudzes 30. gada svētki Walmer Rd. dievnamā (188 Lowther Ave.). Viesu koŗi no Filadelfijas un Bukskauntijas.

18. oktobrī pl. 16 Pļaujas svētku sarīkojums Sv. Andreja baznīcā. Loterija un priekšnesumi. Piedalās TLB koklētāji.

21. oktobrī, trešdien, pl. 13.30 Latviešu Centrā atsāks reliģisko pārdomu pēcpusdienas māc. J. Cālīša un māc. I. Gaides vadībā. Kafija. Visi mīļi aicināti.

23. oktobrī, piektdien, pl. 20 Sv. Jāņa draudzes dievnamā, 200 Balmoral Ave., Toronto, Irmas Kurmes un Anitas Rundānes koncerts.

25. oktobrī pl. 11.30 - 15 azaids Latviešu Centrā. Pl. 15 vidējā zālē E. Lejiņa referāts ar slīdītēm ,,Rudens skaistākās un īpatnējākās ASV pavalstīs Kolorado, Jūtā un Arizonā''.

25. oktobrī pl. 15 Latviešu namā TLB rīko rakstnieces A. Brigaderes piemiņas pēcpusdienu Birutas Senkēvičas izkārtojumā.

31. oktobrī, sestdien, pl. 19 Castle Frank skolā komponista Jāņa Norviļa 75 gadu jubilejas koncerts.

31. oktobrī LSAK jubilejas balle Latviešu Centrā pl. 20 vakarā. Spēlēs Runči.

1. novembrī pl. 11.30 - 15 azaids Latviešu Centrā. Pl. 15 augšējā stāvā bibliotēkas atklāšana — latviski rakstītā vārda nodošana lasītājiem.

1. novembrī pl. 13 Sv. Jāņa baznīcā Draudzes pēcpusdiena. Māc. I. Gaides ,,Izjūtas — staigājot pa Jēzus pēdām Svētajā zemē''. Slīdītes. Skaņu lente.

7. novembrī pl. 19.30 Latviešu namā TLMM kluba sezonas atklāšanas balle. Izlozē medījumi un zivis. Pilna bufete. Spēlēs Runči.

13. novembrī pl. 20 DV teātris atkārtos Veco Pilskungu St. Lawrence Centre Town Hall.

22. novembrī pl. 17 Latvijas valsts 63 gadu atcere Toronto universitātes Convocation Auditorium — King College Circle.

28. novembrī Ziemsvētku tirdziņš Sv. Jāņa baznīcā no pl. 9 - 16.

3. decembrī pl. 20 Town hall Arturs Ozoliņš — klavieres. Koncertapvienības koncerts.

12. decembrī pl. 19 Sv. Jāņa baznīcā koncerts Ziemsvētku ieskaņai.

20. decembrī Sv. Andreja baznīcā Ziemsvētki vārdos un dziesmās draudzes koŗa izkārtojumā.

Līdzekļi kultūras darbam

Pasaules brīvo latviešu apvienības Kultūras fonda sēdē 26. septembrī DV namā Ņujorkā fonda priekšsēdis L. Reiters norādīja uz vairākām rezolūcijām, kas pieņemtas PBLA sēdē pag. vasarā, lai sagādātu vairāk līdzekļu Kultūras fondam. Dienvidamerikas apvienība aicināta iemaksāt līdzekļus fondā, kaut arī tā ir maza un tautieši dzīvo izkaisīti. Fonda valdes locekļiem vairākos gadījumos vajadzētu būt aktīvākiem. Piešķirtās balvas pasniedzamas 18. novembŗa aktos, paziņojot arī citus apbalvotos. Tēlotājas mākslas un daiļamatniecības izstādes paredzētas ik pa diviem gadiem.

No Amerikas latviešu apvienības Kultūras fonds saņēmis 12,564 dol, no Eiropas 700, no Austrālijas 1,146 dol. ASV valūtā un no Kanadas 2,500 dol. Kanadas valūtā. Kopā fondam ziedoti 16,910 dol., sadalot godalgās un kultūras darbam 15,000 dol., bet pārējais rezervēts techniskiem izdevumiem. Goda balvas un Krišjāņa Barona prēmijas piešķīra 3,800 dol., 11,200 dol. sadalīja kultūras darba sekmēšanai.

Piešķīrumi sadalījās: Baltijas institūtam 1,000 dol., PBLA Izglītības padomes iecerētās A. Lasmanes latviešu valodas mācības grāmatas tulkojumam angļu valodā 500, ALA un LNAK kopējam izdevumam ,,Latviešu folklora'' izdošanai 4,000, E. Dajevska ceļojošai dekorāciju izstādei 800, rakstu krājumam ,,Velte Latvijas universitātei un Latvijas konservātorijai'' 900, bērnu žurnālam Mazputniņš 2,000, izdevumam ,,Archīvs'' 350, prof. E. Andersonam par Latvijas seno laiku vēstures sagatavošanu 250, žurnālam ,,Latvju Māksla'' 650, Austrālijas deju ansamblim ,,Saules josta'' deju uzņemšanai video lentē 250, žurnālam ,,Pa dejas ceļu'' 500 dol.

Tēlotājas mākslas izstādi 1983. gadā rīkos Milvokos Vispārējo ASV latviešu dziesmu svētku laikā. Bija arī ieteikumi izstādi 1982. gadā rīkot Eiropā, kā arī atsevišķos kontinentos rīkoto izstāžu labākos darbus sūtīt uz izlases izstādi, lai nopietnāk varētu izvērtēt latviešu mākslinieku darbus. **Vk**

Šai rudenī Rietummičigenas universitātē pirmo reizi sāks darboties pilna akadēmiska gada latviešu valodas, kultūras un vēstures studiju programma. Šo pasākumu sadarbībā ar universitāti organizē, pārvalda un par to atbild Amerikas latviešu apvienība. ALAs valde un kongress nolēma celt pēc architekta A. Vintera projekta mītni, kur studenti varētu dzīvot latviskā vidē. Mītnes uzcelšanai nepieciešami 200,000 dol. Latviešu nacionālā apvienība Kanadā aicina arī Kanadas latviešus atbalstīt mītnes projektu.

DV Toronto nodaļas

GADA SVĒTKI

DV namā, 125 Broadview Ave., Toronto
sestdien, 17. oktobrī, sākums pl. 19.
RUNĀS GUNĀRS BRIKMANIS.

Priekšnesumi:
Voldemārs Pukats, Kristīne Vikmane,
Rita Strautiņa.

PILNA BUFETE. ZAKUĻA MŪZIKA.
IEEJA 6 DOL.
Visus laipni lūdz DV Toronto nodaļas valde.

DV TORONTO NODAĻAS SARĪKOJUMU KALENDĀRS 1981. GADAM

17. oktobrī DV Toronto nod. gada svētki.

21. novembrī kaŗavīru daudzināšana.

5. un 6. decembrī DV Ziemsvētku tirdziņš.

13. dec. DV Toronto nodaļas bērnu eglītes pēcpusdiena.

19. decembrī DV Toronto nod. eglītes vakars.

31. decembrī Jaungada sagaidīšanas vakars.

1982. gada

20. februārī, pl. 20 Town hall Jānis Laurs — čello ar Jaunanglijas trio no Austrālijas. Koncertapvienības koncerts.

27. februārī Viestura koŗa koncerts Latviešu Centrā Toronto.

12. martā pl. 20 Town hall Lilija Zobena — soprāns. Koncertapvienības koncerts.

HAMILTONA

17. oktobrī pl. 18.30 Larisas koncerts First Place trešā stāva zālē, 350 King St. E. — Vīns un siers ...

Laikraksta

LATVIJA AMERIKĀ

atsevišķus numurus

var pirkt Toronto

latviešu veikalos

un DV grāmatnīcas nodaļās

Latviešu namā un Centrā,

kā arī spiestuvē.

Alberts Raidonis

Uz panākumiem atskatoties

Grāmatu izdevējs, autors, publicists un jaunatnes audzinātājs Jānis Šķirmants pa mūža gadu kāpnēm uzkāpis jau

līdz 75. pakāpienam. Tas ir jau visai augstu. Un tik augstu viņš uznesis arī savu panākumu nastu. No šīs augstās perspektīvas ir vislabāk pārredzams viņa dzīves ceļš un veikums.

Šajā pasaulē J. Šķirmants ienācis vēl pirms Pirmā pasaules kaŗa — 1906. g. 1. oktobrī, Ludzas apr. Mērdzenes pagastā — toreiz Vitebskas guberņā. Pēc vietējās pamatskolas beigšanas iestājās Ludzas valsts ģimnazijā, bet pēc viena gada viņa ceļš ved uz Daugavpils skolotāju institūtu. Pēc tā beigšanas 1927. g., J. Šķirmants strādājis vairākās Latgales pamatskolās kā skolotājs un pārzinis. Pēdējā darba vieta bija Kalnezeru valsts sešklasīgā pamatskola Rēzeknes tuvumā.

Parallēli skolas darbam, Šķirmants piedalījies sabiedriskos pienākumos, bijis aizsargu nodaļas priekšnieks. Jubilārs allaž bijis rosīgs arī preses laukā, darbojoties līdz vairākos izdevumos. Studējot vēsturi, vācis un publicējis ziņas par Latgales pilskalniem.

Kad krievi otrreiz tuvojās Latvijas robežām, J. Šķirmants apmainīja skolotāja un avīžnieka darbu pret kaŗavīra gaitām, kas beidzās aiz Cēdelgēmas gūsta žogiem Beļģijā. Arī tur viņš, par spīti salam un badam, darbojas līdz kaŗavīru preses izdevumos. Viņš arī stāvējis pie DV organizācijas dibināšanas šūpuļa.

Pēc gūsta J. Šķirmants strādājis pie amerikāņu armijas Firtā, pie Nirnbergas. 1950. g. iecelojis ASV un apmeties Čikagā. Nodibinājis grāmatu apgādu, kas 30 gados laidis klajā veselu rindu izdevumu. Lai minam kaut autoru vārdus: J. Klīdzējs, A. Rupainis, B. Senkēviča, K. Raudive, K. Ķezbers, K. Stalšāns, F. Donass, J. Babre, T. Puisāns, Ļ. Tolstojs u.c. Viņš sarakstījis un izdevis eseju grāmatu ,,Dievs un cilvēki'' un ,,Latgales pilsētas'', ko izdevusi Latgaļu izdevniecība. Jubilāra dzīvesbiedre Daņuta ir vairāku valodu pratēja un daudz palīdzējusi savam vīram apgāda darbā.

Šķirmanta spalvai pieder daudzi raksti par vēstures, reliģijas un sadzīves jautājumiem, kas iespiesti trimdas periodikā. Viņa intereses centrējas kristietības problēmu risināšanā no laja redzes viedokļa.

Blakus fabrikas un sava apgāda darbam, J. Šķirmants studējis Rūzvelta universitātē Čikagā un 1962. g. ieguvis B. A. gradu krievu literātūrā. Jubilārs ir korporācijas Lacuania filistrs.

Nupat iznākusi J. Šķirmanta un A. Raidoņa sakārtojumā grāmata par Daugavpils Skolotāju institūtu un direktrisi V. Seili, ko izdevusi Institūta absolventu grupa.

Pēc vairāk nekā 30 nodzīvotiem gadiem Čikagā, Šķirmanti pārcēlušies uz Kaliforniju, kur dzīvo viņu tuvi draugi — rakstnieks Klīdzējs ar dzīvesbiedri. Zem saulainajām Kalifornijas debesīm vēlam tikpat saulainu dzīvi un vēl ilgus gadus sekmīgi darboties preses un literātūras laukā.

RAIBĀ NEDĒĻA

KONSTITŪCIJAS UN SAIMNIECISKĀS PROBLĒMAS KANADĀ

Laikā, kad Kanada pārdzīvo smagu saimniecisku krizi ar dzīves dārdzības un bezdarba nemitīgu augšanu, ministru prezidents Trudo nebūt

Bora Laskina Zālamana spriedums.

nav noraizējies par neapskaužamo pensionāru un liberāļu partijas fiskālās politikas cietējiem — pelnītājiem, kam augsto banku likmju dēļ vairs nav iespējams pildīt financiālās saistības sava iepirktā mājokļa paturēšanai. Miljonāram Trudo ir divi citi jājamie zirdziņi — ziemeļu un dienvidu resp. bagāto un nabago valstu tālākās attieksmes un Kanadas konstitūcijas patriēšana pēc viņa paša izvēlēta un stūrgalvīgi aizstāvēta priekšlikuma.

Pensionāri un citi mazāk turīgi varbūt brīnās, kādēļ Kanadai būtu jādomā par materiālās palīdzības kāpināšanu tā dēvētās Trešās pasaules valstīm, ja pašai Kanadai valsts parādu nasta ir trīsreiz lielāka nekā Polijai (kam tā ir tikai apm. 26 bilj. dol.), kuŗu saimnieciska bankrota priekšā novedusi komūnistiskā iekārta ar savu sociālistisko saimniecisko eksperimentu. Varbūt ka Trudo ar to mēģinājis celt savas popularitātes akcijas Apvienotajās Nācijās, kur viņam liela piekrišana Melnā kontinenta mazo valstiņu delegāciju vidū; uz viņa kandidātūru kā nākamo Apvienoto Nāciju ģenerālsekretāru labvēlīgi raugās arī Varšavas pakta valstis.

Konstitūcijas lietā nevienam kanadietim nav iebildumu, lai to patriētu no Londonas. Astoņām provincēm un Kanadas iedzīvotāju vairākumam ir iebildumi pret Trudo mēģinājumu konstitūciju papildināt ar vairākiem svarīgiem punktiem, kuŗus vēlāk būs grūti grozīt. Var rasties jautājums, kādēļ konstitūciju nepapildināt tepat Kanadā pašiem kanadiešiem.

Konstitūcijas problēmā tagad savu vārdu teikusi Kanadas augstākā tiesa. Šīs tiesas priekšsēdis Bora Laskins, kuŗa vecāki dzīvojuši Latvijā, cik zināms Gostiņos, agrākā Trentelbergā, tagad nācis ar Zālamana spriedumu: „Trudo priekšlikums nerunā pretī likuma burtam, bet tas nav saskaņā ar līdzšinējām tradicijām un garu federālās un provinču valdību attieksmēs." Divi Augstākās tiesas locekļi Martlands un Ricijs deklarējuši, ka Trudo priekšlikums nav saskaņojams pat ar likumību. Cīņa pret konstitūciju turpināsies. Pensionāriem un trūcīgākiem būs starplaikā jāseko Trudo citam ieteikumam pārkārtot savu dzīvi tā, lai varētu iztikt arī ar sadilušiem ienākumiem.

SOLIDĀRITĀTES PĀRBAUDĪŠANAS LAIKS

Polijas nacionālās revolūcijas priekšpulks — brīvo arodbiedrību apvienība Solidāritāte demokratiskā aizklātā balsošanā par savu līderi apstiprinājusi arī turpmāk līdzšinējo Valesu. Te gan jāpiezīmē, ka daudzi delegāti kritizēja Valesas mērenību un piekāpību pret valdošo kliķi. Valesa dabūja tikai 55 proc. delegātu atbalstu. Šajā zīmē, uzņemoties Solidāritātes vadību, Valesa aicināja opoziciju aizmirst domstarpības un atrast visiem kopīgu taktiku iecerēto mērķu īstenošanai. Reizē viņš nepārprotami brīdināja Polijas valdību un komūnistu partiju neizmantot Solidāritātes šķietamo vājuma periodu ar pārsteidzīgiem soļiem. „Ja mums liks ciest," brīdināja Valesa, „pēc tam, kad mēs atkal būsim saveduši savas mājas kārtību, mēs nekavēsimies viņiem dot vēl asāku atbildi."

RĒGENA 180 BILJONI

Prezidents Rēgens ar aizsardzības ministru Veinbergeru preses konferencē.

Aizvadītajā nedēļā prezidents Rēgens divās preses konferencēs aizstāvēja savu saimniecisko politiku un galvenos vilcienos atklāja ASV aizsardzības politikas tālākās vadlīnijas. 180 bilj. dolaru piešķiršanu valsts aizsardzībai prezidents uzskata par neatliekamu un tūlītēju soli.

Pad. savienības prese jau apvaino Rēgenu kaŗa gatavošanā pret Pad. savienību. Pad. savienība no savas puses nekavēšoties reaģēt ar attiecīgiem pretsoļiem. Un tā Heiga un Gromiko sarunas par abu valstu stratēģisko ieroču samazināšanu novembŗa beigās Ženēvā droši vien nedos nekādus konkrētus rezultātus. Domā, ka Vašingtona ar Maskavu nopietni par atbruņošanos varēs sākt runāt tikai pēc gada un tikai tad, ja Pad. savienība no savas puses būs pierādījusi labu gribu ne vien godīgi runāt, bet arī būs apņēmusies savus solījumus īstenot.

Rēgens preses konferencē pieskārās arī amerikāņu ieroču piegādei Saudi Arabijai. Šis darījums ir ļoti svarīgs amerikāņu ārpolitikai vidējos austrumos. Izraēlas ministru prezidents Menachems Begins un amerikāņu žīdu iespaidīgās žīdu organizācijas, kā zināms, visiem spēkiem pretojas šim Rēgena solim. Prezidents Rēgens norādot, ka amerikāņi neļaus kādai citai valstij veidot ASV ārpolitiku, radījis jaunu klimatu varbūtējās tālākās Vašingtonas un Jeruzālemes attieksmēs.

SOMIJAS KEKONENAM AIZEJOT

Somijas valsts prezidents Kekonens jau sasniedzis 82 g. vecuma robežu un, atmetot sarežģīto medicīnisko terminoloģiju, ir kļuvis senīls. Jauna prezidenta vēlēšanas jau notiks šogad, kuŗās centram tuvo zemnieku partiju pārstāvēs A. Karjalainens, bet sociāldemokratus M. Koivisto. 1961. gadā sociāldemokratu starpā bija daudzi individi ar pretpadomju noslieci. 1966. gadā somu sociālisti šos dumpiniekus no partijas izsvieda un tādējādi novērsa Maskavas protestu viņu nākšanai pie varas. Domā, ka tuvējās vēlēšanās Kekonenu aizstās sociāldemokratu kandidāts 57 g. vecais Mauno Koivisto.

DARĪJUMI SPIEGU BIRŽĀ

Bijušā sociāldemokrata Bonnas kanclera Vilija Branta tuvākā padomnieka Kremļa meistarspiega Guilami apmaiņa pret Austrumvācijā apcietinātiem rietumu pretizlūkošanas aģentiem, kas noritējuši kā televīzijas filmā drāmatiskā sižetā nakts stundā Austrum un Rietumberlīnes robežpunktā, jau pieder pagātnei. Kā piedevu par Guilaumi atbrīvošanu Austrumvācijas Kremļa prokonsuls Honekers atļāvis izceļot uz Rietumvāciju pie radiem apm. 3000 austrumvāciešiem.

Pagājušā gada augustā Parīzē franču pretizlūkošanas dienests apcietināja 69 g. veco Austrumvācijas gaisa spēku ģenerāli Zornu. Pie viņa atrada NATO prettanku ieroču plānus. Francijā viņš ieradās kā Francijas un Austrumvācijas draudzības biedrības viesis, tāpat kā nesen Toronto Kanadas un Pad. savienības draudzības biedrības ielūgumā ciemojās arī okupētās Latvijas par populāru izdaudzinātais mūziķis un dziedātājs. Grūti zināt, kāda sirdsapziņa tiem nereklamētās izrādes apmeklētājiem, kas sarīkojuma beigās „dārgos viesus" sumināju-

Honekers ļauj izceļot austrumvāciešu saujiņai uz rietumiem.

ši un godināju-ši ar kājās piecelšanos, skaļi aplaudējot.

Ģenerālis Zorns bija jau veselu gadu pavadījis cietuma mūŗos Parīzes tuvumā. Tagad ierosināts šo Austrumvācijas spiegu apmainīt pret pazīstamo Pad. savienības disidentu A. Sacharovu, A. Šaranski un J. Orlovu. Pirmais nometināts Gorkijā, bet pārējie divi smok padomju ieslodzījumā. Apmaiņas darījumu ierosinājuši francūži, bet Pad. savienības sūtniecība pagaidām klusē.

IRĀNĀ JAUNS PREZIDENTS

Jaunā prezidenta vēlēšanas Irānā nesagādāja nekādu pārsteigumu. Despota ajatolas Komeini izraudzītais kandidāts — radikālo reliģisko fanātiķu pārstāvis Sajeds Ali Kamenei dabūja 95 proc. balsu. Tas nozīmē, ka asiņainā izrēķināšanās ar islāma ortodoksālās valdības pretiniekiem turpināsies.

Parīzē bijušais prezidents Bani Sadrs savukārt jau pieteicis Irānas eksilvaldības sastādīšanu, kas pārņemšot varu pēc neizbēgamas jaunas tautas revolūcijas Irānā. Ievēlētais Irānas prezidents Kamenei ir tikai 42 g. vecs, un šis ir viņa pirmais augstākais amats. Vadot lūgšanas Teherānas universitātē, viņš vienmēr plecos turējis mašīnpistoli. Allah ceļi patiesi bieži vien ir dīvaini.

Ajatola Komeini nobalso par paša izvēlēto prezidentu.

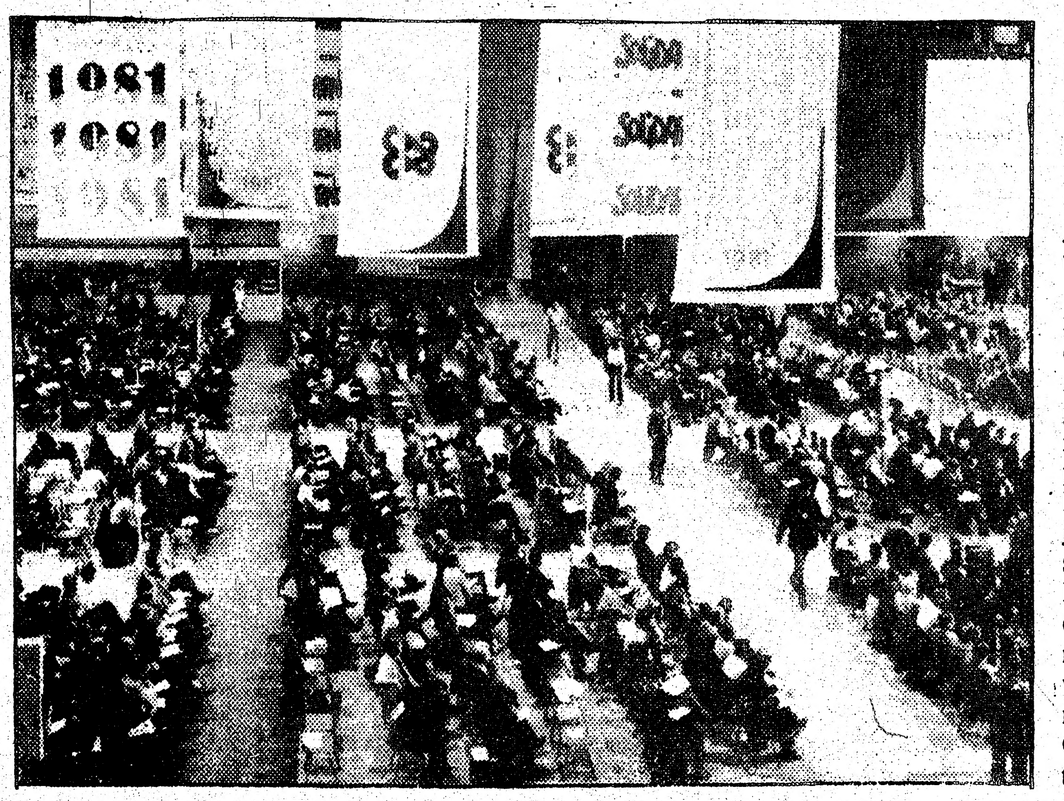

Solidāritātes konferencē Dancigā uzvarēja tomēr mērenais virziens.

Mūžībā aizgājis mūsu mīļais skolotājs un draugs

Voldemārs Libants

dzimis 1903. gada 13. martā,

miris 1981. gada 11. septembrī Grand Rapidos, Mičigenā.

Nesilda vairs tevi dziesma,
Neaust tev vairs ziedu rīts.
Taču tas, ko darbā devi,
Ir šai zemē ierakstīts.

Viņu sirsnībā piemin un mīļā piemiņā paturēs

Minna Ālants, Ilga Krēsliņš,
Aina Mačernieks, Aina un Valdis Briedis
ar ģimeni, Velta un Edgars Kļaviņš
ar ģimeni un Gunārs Briedītis ar ģimeni

DV CV IZDOTO KAPITĀLDARBU

LAIKS - TELPA - ĻAUDIS

var pasūtināt par PALĒTINĀTU CENU:
I un II dala à $10,, III dala — $20.. Pasūtinot 3 vai vairāk eks., atlaide 25 proc., plūs sūtīšanas izdevumi.

DV nodaļām/apvienībām, grāmatu galdiem, grāmatnīcām, pasūtinot vismaz 3 grāmatas, sūtīšanas izdevumus sedz apgāds.

Pasūtinājumi un samaksa sūtāma:
K. Bencons, 223 High Park Ave.,
Toronto, Ont. M6P 2S5, Canada.
Tel. 767 9964

Līdzšinējā maksa par visu triju grāmatu komplektu bija $55., tagad to var iegūt par $40.-, atskaitot atlaidi — pat par $30.-.

Ļoti vērtīgas grāmatas — Daugavas Vanagu organizācijas pirmie 25 gadi vēstures apcerē.

I daļā — DV organizācijas dibināšanas priekšvēsture, izveidošanās un DV Centrālās valdes darbs laikā no 1952. līdz 1972. gadam, 464 lp., 85 foto uzņēmumi.

II daļā — DV organizācijas darbs no 1952. līdz 1973. gadam, 448 lp., 124 f. uzņēmumi.

III daļā — DV organizācijas zemju valžu un nodaļu darbs līdz 1973. gadam, 871 lp. un 282 f. uzņēmumi.

Laiks, Telpa, Ļaudis grāmatas ieteicamas ne tikai DV organizācijas dalībniekiem, bet arī ikvienam latvietim, kas atzīst un stāv par brīvu latviešu tautu un brīvu neatkarīgu Latviju.

Izraksts no grāmatas

KOSMOSOFIJA

A.P. Balodis, izdota Rigā, 1935. gadā

— Par domu un ideju trūkumu mūsu dienās nesoda, un iekams paši neredzam un neviens mums nesaka — mūsu sirdsapziņa klusē. Bet tikko ir radies cilvēks, kas sakās redzam, zinām kaut ko, — mums vairs nav tiesību teikto ignorēt. Mūsu pienākums meklēt, kotrolēt sacīto, — Ka redzam pie sevis, mūsu cilvēcīgā stāvokli savā dzīvīguma mechanismā esam piekļepuši ar tādu biezu masu, fiziskās miesas audiem, kauliem, asinīm u. t. t., ka mūsu dzīvīguma apziņa ir gandrīz noslāpēta. Ar mokām varam atminēties notikumus, kas norisinājušies 20 — 30 g. laikā. — Daudzi pat to nespēj. — No savas dievišķīgās būtības lielākais, ko cilvēks var sajēgt, ir kādas neizprotamas miglainas izjūtas. sāpīgas ilgas, kuŗas vārdos varētu izteikt: „Ne es, ne mana dzīve neesam tas, kas tagad esam. Ir kaut kas cits, labāks par to, ko še izjūtam un saprotam." Tikai reti, dedzīgi meklētāji, nokausē un notīra no savas īstās auras esamības šo apdullinošo masu, atgūst apziņu, ticību: —

Grāmata dabūjama Daugavas Vanagu grāmatnīcā.

SPORTS

Sv. Katrīnu mednieku un makšķernieku kluba rīkotās eksternās šaušanas sacīkstes 12. septembrī Gunn kluba šautuvē norisinājās labvēlīgos laika apstākļos, pulcinot 28 šāvējus no mājinieku, Hamiltonas un Toronto klubiem.

Māla paložu šaušanas disciplīnas vadīja vietējā kluba sekcijas vadītājs N. Duša.

A klasē 16 jardu disciplīnā (iesp. 50 baloži) uzvaru izcīnīja R. Mierkalns-jun., (Hamiltona 49). Otrā vietā V. Krauklis (Toronto 48), trešā — O. Ivanovskis (Sv. Katrīnas 48). Arī tālākās vietās ar līdzīgu baložu skaitu (48) palika E. Rosts (Sv. Katrīnas) un J. Muskats (Toronto).

B grupā pirmās vietas izcīnīja hamiltonieši R. Zilgme (46) un Mierkalns, sen. (45). Trešā vietā J. Miķelsons (Toronto 43).

Ar priekšā došanu (50) uzvarēja E. Rosts (46). Seko Toronto kluba šāvēji H. Leitis (45) un J. Miķelsons (44).

Dubultbaložu (50) šaušanā pirmo vietu izcīnīja R Mierkalns jun. (45). Otrā vietā O. Ivanovskis (44), trešā V. Krauklis (40). B klasē pirmās vietas ieguva torontieši Z. Sproģis (40), G. Paeglis (38) un H. Leitis (34).

Komandu sacensībā ar 1 punkta pārsvaru (225) šoreiz uzvarēja Toronto klubs (V. Krauklis 48, J. Muskats 48, Z. Sproģis (44), J. Miķelsons 43, H. Leitis (42). Otrā vietā Hamiltonas kluba šāvēji (224).

Šaušanas sacīkstes ar mazkalibra šauteni vadīja mājinieku kluba sekc. vad. K. Klints ar pal. J. Vērdiņu. A klasē (iesp. 600) pirmo vietu izcīnīja V. Krauklis (529). Otrā vietā I. Grīnberga (Sv. Katrīnas 505), trešā Z. Upīte (Hamiltona 504). B klasē abas pirmās vietas ieguva Sv. Katrīnu kluba šāvēji I. Ķipis (449) un E. Grīnbergs (441). Trešā vietā Maija Upīte (Hamiltona 393). Jaunatnes klasē J. Freimanis (258).

Pēc sacīkstēm saviesīgajā sarīkojumā Sv. Katrīnās vakara

Sveic vanadžu goda priekšnieci

DV Toronto nodaļas vanadžu kopas sadraudzības pēcpusdienā 27. septembrī DV namā bija ieradušies 60 dalībnieki, lai tiktos ar Daugavas vanadžu goda priekšnieci M. Ķeņģi. Viešņu no Anglijas sarīkojumā sagaidīja DV Kanadā vanadžu priekšniece Nora Pulciņa, kas teica īsu uzrunu un pateicās viņai par lielo devumu nacionālā darbā, iesaistot jaunas vanadzes DV organizācijā. Jaunās vanadzītes Daiņa Jākabsone un Velta Ozola pasniedza viešņai ziedus.

M. Ķeņģe uzrunā pakavējās pie vanadžu darba Anglijā, kur viņa turienes DV organizācijas ierosmē tūliņ sākusi organizēt vanadzes. Pirmā vanadžu kopa noorganizēta Londonā. No tās nodibināšanās tagad apritējuši jau 30 gadi. Tagad visā brīvajā pasaulē pie DV nodaļām jau darbojas vanadžu kopas. No Londonas vanadzēm vairākas tagad darbojas arī Toronto, ģimenēm pārceļoties uz šo lielo latviešu centru. Dažādās mūsu trimdas zemēs notikušas globālās DV dienas. Runātāja atgādināja DV organizācijas augstākās vadības vēlēšanas šoruden un aicināja tajās aktīvi piedalīties.

Sarīkojuma vadītāja Anna Briede pieteica arī priekšnesumus. Deklamēja jaunās vanadzītes Sandra Emsiņa, Māra Tērauda, Daina Jākabsone un Velta Ozola. Rakstniece Tonija Krūka vēsturiskā stāstījumā apskatīja latviešu sieviešu sabiedrisko darbu jau no šī gadsimta sākuma un Latvijas neatkarības laika, kad sievietes ar savu īpašu sarakstu piedalījušās arī Latvijas saeimas vēlēšanās. Viņai bija saglabājies arī kāds sieviešu kandidātu saraksts no 1931. gada ar 24. numuru no Rīgas, Vidzemes, Kurzemes un Zemgales vēlēšanu apgabaliem. Runātāja pakavējās arī pie DV organizācijas sākumiem Toronto, kur vanadzes sākumā darbojušās par DV dāmu komitejas loceklēm, vēlāk kļūstot par nodaļas vanadžu kopu.

DV Hamiltonas vanadžu kopas vadītāja Lizete Kalviņa nolasīja Arnolda Apses dzejoli „Vecais vanags". No Sv. Katrīnu vanadžu kopas globālo vanadžu goda priekšnieci sveicināja kopas priekšniece Milija Zvejniece un pasniedza vanadžu darināto tautisko sedziņu. No Bramptonas vanadžu kopas sveicienu nodeva Z. Roze, pasniedzot Lolitas Rozes-Gulbes dzejoļu grāmatu „Jāiztur", bet Zīles koŗa priekšniece M. Jonāne — Zīles koŗa iedziedāto skaņu plati.

Agrākā Daugavas vanadžu priekšniece Kanadā Ilga Breikša nolasīja Madrides konferencei piesūtīto Latvijas neatkarības kustības un Latvijas demokratiskās jaunatnes komitejas iesniegumu no Rīgas. Iesniegums konferencei nodots ar PBLA starpniecību.

DV Toronto nodaļas vanadžu kopas priekšniece A. Jākobsone pateicās Londonas viešņai ar aploksni, bet M. Ķeņģe savukārt atstāja no Anglijas vanadzēm pieminai viņu darinātās tautiskās lelles, kuŗas saņēma A. Jākobsone un N. Pulciņa. DV Kanadas valdes loceklis R. Britāls, kas pārstāvēja arī DV Toronto nodaļas priekšsēdi Z. Akotu, saņēma no globālās vanadžu priekšnieces grāmatas zīmi.

Par cienastu bija gādājušas DV Toronto nodaļas vanadzes savas priekšnieces A. Jākobsones vadībā. **V. S...**

KIČENERA - VOTERLŪ

● DV saimes loceklim Albertam Taubem 16. septembrī apritēja 60 mūža gadi. Viņš dzimis 1921. gada 16. septembrī Bauskas apriņķī. A. Taube ir Kičeneras DV nodaļas dibinātājs, daudzus gadus strādājis DV nodaļas valdē, kuŗas loceklis ir vēl tagad. Agrāk bijis DV Kanadas valdes loceklis.

Donkasteras DV sekmīgs darba posms

Gandrīz vai puse no DVF Donkasteras nodaļas biedriem pulcējās pusgada pilnsapulcē, lai vērtētu aizgājušo posmu.

Nodaļas valdes ziņojumu sniedza A. Freimanis. Notikuši izbraukumi uz novada masku balli Bradfordā, DVF sporta svētkiem Mansfildā un DVF Jāņu sarīkojumu Straumēnos. Vēl noticis tā saucamais brīvais izbraukums nodaļas un kluba biedriem uz Skegness jūrmalu, piedaloties 130 dalībniekiem. Notikušas arī vairākas slīdīšu izrādes un referāti. Vanadzes gada sākumā atskatījās uz kopas 25 gadu darbību. Nodaļas izkārtojumā notikušas vairākas sporta sacensības. Nodaļas klubs darbojies sekmīgi aizgājušā pusgadā un devis 9700 mārc. peļņu.

Ar ziedojumiem nodaļa atbalstījusi Nacionālo padomi Lielbritanijā, Minsteres ģimnaziju, Vasaras skolu Minsterē, Nacionālo fondu un DVF valdi.

Nodaļas biedrs A. Blaus ierosināja DVF valdei apsvērt Straumēnos būvēt vēl kādu ēku, jo vajadzība pēc tās būs liela tuvākā nākotnē.

St.

VAJADZĪGA

mašīnrakstītāja

ar latviešu valodas zināšanām.

Zvanīt vakaros pēc pl. 8.

Telef. 889-2291.

DV plāno radit savu centru Garezerā

ASV DV zemes valdes sēdi 19. septembrī Sv. Andreja draudzes īpašumā Sidrabenē vadīja priekšsēdis A. Spārniņš. Viņš ziņoja, ka 12. septembrī piedalījies Ziemeļrietumu DV apvienības 30 gadu jubilejas atceres svinībās Sietlā un cik svarīgi būt klāt tālāko apvienību nozīmīgāko dienu atcerēs. Pirms 2 nedēļām viņš pārstāvējis DV saimi ASV latviešu katoļu apvienības kongresā Mineapolē.

A. Spārniņš aicināja būt aktīviem, piedaloties DV pr-ka un vanadžu priekšnieces vēlēšanās, kas noris no 1. oktobra līdz 1. novembrim, tāpat arī gādāt par jaunu biedru piesaistīšanu DV organizācijai.

Saņemtas pateicības vēstules no 2 jauniešiem par ASV DV sniegto atbalstu mācībām latviešu valodas kursos Miigenas universitātē.

Saņemta tuvāka ziņa no Minsteres par tur noturēto Solidāritātes sardzi Žaņa Skudras un citu politiski ieslodzīto latviešu labā. To koordinē Gaismas akcija visās zemēs mācītāja Pauļa Kļaviņa vadībā. Par vanadžu rosmēm informēja A. Ceriņa.

Zemes valdes informācijas vadītājs T. Strautkalns ziņoja par saraksti ar kongresa locekļiem. Viņš aicināja būt kontaktā ar sava iecirkņa kongresa pārstāvjiem un senātoriem, ieteicot vēstuļu akcijās rast pareizo laiku un vietu, tāpat izmantot televīziju, presi un radio.

Attiecīgai publikācijai jānāk lielākā daudzumā no dažādiem apgabaliem. Žaņa Skudras lietā jau ievākti vairāk nekā 100 nozīmīgi paraksti.

A. Spārniņš savukārt ieteica stiprināt baltiešu un ukraiņu tautas neatkarības centienus. Šim nolūkam nodibinājusies jau īpaša komiteja.

Pateicība pienākas Albertiņai Rozei par ielikto darbu, izstrādājot Baltijas valstu robežu kartes. Nodibinājusies Baltic Freedom Līga amerikāņu iepazīstināšanai ar Baltijas valstu problēmām. Tā darbojas sakaru firmas Hannaford Company Inc. aizbildniecībā un tai ir īpaši nopelni pašreizējā ASV prezidenta Ronalda Rēgena ievēlēšanā. Ar šo firmu ir kontakts kādam tuvam prezidenta paziņam. Līgas komitejā no latviešu puses jau darbojas (ar centru Dienvidkalifornijā) Dr. A. Blāķis, ASV desanta spēku atvaļināts kapt. V. Pavlovskis un preses darbinieks K. Kalējs.

V. Zālītis informēja par aizvadītajām ASV DV šaušanas meistarsacīkstēm Garezerā un Globālām šaušanas sacīkstēm. Pēc Aprūpes daļas vad. I. Priedulāja (Čikaga) ierosinājuma vienojās nosūtīt 3 palīdzības sainus.

Kultūras nozares vad. V. Aparjods (Milvoki) norādīja, ka teātru apvienības priekšs. A. Rubenis bijis ieinteresēts par DV piedalīšanos teātru kursos, kas paredzēti ziemas periodā pie Mičigenas universitātes, un turpmāk arī Garezerā.

Milvoku DV apvienība rīko jau trešos rotkaļu kursus 16., 17. un 18. oktobrī. Tādus ieteicams rīkot arī citās DV apvienībās. Kursus vada Kārlis Grencions.

DV Ceļojošais režisors Juris Valters ar mieru iestudēt jaunu lugu; šai nolūkā apvienības aicinātas sazināties ar kultūras nozares vadītāju (1247 N. 34 St., Milwaukee, Wisc. 53208, tālr. 933-9317).

V. Aparjods arī norādīja, ka Garezerā aizvadīts sekmīgs skolas gads.

Garākas debates izraisījās par stipendiju piešķiršanu no stipendiju fonda. Valde pagaidām piešķīra divas stipendijas, katru 300 dol. apmērā.

Iecerēts izdot Anša Bērziņa Latviešu šūpļa dziesmu grāmatu „Aijā žūžū lāča bērni".

Ideoloģiskās nozares vadītājs A. Braunfelds (Ņujorka) informēja, ka darbojies par vidusskolas skolotāju Garezerā. Viņš izmantojis iespēju informēt par DV organizāciju. 30 skolēni iesaistījušies informācijas darbā pie ALA's. Saņemta pateicība no Beverīnas vasaras vidusskolas par DV 500 dol. atbalstu, jo DV organizācija bijusi pārstāvēta Beverīnas vidusskolas dibināšanā.

Kasieris A. Lanka (Mineapole) informēja, ka piešķirti līdzekļi 3 tautiešu aprūpei.

Pie ASV valdes nodibināta Statūtu komisija, kuŗai par priekšsēdi izraudzīja A. Treiji Bostonā. Ieteikumi statūtu papildinājumiem un grozījumiem iesniedzami līdz 1. decembrim.

A. Spārniņš ierosināja pārrunāt iespēju ar veltēm atcerēties vecos cīnītājus karavīru pieminas dienās vai Ziemsvētkos. Ierosinājumu valde atzina par derīgu. Priekšsēdis arī informēja par iecerēto DV centru. Zemes valde bija ieskatos, ka tam jābūt Garezerā, tomēr dzirdētas arī domas, ka varētu būt citā vietā. Tuvākus apstākļus pētīs būvkomisija (U. Treibergs, E. Priedītis, I. Krastiņš, Astrīda Baroba, U. Grinvalds, A. Spārniņš). Sēdē arī pārrunāja Garezera problēmas. Bija ieskats, ka padome tiks pāri savām domstarpībām.

O.K.

Lielākais sporta sarīkojums Toronto

Kad pagājušā gada rudenī pēc 1. Ziemeļamerikas latviešu meistarsacīkstēm Lansingā, Mičigenā, šķīrās volejbolisti un basketbolisti, atvadu sveiciens bija : „Uz redzēšanos nākamā gada 31. oktobrī un 1. novembrī Toronto."

Paveikti priekšdarbi lielākajam latviešu sporta sarīkojumam Toronto. 2. Ziemeļamerikas latviešu meistarsacīkstēs redzēsim 22 labākās latviešu vienības no Čikagas, Losandželosas, Kalamazū, Indianapoles, Lansingas, Ņujorkas, Ņudžersijas, Grand Rapidiem, Toronto un Montrealas, ar apm. 200 dalībniekiem.

Spēles notiks Centennial College vingrotavās sestdien, 31. oktobrī, vingrotavā 41 Progress Court, Scarborough (1. ugunis dienvidos no 401., z-rietumos no Markham Rd.) pl. 8.30 no rīta sāksies vīriešu volejbola priekšspēles, pl. 13.30 sportistu parāde un pl. 14.00 vīriešu basketbola priekšspēles. Vingrotavā 651 Warden Avenue (dienvidos no St. Clair) pl. 8.30 risināsies sieviešu un zēnu volejbols. Fināli – svētdien, 1. novembrī, pl. 9.00 41 Progress Court vingrotavā.

Lielsarīkojuma apjomā ieverts arī Latviešu sporta apvienības Kanadā 30 gadu darbības atceres sarīkojums, kas notiks sestdien, 31. oktobrī, pl. 19.30 Latviešu Centrā, 4 Credit Union Drive, ar vakariņām un deju pie Runču mūzikas. Ieeja — ar vakariņām $15.00, bez vakariņām $7.00. Galdiņi iepriekš pieteicami Inārai Vilmanei, tālr. 429-5518 (vakaros). Ieejas biļetes būs dabūjamas Latviešu Centrā svētdienu azaida laikā 18. un 25. oktobrī.

LSAK INFO.

TORONTO JKS DIBINA VIEGLATLĒTIKAS NOZARI

Ž. Zentiņa ierosmē Toronto JKS nolēma dibināt vieglatlētikas komiteju, kas rūpēsies par latviešu vieglatlētu rosmes aktivizēšanu, jo šis sporta veids, atskaitot vecvieglatlētus, ir pašreiz atstāts pašplūsmei. Vieglatlētikas komiteja, kurā aicināti darboties J. Ķeniņš, J. Batraks, E. Skujiņš sen., iespējams, ka arī A. Miķelsons, apzinās vieglatlētus, īpašu vērību veltījot jaunatnei, lai Brīvā olimpiadā 1984. gadā būtu latviešiem arī no Kanadas spēcīgi dalībnieki. Vieglatlētikas komiteja rūpēsies par treniņu iespējām arī ziemā un organizēs „cross country" skrējienus visām vecuma grupām, u.t.t. Interesenti var saņemt informāciju, zvanot JKS valdes priekšsēdim O. Kurcigam, 865-6714, vai E. Skujiņam, 767-9964. JKS mēģinās arī darīt visu iespējamo, lai atdzīvinātu jaunatnes basketbolu. Jaunatnei basketbola treniņi notiks ceturtdienu vakaros Royal York zālē.

Ž. Z.

Ak mostiea, mostiea, mana tauta,
Pie malas savus elkus liec!
Laiks uzklausīties Kristus balsi,
Nost to, kas tavu prātu jauc!
Bezmaksas kristīgu literatūru un kasetes ar garīgu dziesmu ierakstiem jūs varat saņemt, rakstot māc. J. Šmitam, Box 465, Surrey B.C. V3T 5B7.

BAZNĪCAS ZIŅAS

TORONTO

SV. JĀŅA DRAUDZE

Māc. I. Gaide, 13 Worthington Cr., Toronto, Ont. M4V 1J8, tālr. 766-5525. Sv. Jāņa draudze, tālrunis 921-3327, 200 Balmoral Ave.

Māc. I. Gaides runas stundas kancelejā: otrdienās un ceturtdienās no pl. 10 — 12.30 un trešdienās no pl. 18 — 20. Citā laikā pēc vienošanās.

11. oktobrī pl. 13 kopbaznīcas dievkalpojums Sv. Barnaba baznīcā. Dievkalpojumu vadīs māc. A. Celms un teol. stud. M. Irbe.

SV. ANDREJA DRAUDZE

Māc. J. Cālītis, Sv. Andreja draudze, tālr. 924-1563, Carlton St. un Jarvis St. krustojumā, Toronto, Ont. Tālr. mājā 483-8403, 8 Rolland Rd., Toronto, Ontario M4G 1V5.

Māc. J. Cālīša jaunais runas stundu laiks kancelejā: trešdienās un ceturtdienās no pl. 10 — 12 un no 18 — 19. Citā laikā iepriekš sazinoties.

11. oktobrī pl. 13 kopbaznīcas dievkalpojums Sv. Barnaba baznīcā. Dievkalpojumu vadīs māc. A. Celms un teol. studdents M. Irbe.

18. oktobrī pl. 15 Pļaujas svētku dievkalpojums ar dievgaldu. Bass-baritons Pauls Berkolds. Draudzes pēcpusdiena dāmu komitejas izkārtojumā.

AUSTRUMU DRAUDZE

Mācītāja A. Celma adrese: 47 Lord Roberts Drive, Scarborough, Ont. M1K 3W1, tālr. 267-3507. Toronto Austrumu draudzes dievkalpojumi notiek Sv. Barnaba baznīcā 361 Danforth Avenue.

11. oktobrī, pl. 13 Kopbaznīcas svētdienas dievkalpojums St. Barnabas baznīcā, Danforth Ave. Dievkalpojumu vadīs māc. A. Celms un stud. theol. Mārtiņš Irbe. Sv. Jāņa un Sv. Andreja baznīcās dievkalpojumi nenotiks.

18. oktobrī pl. 13 dievkalpojums baznīcā.

25. oktobrī pl. 13 dievkalpojums.

1. novembrī pl. 13 dievkalpojums. Pēc dievkalpojuma dāmu komitejas izkārtojuma draudzes bazārs.

8. novembrī pl. 13 dievkalpojums.

BRAMPTONA

Māc. A. Briedis, 44 Marylin Cr. Toronto, Ont., M4B 3C8, tālr. 757-2736.

25. oktobrī pl. 13.30 dievkalpojums Grace United baznīcā.

BAPTISTU DRAUDZE

Māc. A. Arājs, 9 Kingsbridge Court, Apt. 402, Willowdale, Ont. M2R 1L6; tālr. 638-3822. Toronto latviešu baptistu draudzes sanāksmes Walmer Rd. baptistu dr. dievnamā.

Svētdienas skola visām vecuma grupām katru svētdienu pl. 15. Bībeles studiju - lūgšanu sanāksmes katru trešdienu pl. 19.30.

11. oktobrī, pl. 16 Pateicības dievkalpojums.

18. oktobrī, pl. 15 Draudzes 30 gadu pastāvēšanas svētki. Viesu koŗi no Filadelfijas un Bukskauntijas ASV.

KATOĻU DRAUDZE

Prāvests Dr. B. Kokins, 100 Sunnyside Ave., M6R 2N8, tālr. 533-9456. Toronto katoļu vienības dievkalpojumi notiek Kristus Augšāmcelšanās (lietuviešu) baznīcā, 1021 College Str. Dievkalpojumi katra mēneša otrā svētdienā, plkst. 13.00.

HAMILTONA

Hamiltonas latviešu ev. lut. Kristus draudze — 18 Victoria Ave. South. Māc. K. Kuškēvics, 55 East 44th St., Hamilton, Ont. L8T 3G6, tālr. 385-9838.

Māc. K. Kuškēvica runas stundas baznīcas telpās ceturtdienās no pl. 19.30 — 21.30. Tālr. 527-5810. Ieeja birojā no baznīcas aizmugures.

11. oktobrī dievkalpojuma nebūs (LELBA sinode Čikagā).

TĒRVETE

Māc. A. Dūmiņš, P.O. Box 655, Port Colborne, Ont. L3K 5X8.

MONTREALA

Prāv. A. Voitkus 3438 Rosedale Ave., Montreal H4B 2G6 P.Q. Tel. 489-3224. Montrealas latv. ev. lut. Trīsvienības dr., Sv. Jāņa baznīcā, 4345 Marcell Ave.

OTAVAS MIERA DRAUDZE

Māc. E. Lange, 364 Pleasant Pk. Rd., tel. 733-3906. Otavas latv. ev. lut. Miera draudze Sv. Pētera lut. baznīcā, 400 Sparks ielā.

11. oktobrī dievkalpojums nenotiks. Mācītājs cer piedalīties LELBA sinodē Čikagā.

LATVIEŠU MISIJAS RADIO RAIDĪJUMS
„BRĪTIŅŠ AR DIEVU"
nepārtraukti
26. gada gājumā
katru svētdienas rītu no pl. 9 — 9.30
Vilnis 1270 AM
no Niagaras WHLD raidītāja
Vadītājs A. Laksmanis
106 Dorset Rd. Scarboro, Ont., tālr. 261-4218
Latviešu misijas

P R I E K A V Ē S T S
Kristīgo latviešu radio raidījums
katru svētdienu pl. 2.45 pēcp.
no Niagaras WHLD raidītāja
Vilnis 1270 AM
Vadītājs Dāvids Miķelsons, 60 Stevenson Rd., Rexdale Ont. tālr. 749-0832

KLAUSAITIES GARĪGOS RAIDĪJUMUS
Global TV 6. un 22. stac. 100 Huntley St., Toronto, no pirmd. — piektd. pl. 9.30 no rīta, sestd. pl. 10 no rīta
Bafalo TV stac. 29, 700 Club, ikdienas pl. 11.30 no rīta un pl. 9.30 vakaros.
Radio FM CBN 107.1
24 stundas. Tel. 889-3126.

Daugavas Vanagu nams
PIEDĀVĀ ZĀLI
DAŽĀDIEM SARĪKOJUMIEM
PIEPRASIET TELEFONISKI
SVĒTDIENAS DZĒRIENI TIKAI PIE MALTĪTĒM — $4.00

125 Broadview Ave.
Tel. 465-5225

Daugavas Vanagu klubs
ATVĒRTS BIEDRIEM UN VIESIEM
no pirmdienas — ceturtdienai, iesk., no pl. 12 dienā- 12 naktī,
piektd., sestd. no pl. 12 dienā līdz 1 naktī,
svētdienās no pl. 12 dienā līdz 9 vakarā.

Fotogrāfisks uzņēmums ar atzītu kvalitāti.
(416) 863-1166
BENJAMIN FILM LABORATORIES LTD.
247 Richmond St. E., Tor., Ont. M5A 1P2
We believe every picture counts

VALUTE
• DIMANTI • PULKSTEŅI
• LATVISKAS ROTAS
JEWELLERY LTD.
Zeltkaļi
ALDONA KORMS UN TĀLIS KIVLENIEKS B.Sc. G.J.
VEIKALĀ UN DARBNĪCA — Tālr. (416) 595-1125
College Park, 444 Yonge St., Toronto, Ont. M5B 2H4

EAGLE'S NEST
ERGĻU LIGZDAS MEDUS
30 Dewson St.
Toronto, Ont.
Telefons 534 0563
S. Vasarājs

RM NSM
ROSAR-MORRISON FUNERAL HOME LTD.
Thomas L. Morrison — Funeral Director
467 Sherbourne St., Toronto, Ont. M4x 1K5. Tel 924-1408
RŪPĪGA UN SMALKJUTĪGA
APBEDĪŠANAS CEREMONIJU IZKĀRTOŠANA

TRANSPORTA UZŅĒMUMS

BALTIC MOVERS
TĀLR. 534-1403, Toronto

Alcan Building Products Authorized Dealer ALCAN
Māju īpašnieki!
Ir trīs veidi, kā var ietaupīt ar ALCAN SIDING:
Sazinieties ar uzņēmuma īpašnieku — bez starpniekiem
1) Ietaupa darbu un laiku
2) Instalācijas un apkures izdevumus
3) Uzlabo izskatu un līdz ar to palielina mājas vērtību, ieskaitot
ALCAN 20 gadu garantija
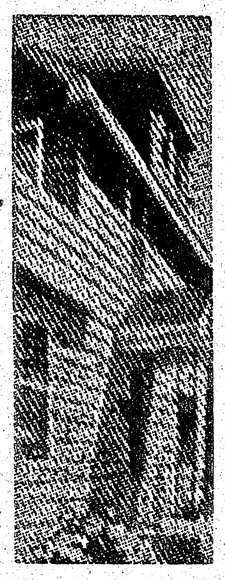
△ LIETUS NOVADA CAURULES
△ LOGUS
△ DURVIS
△ MARĶĪZES (Awnings)
△ JUMTA PĀRKARES (Sofit and fascia)
CENTURY ALUMINUM INSTALLERS
534-2864 *īpašnieks Artūrs Mīme*
2226 Dundas St. W., Toronto, M6R 1B3

ZIEDI UN DĀVANAS
GARDENIA FLOWERS & GIFTS
362 Danforth Ave., Toronto, Ont. M4K 1N8
(Pie „Chester" pazemja pieturas)
466-1951 vai 466-1502
ZIEDI KATRĀ VEIDĀ — KATRAI VAJADZĪBAI
VISUR BRĪVAJĀ PASAULĒ
LATVIEŠU DAIĻAMATNIEKU DARBI
ĀDĀ, KOKĀ — KERAMIKA, AUDUMI
DZINTARA IZSTRĀDĀJUMI
ZELTKAĻA A. GUGANA ROTAS
Vasaras mēnešos veikals atvērts darbdienu vakaros līdz pl. 18 un sestdienās līdz pl. 15.
Māra Gugāns-Lūsis

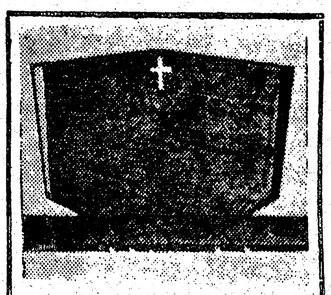
PIEMINEKĻI
487-2147, vakaros 445-8955
Kvalitātes darbs un eiropiešu mets
Igauņu uzņēmums
YONGE MEMORIAL LTD.
2044 Yonge St., Toronto
M4S 1Z9
Starp Eglinton un Davisville

Hello WORLD Travel Ltd.
1843 Avenue Rd., Toronto,
Ontario, Canada, M5M 3Z4
Tel: (416) 789-5304
Sīkāku informāciju un pakalpojumus ceļojumiem sniedz biroja vadītāja INESE GRODNIS pa augšminēto tel.

Town & Country Real Estate Ltd.
V. Palma — pārstāvis

41 Heathcote Ave., Willowdale, Ont. M2L 1X9
Tel. 444-2447
Pērkot un pārdodot savu nekustamu īpašumu, zvaniet nesaistošai informācijai 444-2447. Mājas lielā izvēlē visā pilsētā. Palīdzam sagādāt obligācijas un iemaksas māju pirkšanai uz izdevīgiem noteikumiem.

OPTICAL STUDIO
R. Schmid, Optician
VĀCU OPTIĶIS —
Speciālizējies kontaktlenžu nozarē. Lielā izvēlē eiropiešu aceņu rāmji.
1586 Bloor St. W. Toronto, vienu bloku no Latviešu kreditsab. Dundas - Bloor nodaļas. Telef. 535-6252.

Latviešu aģentūras ir pelnījušas jūsu atbalstu, jo tikai latviešu aģentūras atbalsta latviešu sabiedriskos pasākumus.

Vald. Bebris
Beaverbrook Insurance & Real Estate Ltd.
1682A Victoria Park Ave., Scarborough
759-0266; 759-2771

Arnolds Bērziņš
Berzins Realty Ltd.
72 Northdale Rd. Willowdale, Ont. M2L 2M1
445-5325

Ilmārs Jankovskis
Skyline Real Estate Ltd.
2100 Dundas St. West, Toronto
533-8553

Jūsu apdrošināšanas lietas būs labi un ērti nokārtotas ar šo latviešu aģentūru palīdzību — Zvaniet pēc izvēles.

Arī strautu foreles

Kad 1948. gada pavasarī kuģis, ar kuru devos uz Kanadu, atstāja Brēmerhāfenas ostu, es konstatēju, ka esmu atstājis Eiropā savu vienīgo cepuri. Man jāatzīstas, ka aizmirsto cepuri meklēt atpakaļ uz Eiropu vēl neesmu paspējis aizbraukt. Arī ar jaunas cepures pirkšanu nesteidzos, jo itin ātri piesavinājos šīs zemes iedzimto paradumu cauru gadu staigāt apkārt basu galvu.

Pagājušā vasarā pavisam neparastos apstākļos, tālu no latviešu trimda galvaspilsētas, pašos Kanadas rietumos, tomēr tiku pie jaunas cepures. Tas, ka jaunā cepure man skaidrā naudā izmaksāja 20 dol., nav tik svarīgi, bet, lai to iegūtu, mēroju tūkstošiem jūdžu gaŗu ceļu līdz saulainajai Albertai. Patiesībā jaunā cepure, kuŗu valkāju tikai sevišķos gadījumos, parasti makšķerēšanas izbraukumos, ir sentimāla atmiņa no ciemošanās pie maniem mazbērniem tālajā Edmontonā. Cepuri iegādājos noplukušā lauku bodītē, kuŗas galvenie klienti bija tuvējā indiāņu rezervāta iemītnieki. Bodītē biju iegriezies, lai piezvanītu uz Edmontonu radiem par veiksmīgo makšķerēšanas ekspedīciju un karalisko cienāšanu mana znota vecāku vasarnīcā. Viegli iedomāties manu prieku, kad blakus telefonam uz apputējušā un konservu bundžām pieblīvētā plaukta ieraudzīju kaudzītē samestas cepures, kādas velti meklēt pie Ītona, Simsona un Godīgā Eduarda. Man pretim raudzījās īstas kovboju cepures; cepures, pie kādas tikt loloju sapni kopš mazām dienām, īstā kovboju cepure — kaut no salmiem pīta un varbūt Japānā gatavota, drīz vien bija man galvā. Atstājot veikaliņu, ar vienu aci vēroju, cik skaudīgi uz manu jauno galvas rotu noskatās divi indiāņu puišeļi, kas turpat tuvumā ar veikliem akmeņu sviedieniem mēģināja sapostīt bālģīmja izvilktā telefona staba izolātorus.

Tautiešiem, kuŗiem arī vēlēšanās tikt pie jaunas kovboju cepures, varu norādīt, ka minētais tirdzniecības pasākums atrodas kādas 50 jūdzes uz rietumiem no Edmontonas, kad pagriežas pa labi un jābrauc vēl 7 jūdzes uz ziemeļiem. Vēl vieglāk veikaliņu atrast, ka brauc tieši 6 jūdzes uz austrumiem no Salu ezera ziemeļu krasta. Salu ezeru Kanadas latviešiem jāatceras kaut vai tikai tādēļ, ka tā krastā mazā būdiņā savā laikā mūža dienas vadīja vecais latviešu patriarchs Džonesa tēvs, kas sevi labprāt vēstulēs dēvēja par Kanadas mūža mežu dēlu. Corads General Store īpašnieks vēl šodien labi atceras Džonesa tēvu un pastāstīja, ka viņa veikalā šad tad iegriežas Džonesa tēva dēls Eduards un viņa sieva, kas runājot valodā, kuŗu saprast spējot tikai viens Edmontonas mācītājs. Te jāpiezīmē, ka arī jaunais Džoness, tāpat kā tēvs, sev no Eiropas izrakstīja latviešu dzīvesbiedri. Izrakstīja, apprecēja un dzīvo laimīgi vēl šodien.

Atgriežoties zivju pasaulē, šoreiz aplūkosim skaistās strautu foreles. Tās, pretēji latviešu makšķerniekiem, šajā kontinentā apmetušās jau kopš neminamiem laikiem. Strautu foreli dēvē arī par iedzimto foreli, tāpat par austrumu, raibo, kalnu, vai arī sarkano foreli.

Strautu forele ir viena no visskaistākajām zivtiņām. Mugura tai parasti ir zilgani zaļā, zilgani pelēkā vai melni bronzainā krāsā. Raksturīgi ir strautu foreles ar sarkaniem punktiņiem nosētie sāni, pie kam šie sarkanie punktiņi parasti ietverti koši zilā aplītī. Sānu spuras tai rožaini baltas. Tālās, civilizācijas vēl neskartās upēs Kanadas ziemeļos šīs foreles bieži it tik tumšā krāsā, ka liekas, it kā to sarkanzilie plankumi vizuļotu uz tumša samta.

Šīs skaistules dzīvo vēsos ūdeņos. Parasti tās nebūtu grūti atrast civilizācijas vēl maz skartā krāšņā dabas stūrītī, kur klusuma vienīgais traucētājs ir strauta burbuļošana vai ūdenskrāču mierīgā sanēšana. Ar civilizācijai līdzejošo ūdens piesārņošanu šādas vietas būs grūti atrast lielo pilsētu tuvumā. Makšķerniekam tālā brauciena ceļa grūtības ātri aizmirsīsies, kad skaistā vientuļā strautā viņš satiksies ar šīs zivju pasaules princesītēm. Mēdz teikt, ka skaista sieviete bieži nevar lepoties ar pārāk lielu gudrību. Runājot par skaistajām strautu forelēm, jāatzīst, ka, reiz atrastas, makšķerniekam nav jābūt ģeniāli gudram, lai tās piemānītu. Ja makšķernieks būs apbruņojies ar pietiekamu pacietības mēru, tas zinās, ka foreles var aizbaidīt spilgtas krāsas vamzis, tāpat izvairīsies no gadatirgus trokšņa sacelšanas strautu foreļu dzīvesvietas tuvumā. Tad tramīgās un panaīvās skaistules viegli iekritīs viņa izliktajās lamatās.

Tā kā parastais makšķernieks būs jau par vecu vai slinku, lai foreļu ēsmai sakertu spārītes vai dzīvas mušiņas, tad, tāpat kā visi dižciltīgi foreļu makšķernieki, viņš skaistulēm piedāvās mākslīgas mušiņas. Kā šīs mušiņas forelēm pasniegt, tā ir māka, kuŗu pilnībā apgūt var tikai praktiskā pieredzē. Pludiņiem un smagiem svina gabaliem strautu foreļu makšķerēšanā nav vietas. Bet forelīte neatteiksies arī no dabiskas ēsmas, un mazas slieciņas bieži dod tādus pašus panākumus kā mušiņas. Tomēr jāievēro: ēsmu — vienalga, vai to pasniedz atvara dziļumā, vai uz strauta vilnīša muguras — nedrīkst strauji ar auklas pievilkšanu vai ietīšanu pārvietot no vienas vietas uz otru. Lēni, klusi un pacietīgi — tie ir trīs vārdi, kuŗi nodrošiņa panākumus.

Aukstu avotu ietekas, ēnaina piekraste, zem ūdenskrituma un krācītes ir vietas, kur strautos makšķerniekam jāmeklē foreļu dzimtas skaistules. Arī ezeros, avotainos atvaros vai aukstu upīšu ietekās makšķernieks bieži sastapsies ar šīm forelēm.

Labākais makšerēšanas laiks ir pavasarī, tūlīt pēc ledus iziešanas. Aprīlis, maijs un jūnijs ir labākie mēneši, bet tālāk uz ziemeļiem zemē metami nav arī jūlijs un augusts. Noteiktos mēnešos, atkarā no vietas, šīs foreles makšķerēt ir aizliegts. Kāzu priekiem strautu foreles nododas rudenī. Foreļu brūtes un brūtgāni tad, tāpat kā makšķernieki un makšķernieces mēdz darīt, ietērpjas visskaistākās drānās. Protams, likums makšķerniekiem aizliedz foreļu kāzu priekus traucēt.

Atlantijas okeana piekrastē šīs foreles no strautiem bieži izceļo uz pāris gadiem padzīvoties jūrā, bet vēlāk atgriežas atpakaļ strautos nārstot.

Parastā strautu forelīte, kas piekersies makšķernieka pasniegtajai mušiņai vai slieciņai, būs tikai 10—12 collu gaŗa. Mazākos strautiņos šīs foreles pat spēka gados neizaug lielākas par 7 vai 8 collām, tomēr aukstos kalnu ezeros vai mežonīgās upēs 7 vai 8 mārciņu strautu foreles nav liels retums. Pasaules rekordlomu 1916. gadā Nipigonas upē izvilka kanadietis Dr. Kuks. Viņa strautu forele svēra 14 1/2 mārciņu!

Strautu foreles pēdējos gados audzē arī tā saucamajās zivju farmās, kuŗās tūļīgi makšķernieki par labi samaksu var makšķerēt kā bļodā. Bet — vai tas ir vairs makšķerēšanas sports?

A. Pelēkais

Mūsu mīļais kollēga
Latvijas sūtniecības Londonā vadītājs

T. V. Ozoliņš

šķīries no mums 1981. gada 29. septembrī.

Viņu mīļā piemiņā paturēs
Latvijas Ārlietu ministrijas kollēgas.

Mūsu mīļais

Augusts Teodors Krauklis

dzimis 1896. g. 22. novembrī Kalnciema pag., Latvijā,
miris 1981. g. 29. septembrī Toronto.

Viņu sirsnībā un mīļā piemiņā paturēs
vedekla Aina, mazdēli Ēriks un Andris ar ģimenēm.

Mūsu mīļā māsīca

Anna Veronika Lidmanis
dzim. Šteinbrechers

dzimusi 1906. gada 12. jūlijā Rīgā,
mirusi 1981. gada 26. jūlijā Sidnejā.
Kremēta 1981. gada 31. jūlijā Sidnejā.

Sirsnībā piemin
Rožkalnu un Jubasu ģimenes.

GRĀMATAS PAŠU PRIEKAM UN DĀVANĀM

Tēvzemes arāju cilts, Jelgavas zemkopības skolas liktenģaitas	$35.00
J. Daģis — Prez. K. Ulmanis II d.	$30.00
A. P. Balodis — Kosmosofija	$24.00
88 Latviešu tautas dejas un apdares	$25.00
A. Dzērvīte — Latvju raksti	$25.00
A. Jaunzeme — The Rhyme Chronicle of Livonia	$24.00
Dr. J.Siliņš — Mārtiņš Krūmiņš, monogr.	$31.50
P. Babris — Silent Churches	$24.95
Latvijas māksla I	$38.00
Latvijas māksla II	$48.00
Plēpis un viņa gravūra kokā	$50.00
Latviešu mākslinieki Austrālijā	$41.50
Alb. Liepiņš — Dievs, Tēvija, pulks	$38.00
Edm. Zirnītis — Andrejs Eglītis	$35.00
Laiks, telpa, ļaudis I, II, III d.	$40.00
E. Žubeckis — Vīni	$18.00
Gaismas pils viesi	$18.00
V. Hāzners — Varmācības torņi	$24.00
Latvijas kara skola	$20.00
Puzinas	$35.00
K. Skalbe — Kaķīša dzirnaviņas, angl.	$ 5.00
M. Lorbergs — Gruzdošais nemiers, dzej.	$ 9.00
G. Ikona — Patiesības medībās, dzej.	$10.00
L. Roze-Gulbe — Jāiztur, dzej.	$10.00
I. Liepiņa — Brīnums, dzej.	$ 8.50
K. V. Vanags — Kas kalis marmorā, dzej.	$ 8.00
K. V. Vanags — dzīve un darbi	$ 6.00
K. Ozoliņš — Ideāli liesmās, atm.	$12.00
A. Millers — Latvian language grammar	$12.00
I. Liepa — Vēstījums	$ 9.00
H. M. Grīvāns — Avju gans no Jaunarājiem	$ 7.50
Latvju karavīrs Nr. 2	$ 5.00
Purvidus-Zelts, komūna un maize, lug.	$ 4.50
V. Silupe — Dzimtenes balss, lug.	$ 2.50
V. Pūlis —Jānis Kalns, lug.	$ 3.50
G. Janovskis — Purvā, rom.	$11.50
L. Bērziņa — Mans draugs Žanis, satīra	$13.50
L. Kalniņa — Atgrieztais rieciens, rom.	$10.50
Em. Dēliņš — No Prezidenta uz Prezidentu	$ 8.00
M. Čuibe — Vakarlaiva, dz.	$ 9.00
E. Kalme — Pret straumi, rom.	$11.00
V. Janelsiņa — Kaķi, ja tu būtu cilvēks	$13.50
J. Klīdzējs — Cilvēka bērns, rom.	$12.00
E. Kociņa — Eiropas vārtos, rom.	$13.50
D. P. Odonells — Bunkurs	$16.00
Al. Čaks — Mana mīlestība	$14.00
J. Jaunsudrabiņš — Kam dāvanas . . .	$12.50
I. Grebzde — Ziedi, mana vasara, rom.	$11.50
I. Gubiņa — Sidrabkāzas, st.	$11.00
K. Puriņš — Trīs ziedošie koki	$10.00
J. Babre — Brīnišķā zvaigzne	$ 8.00
Jānis Voselis, apceres	$16.50

Piedāvā dāvanām: gleznas, rotas, keramiku, ādas un koka izstrādājumus, audumus, kā arī citas mantas.

DV GRĀMATNĪCA, 491 College St., Toronto, Ont. M6G 1A5, tālr. 921-7121. Pasta sūtījumiem 10% piemaksa.

DV GRĀMATNĪCAS NODAĻA - SALONS, 4 Credit Union Drive, Toronto, Ont. M4A 2N8, tālr. 757-1482.

A. Eglītis — TV RENTALS

1708 Queen St. W., Toronto M6R 1B3

Tel. 537 1401

SAIŅI UZ BALTIJAS VALSTĪM un P.S.R.S.

Mēs pārsūtām apdrošinātus drēbju un apavu sainīšus līdz 19% märc. netto

LIELA MANTU IZVĒLE MŪSU VEIKALĀ

Biroja laiks — pirmd., otrd., ceturtdien un piektdien no pl. 9.00 — 17.00.

Piektdienās vēlākā laikā — iepriekš sazinoties pa telefonu

Sestdienās no pl. 9.00 — 16.30 trešdienās birojs slēgts

Jūnijā, jūlijā un augustā — atvērts trešdienās, slēgts sestdienās.

BALTIC Exporting Co.

482 Roncesvalles Ave., Toronto, Ont. M6R 2N5

Tālr. 531-3098

BŪVDARBI

Būvēju jaunas mājas un vasarnīcas, izdaru pārbūves, remontus, krāsošanas un mūrēšanas darbus. Sagādāju atļaujas.

KARLIS SUNTAZS — Metro licence B-2494

Tel.: 751-6829

Dāmu un kungu DRĒBNIEKI

Šuj apģērbus pēc mēra un Jūsu gaumes

Runā vāciski

Old Mill Tailors

Rudi H. Schneider

7 Riverview Gardens — 769-9635

pie Bloor, vienu bloku rietumos no Jane.

Plašā izvēlē

latviska un moderna keramika, skulptūras, sienas segas

Pieņem pasūtinājumus brokastu un pusdienu traukiem (īpatnēji latviski medus dzeltenā un zilā)

ZIGFRIDS JURSEVSKIS — ZIGFRID POTERY

1425A Bloor St. W., Toronto M3P 3L4, tel. 536-8152.

Andrejs M. Stikuts

B.A., LL.B.

ADVOKĀTS

85 Richmond St. W., #620, Toronto, Ont. M5H 2C9.

Tel. 364-6970

LATVIEŠU NAMS TORONTO

IZĪRĒ TELPAS

SARĪKOJUMIEM UN VIESĪBĀM

Pēc vēlēšanās nama dāmu komiteja rīko

GODĪBU GALDUS

491 College Street, Toronto, Ont. M6G 1A5

Tel. 922-2931

Murray E. Newbigging

BĒRU MĀJA

Iejusti personīgi pakalpojumi

pastāvīga kapella.

M. WAYNE HAMILTON

Funeral Director

783 Mount Pleasant Rd., pie Eglington Ave.

Auto novietošana. Tel. 489-8811, 489-8902

Gatavo kokles

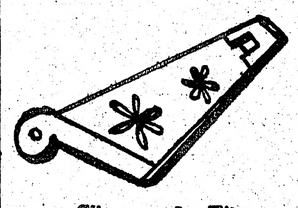

„C" un arī „E"

Stīgas un kastes.

Zvanīt vakaros (416) 694-4814

Gunārs'

GRAND RAPIDI

● Advokāta praksi Grand Rapidos ar 1. oktobri uzsāks Arvīds Freimūts no Grand Hevenas. Viņa tālrunis 459-5000, un personiski to varēs sastapt Federal Square Bldg., Room 410. No latviešiem šinī profesijā jau darbojas trīs juristi, kas izglītību ieguvuši šinī zemē.

● Latviešu pensionāru saiet.. 31. augustā Latviešu biedrības namā kuplināja divi runātāji — Heinrichs Ritums un Anglijas viesis prāv. Dr. Pēteris Cirsis. H. Ritums runāja par baigā gada notikumiem un lasīja kādas izsūtītās vēstuli, kurā tā sīki attēlojusi notikumus no aizvešanas brīža Tukuma apkārtnē līdz nometināšanai Sibirijā. Viņas ceļā piedzīvotais un tuvinieku zaudējums atstāja dziļi traģisku iespaidu. Ritums pievērsās arī notikumiem, kas mazāk skarti presē, grāmatās un runās. Prāv. Dr. P. Cirsis nedaudz komentēja Rituma stāstījumu un pēc tam pakavējās pie Anglijas latviešu dzīves un sabiedriskām rosmēm, uzsverot labo sadarbību starp katoļiem un luterāņiem. Viņš vēl attēloja mūsu dzimtenes problēmas un turienes ļaužu ciešanas zem okupācijas varas. Prāv. A. Cirša sirsnība, atklātība un cilvēciskā pieeja, dažādus jautājumus pārrunājot, atstāja dziļu iespaidu uz klausītājiem, par ko jāsaka latvisks paldies. Saietu atklāja biedrības priekšnieks J. Sulainis un sabiedriski kultūrālās nozares vadītāja E. Brūna. Bija garšīgas pusdienas; godināja arī jubilārus. Dalībnieku skaits ap 70.

● 18. oktobrī, tūlīt pēc dievkalpojuma, baznīcas lejas telpās rakstniece Irma Grebzde referēs par savu grāmatu Ziedi, mana vasara, pieminot arī otru savu mīļāko grāmatu — bībeli. Mudinājums rakstnieces grāmatu izlasīt un pārdomāt, lai varētu referentei šo to arī pajautāt. Groziņu azaids dāmu komitejas izkārtojumā, par kafiju būs gādāts. Ieeja pret labprātīgie ziedojumiem. Visi aicināti. **V.Z.**

SPORTS

DVF šaušanas meistarsacīkstes trīs starptautiskos paņēmienos notika augusta beigās Thurnscoe šautuvē netālu no Donkasteras. Laiks bija jauks, un sacīkstes izdevās teicami. Par labāko šāvēju sacensībās atkal kļuva E. Krauze no Česterfildas, sasniedzot 145 punktus no iespējamiem 200. Dāmu klasē sekmīgākās bija Austra Freimane 107 punkti, Anna Laudobele 52 p. un Maria Strazda 45 p. Seniorų klasē E. Krauze, P. Vilnis un A. Freimanis.

Strēlnieks

Latviešu katoļu apv. kongress Mineapolē

Jaunā Amerikas latviešu katoļu apvienības valde un revīzijas komisija: pirmajā rindā no kr.: Vilhelmīne Vanaga — sekretāre, Albīna Bestere — sabiedriskās daļas vadītāja, Dr. Jānis Dimants jr. — ALKA priekšsēdis, prāvests A. Justs — ALKA kapelāns, Zinaida Stupāne — kasiere; otrā rindā no kr.: Dr. Z. Zadvinskis, P. Zadvinska, J. Liepnieks — revīzijas komisijas locekļi, Jānis Kancāns — ALKA priekšsēža vietnieks, prof. Francis Murāns — kultūras daļas vadītājs. Foto A. Nešpors.

Foto V. Plampe.

Amerikas Latviešu Katoļu Apvienība (ALKA) 14. kongress notika 5. un 6. septembrī Mineapolē, Latviešu Namā. Kongresu atklāja rīcības komitejas priekšsēdis V. Kancāns, lūgšanu teica ALKAs kapelāns prāvests A. Justs. ALKAs priekšsēža uzrunai sekoja Latvijas valsts himna.

Kongresu uzrunāja Mineapoles pilsētas galva Donalds Freizers, kā arī latviešu katoļu darba koordinātors ASV prelāts Dr. L. Vārna, nolasot vēstījumu un sveicienus kongresam no latviešu katoļu augstākās garīgās aprūpes vadītāja monsinjora K. Ruča Romā. Sekoja daudz citi St. Paulas latviešu katoļu apsveicēji.

Gleznu un daiļamatniecības darbu izstādē un latgaļu grāmatu skatē ar gleznām piedalījās V. Vabale, Marija Skutāne-Netz, P. Zadvinska, H. Hofmane, I. Lobža un A. Klīdzēja; daiļamatniecībā — zeltkalis un rotkalis L. Lisovskis; keramikā — A. Zilgme. Latgaļu grāmatu skati un preses galdu iekārtoja A. Dimante, kur bija redzama jaunās nelaika bīskapa B. Sloskāna piemiņas markas. Pēc vācu bīskapu ieteikuma pāvests Jānis Pauls II ir nodevis nelaika bīskapa B. Sloskāna lietu svēto izsludināšanas kongresam — beatifikācijai. Šis ir pirmais gadījums latviešu katoļu vēsturē, kad kāds latvietis ir vispārīgi ticis ierosināts beatifikācijas procesam Romā.

Pēc pārtraukuma un rīta maltītes sākās kongresa darbs. Par kongresa vadītāju ievēlēja A. Tutinu no Čikagas, prezidijā — V. Kancānu, J. Liepnieku, bet goda prezidijā aicināja prāvestu Dr. P. Cirsi, S. J., S. Gabrānu un K. Znotiņu.

ALKAs valdes priekšsēdis J. Liepnieks sniedza plašu darbības pārskatu par pēdējiem diviem gadiem, sekretārs A. Rudzāts papildināja, kā arī atbildēja uz jautājumiem. Kases pārskatu sniedza S. Baiba, bet revīzijas komisijas ziņojumu Dr. Z. Zadvinskis, norādot, ka visi naudas dokumenti ierakstīti kases grāmatā.

Debatēs par līdzšinējo ALKAs darbību izraisījās sparīgas pārrunas un pat daži mazi pārmetumi līdzšinējai ALKAs valdei. Kongress uzdeva jaunajai valdei ticības mācības jautājumu katoļu bērniem, arī latviešu vasaras vidusskolās, izkārtot latviešu katoļiem pieņemamā veidā.

Aizklāti balsojot par ALKAs valdes priekšsēdi ievēlēja Dr. Jāni Dimantu jr. ar 33 balsīm. Par Z. Stupāni nodotas 8 balsis. ALKA budžetu nākamiem diviem gadiem pieņēma 4000 dol. apmērā.

Kongress uzdeva valdei Amerikas latviešu katoļus aicināt ALA un PBLA darbā, kā arī paredzēt vairāk laika turpmākās darbības iztirzāšanai.

14. ALKAs kongresu beidzot, pēdējais runāja jaunais ALKAs valdes priekšsēdis Dr. Jānis Dimants jr., nolasot savu 6 punktu deklarāciju turpmākai darbībai, uzsverot, ka jātop vienotiem, jātop aktīviem kopējā darbā. Kongresu noslēdza ar kopēju dziesmu Pretī visaugstākam.

Kongresa pirmās dienas vakarā turpat Latviešu Namā notika soprānes Māras Mozgas koncerts pianista Jāņa Lobzas pavadījumā. Tam sekoja vakariņas un kongresa balle.

Otrā kongresa dienā, svētdien, St. Paulas Sv. Agneses baznīcas kapellā notika svētā Misa, ko vadīja prelāts Dr. L. Vārna. Pēc dievkalpojuma Latviešu Namā bija izkārtots rakstnieku cēliens prof. Franča Murāna vadībā, kuŗā par bīskapa J. Rancāna fondu stāstīja K. Znotiņš.

Prof. J. Motivāns nolasīja referātu „Amerikāņu tūrista Pad. savienībā vērojumi un spriedumi".

Savus darbus rakstnieku cēlienā lasīja Dr. P. Cirsis, S. J., K. Strods-Plencinīks, prof. F. Murāns un A. Dimante, kā arī dzirdēja dažu citu rakstnieku piesūtītos darbus. Ar dziesmām piedalījās jaunieši Monika un Vanda Daukstes, klavieŗu pavadījumu veicot D. Zadvinskim; kokļu mūziku atskaņoja M. Dauksts, D. Zadvinskis un P. Zadvinskis un klavieŗu solo — D. Zadvinskis un J. Lobza. Teātris Minesotā iepriecināja ar H. Ibsena „Pērs Gints" divām ainām no pirmā un piektā cēliena, režisora M. Ozoliņa vadībā; izpildītāji: I. Rudzīte, J. Kancāns, A. Bakūzis, I. Ieleja un J. Zeltiņš; izrādes vadītājs E. Inde. Šo lugu Jaunatnes Teātris Minesotā sagatavo izrādei š.g. oktobŗa beigās.

Rakstnieku cēliena beigās J. Liepnieks paziņoja ALKAs valdes piešķirtos apbalvojumus 1981. gadā: Marijai Urnežus-Lambergai un Vatikāna radio latviešu raidījumu darbiniekiem.

Līdz vēlai vakara stundai 14. ALKAs kongresa delegāti un viesi kavējās draudzīgās pārrunās.

Jānis Dimants sr.

A. Sedasdēls

ES ATCEROS...

(turpinājums)

Ja pagadījās, nikns vārds vai akmens sviediens tūdaļ ieveda kārtību. Kādreiz ierunājos, kādēļ kaimiņš cietsirdīgs un ass? Jā: viņam bērni un suņi nebija paciešami. Tādēļ arī sapratu Goitmaņu kalstošo dzīvi.

Vācu zemē vēl mita divi viņa brāļi ar ģimenēm, bet arī tos viņš šais trīsdesmit gados netika apciemojis. Dārgā brauciena dēļ.

Sīkumainība līdz vienam zemes sprīdim Goitmaņus padarīja gluži trakus, kad pirkdami veco farmas māju, lūdzām mērnieku, lai tas pārbauda īpašuma robežas. Strīds uzrausās par vienu pēdu platu zemes svītru, kas nepiederēja nedz man, nedz Goitmaņiem. Bet viņi iecirtās, ka šī pēda nevienam nepiederošās zemes pienāktos viņiem. Lai kaimiņu strīdu izbeigtu, mērnieks katram piesvieda pa puspēdai platu strēmeli. Goitmaņi labu prātu neturēja un tikai pēc vairākiem gadiem kļuvām runīgāki. Kādreiz Goitmanis atzinās, ka šai zemē neesot ieteicams daudz runāt vai draudzēties, jo kaut kur ar dziļu sakni zēla aizdomas cilvēkam pret cilvēku. Kaŗa laikā iecelotāji ar vācisku izcelsmi uzmanīti un novēroti kā ienaidnieki. Daudziem arī pavērts ceļš uz cietumu.

Kādreiz Goitmaņi ierunājās par vācu zemes skaistumu. Arī mēs to bijām redzējuši, dzīvodami bēgļu nometnēs Virtembergā, brīvo laiku aizvadot ceļojumos pa vācu pilsētām un koptajiem Virtembergas mežu novadiem.

Pasaule bija sarāvusies mazā lodītē: Goitmanis savas kaŗavīra gaitas vācu armijā bija aizdrasējis tanīs pašās kazarmās, kur pirms izceļošanas uz jauno pasauli bija mitinājušies savu zemi zaudējušie latviešu bēgļi. Tā mēs draudzīgi izstaigājām Eslingenas vīna kalnus, priecīgu skatu mezdami rāmi plūstošās Nekāras ūdeņos. Soli pa solītim mūsu kaimiņu attieksmes iesila. Bijām taču piederīgi zemes lodes daļai ar gluži citādu garu un domāšanu. Tikai ieganstu iedzimtās paspārnes atstāšanai bija dažādi.

Saulei laižoties aiz pilsētas ceriņu pakalnes, tās gaismas pēdējais mirdzums salija kaimiņa Vuda pagalmā. Tas bija pavisam mazs zaļš laukumiņš. Tā šaurībā iespiesta neliela dzīvojamā māja, veca garāža, laiva un suns. Pēdējam pat nebija savas būdas: skaļais nakts miera traucētājs pārnakšņoja zem laivas paslēpies. Ja saliktu kopā duci Bila miniatūrsunīšu, sanāktu Vuda mājas sarga apmēri. Vuds to kopa vairāk nekā savu bērnu. Ķēde ap kaklu aizvien spodrināta, ēdiena trauki izmazgāti, spalva izsukāta. Tikai gaiss ap suņa dzīves vietu likās neciešams, plūda pāri kaimiņa žogam un lauzās caur logiem istabās un virtuvē. Sākās berze kaimiņu starpā, bet Vuds domāja, ka mums būtu jāpacieš suņa uzraustās neērtības. Pacelt balsi vai sūdzēties — to mēs neuzdrošinājāmies, jo mūžs svešajās mājās bija par īsu, lai sacirstos ar iezemiešiem. Lai atvairītu diendienā kaimiņa mājas sarga radītā gaisa uzbrukumus, nobarikādējām logu un durvju spraugas. Arī suņa skaļā uzstāšanās bieži vien iztraucēja nakts mieru. Ko gan tas tik cītīgi sargāja?

Kad Vuds izveda pastaigā savu miesassargu, ielās palaistie mazāka apmēra četrkāji pajuka, kur kuŗais. Viņi bijās sava lielā ciltsbrāļa izskata un uzbrukuma gatavību.

Vudam pašam piemita tieksme būt pārākam. Nevienam nebija tik liela suņa un vecajā garāžā turētas laivas. Tā laistījās ar saviem slaidajiem sāniem, pabāzusi purnu pa garāžas durvīm. Nekad nemanīju, ka Vuds laivu būtu arī lietojis. Pietika ar to, ka viņš bija tās īpašnieks un varēja palielīties citu priekšā. Bet ar to vēl nebeidzās viņa iedomātais pārākums. Lai citu acīs iekļūtu turīga cilvēka kārtā, viņš sāka dzenāt golfa bumbiņu. Pievēršanās šim sportam prasīja arī piedienīgu, bet uzkrītošu ārieni. Kad svētdienās Vuds devās nodarbībās uz ozolu pakalnes golfa laukumu, viņš izskatā pārspēja dzeni: gaiši zaļa cepure ar zeltītu pieres zīmi, sarkans virskrekls, zilas bikses, dzeltenas zeķes un baltas kurpas ar asiem izciļņiem. Vai Vuds bija arī sekmīgs golfa bumbiņas dzenāšanā, to zināja tikai pārējie spēlētāji.

Reti sanācu valodās ar dīvaino kaimiņu.

(Turpinājums sekos.)

R. S. KANE Ltd.

APBEDĪŠANAS BIROJS

4812 Yonge Street
(Sheppard Avenue tuvumā)

Willowdale, Ont.

221-1159

DOWNTOWN WOOLS, ARTS & CRAFTS

Īpašn. Elza Avots

9 Queen St. East (pie Simpsona un Yonge).

Lielā izvēlē dažādu rokdarbu materiāli.
Padomi rokdarbu jautājumos.

TEL.: 368-5011

BROADVIEW DELICATESSEN

141 Danforth Ave., Toronto, Ont.
Tel.: (416) 465-9905

POKO'S MEAT

376 College St. (netālu no Bathurst ielas), Toronto, Ont.
Tel.: (416) 922-1300

Abos veikalos dabūjamas augstākās kvalitātes preces par mērenām cenām.

Izdarait pasūtinājumus jau labi laikus savam svinīgajam gadījumam.

Svaiga gaļa un gaļas produkti. * Importēti eiropiešu produkti lielā izvēlē. * Viss ir svaigs, tīrs, gaumīgs!

Īpašnieki Ausma un Jānis Miķelsoni.

(41. turpinājums)

Nēģeru zēns sēdēja Žirbinskim klēpī, kamēr Stefānija auklēja balto meiteni. Viņiem priekšā uz galda atradās kafijas krūzītes un liela māla bļoda ar speķa pīrāgiem. Žirbinskis tos kāri ēda un slavēja latviešu cepumus.

„Es tos kādreiz dzimtenē ēdu ar ieceptiem kāpostiem gaļas vietā, bet man šie garšo labāk," viņš noslaucīja taukainās lūpas un paņēma jaunu pīrāgu.

Ieraudzījis Kalumu, Žirbinskis noslīdināja melno zēnu no sava klēpja un sniedza ienācējam roku, bet Stefānija atturīgi pamāja ar galvu.

„Savā restorānā es būtu jūs bagātīgi pacienājis," Žirbinskis taisnojās, piebīdīdams Kalumam brīvo krēslu un paņemdams pēdējo taukaino cepumu.

„Paldies, es nupat pusdienoju," Kalums aizbildinājās. Meitene tūliņ ierāpās viņam klēpī un apķērās ap kaklu.

„Savāds bērns, svešajiem viņa pieķeras vairāk nekā pašas tēvam," Žirbinskis sūdzējās. „Ja man būtu otrs dēls, tad tie abi tagad sēdētu man uz ceļiem," viņš nikni paskatījās uz Stefāniju.

„Kad meitene ilgāk padzīvosies nometnē, viņai radīsies lielākas ilgas pēc jums," Kalums sprieda.

„Tieši otrādi, viņa vēl vairāk no manis atsvešināsies. Es viņu jau šodien pat vedīšu mājās. Lai nometnē paliek tikai zēns, viņu pats nelabais nespēs no manis atsvešināt," Žirbinskis neļāvās iestāstīties.

„Gluži manas domas. Neaizkavēsim Kaluma kungu, viņam savi pienākumi, mums savi," Stefānija steidzināja. Viņa izturējās tik vēsi, ka Kalums jutās kā izsaldēts.

29

Kaut kas ar Stefāniju bija noticis, ko Kalums nespēja izskaidrot. Viņa izturējās tā, it kā būtu redzējusi kādu nelāgu sapni. Varbūt viņa tikai Žirbinska klātienē tēloja aukstu vienaldzību? Taču Kalums juta, ka Stefānija bija pēkšņi pārvērtusies. Jo vairāk viņš par to domāja, jo šaubas auga kā liels kalns. Viņš brauca uz pilsētu. Ar Stefāniju bija atklāti jāizrunājas. Vienīgā iespēja bija satikt viņu restorānā. Vai Žirbinskis nebija solījies bagātīgi pacienāt, kad nometnes kantīnē bija apēdis pēdējo speķa pīrāgu?

Žirbinska kungs vārdu turēja. Kad Kalums ieradās, viņš pagāja tam dažus soļus pretī un sirsnīgi spieda roku, jo bija ieradies taču viņa dzīvības glābējs, ko bija pat vērts apbalvot ar poļu veterānu varonības ordeni. Viņš nosēdināja Kalumu pie īpaša galdiņa, kur tas varēja netraucēti mieloties, un pats atnesa kūpošu bļodu ar poļu boršču, treknu sakņu viru ar tomātiem un sīpoliem.

„Poļi to strebj degunus un sviedrus slaucīdami," viņš uzlielīja pienesto viru ar biezu tauku kārtu.

Stefānija sēdēja pie kases kā uzticīgs cerbers. Liekas, ka viņai Kalums bija tukšs gaiss. Kalums jau nožēloja, ka nebija viņai iepriekš piezvanījis un norunājis satikšanos. Šeit tas bija tikpat kā neiespējami. Nāciens bija velts, ja neņem vērā brīvo boršču, kas uzsita nelāgas atraugas.

Viņš iegriezās tuvējā tavernā un noskaloja nelabumu ar krietnu malku viskija. Tad iemeta naudas gabalu telefona automātā un uzgrieza numuru. Atsaucās Stefānija.

„Tā jau domāju, ka tu tūliņ skriesi man pakaļ," viņa bez kāda ievadījuma teica.

„Man ar tevi jārunā, restorānā tas nebija iespējams."

„Tad runā tagad."

„Man tevi jāsatiek."

„Kāpēc tev tas vajadzīgs?"

„Skaidrības labad, mūsu abu labad."

„Vai tāpēc tev bija jādzenas uz pilsētu? Es pati nometnē drīz ieradīšos," viņa izbeidza sarunu.

Stefānija nometnē ieradās viena. Žirbinskis līdz nebija braucis. Viņa necentās Kalumu tūliņ satikt, ko liedza viņas sievietes pašlepnums. Vispirms bija jāsatiek Žirbinska melnais zēns, kas nometnē būs noilgojies. Tāpēc jau viņa bija braukusi.

Bērnu rotaļu laukumā bija vismaz kāds ducis zēnu. Visi melnie! Tie gāja vienādā solī aplī, stampādami ar kājām zemi. Viens no zēniem sasiets gulēja apļa vidū, bet citi gāja tam apkārt, atdarinādami kādas vienmuļas skaņas. Zēni acīm redzot spēlēja cilvēkēdējus, ko bija noskatījušies kādā televīzijas filmā. Viņi bija notriepuši sejas un rokas ar ogļu putekļiem, ka izskatījās pēc īstiem melnajiem.

Žirbinska kundze ilgu laiku noskatījās šinī rotaļā un pūlējās uzzīmēt, kurš būtu viņas zēns, jo visi izskatījās vienādi melni, arī augumos gandrīz vienādi. Bērni bija tā aizrāvušies ar savu spēli, ka nemaz nepamanīja, ka viņus kāds novēro. Tikai „cepetim", kas gulēja sasietām kājām apļa vidū, kļuva garlaicīgi un viņšrausās augšā.

„Staņislav!" Stefānija sauca.

No pulka kāds zēns atdalījās un pieskrēja viņai klāt. Arī pārējie aplidoja tai apkārt kā baloži, kas gaida, kad tiem pasviedīs kviešu graudus. Tik daudz Stefānijai saldumu nebija, lai visiem pietiktu ko padalīt.

„Ejiet vispirms nomazgāties," viņa teica.

Zēniem tas nebija divreiz jāsaka. Viņi saskrēja turpat pie dzeļamā ūdens krāna un sāka rosīgi nomazgāt melnos sodrējus no sejām un rokām. Tikai Staņislavs palika samulsis stāvot. Stefānija pa to laiku sadalīja šokolādi mazākos gabaliņos, lai būtu visiem ko padalīt.

„Viņš vēl nav nomazgājies," zēni smiedamies rādīja uz Staņislavu, kas laikam pirmo reizi savā zēna mūžā īsti apzinājās, ka viņš ir melns. Viņš aizklāja seju rokām un klusi raudāja.

Stefānija izdalīja visus saldumus un paņēma melno zēnu pie rokas.

„Nāc!"

Viņai mašīnā vēl bija dažas šokolādes.

„Ņem, bet pie viņiem atpakaļ vairs neej, tie labi neuzvedas."

„Viņiem arī garšo šokolāde," nēģerēns raudzījās Stefānijā lielām acīm.

„Ēd vien pats."

Vai šim zēnam šeit bija īstā vieta? domāja Žirbinska kundze. Viņa atminējās savu bērnību Zemgales lauku mājās, kur bija vadījusi sava mūža pirmos gadus, kad viņas māte tur bija ieradusies no Polijas un kalpoja par laukstrādnieci. Pārējie bērni gan ar viņu labprāt spēlējās kopā, bet bija reizes, kad tie viņu sāpināja un sauca par „poleni". Viņa toreiz no šī vārda kaunējās, jo nejutās tāda kā visi pārējie bērni. Arī latviešu kara bēgļu nometnes skolā Vācijā viņa no pārējiem bērniem dažkārt cieta savu jaukto asiņu dēļ, lai gan tēvs bija īsts latvietis un viņa latviski runāja tikpat labi kā visi pārējie skolas bērni, latviešu valodā izpelnoties pat uzslavu. Vai diezgan daudz latviešu, nonākot pārjūras zemēs, arī nekaunējās, ka tie bija latvieši un ne labprāt ar saviem tautiešiem sarunājās latviski, ja svešie to dzirdēja? Lai melnie bija diezin cik spītīgi savā nacionālitātē, arī viņiem nepatika, ja kāds kaut kādā veidā atgādināja viņu rasi vai sauca par nēģeriem. Viņi citiem bija tikai krāsainie. Pat lietuviešiem nepatika, ja tos sauca par leišiem, šajā nevainojamā senvārdā. Žirbinska kundze atzina, ka Staņislavam latviešu bērnu nometnē tomēr nebūs īstā vieta, kādēļ izšķīrās jau tagad viņu no nometnes izņemt.

Žirbinska kundze gāja uzmeklēt Kalumu. Kas viņam tik steidzīgi bija vajadzīgs? Viņš grozījās pie veco ļaužu mājas un lasīja pie nometnes biroja dēļa piekārtos ziņojumus.

(Turpinājums sekos.)

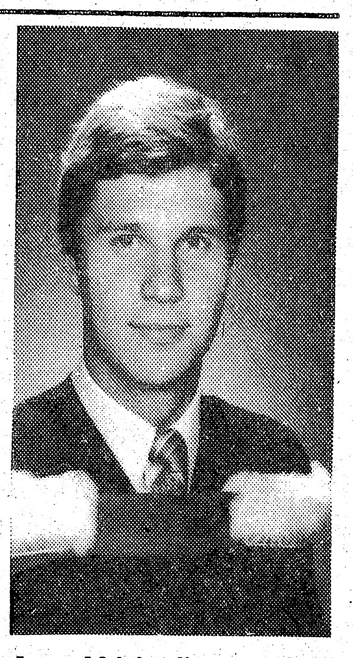

Ivars Melnbārdis ar uzslavu beidzis Toronto universitāti ar B. Sc. gradu (Industrial Engineering). Saistījies darbā pie Arthur Anderson and Co. (management consulting). Pieder pie korporācijas Patria.

Kanadas DV ārējās informācijas vadītājs P. Vasariņš šogad ar izciliem panākumiem darbojies Latvijas lietas labā Kanadas valdības un parlamentāriešu aprindās.

Var pieprasīt pasta indeksus

Mēs esam izsūtījuši okupētās Latvijas pasta indeksu sarakstu atsevišķu zemju centrālām organizācijām (ALA, — Amerikas Latviešu Apvienībai, LNAK, — Latviešu Nacionālai Apvienībai Kanadā, DLA, — Dānijas Latviešu Apvienībai, LAAJ, — Latviešu Apvienībai Austrālijā un Jaunzēlandē, ZLCP, — Zviedrijas Latviešu Centrālai Padomei un LNPL — Latviešu Nacionālai Padomei Lielbritanijā.

Šie indeksi, šķiet, ir nepieciešami, sarakstoties ar tautiešiem mūsu okupētā dzimtenē.

Pasta indeksus tagad varēs pieprasīt augšminētām organizācijām.

Laima Kalniņa,
Pasaules Brīvo Latviešu Apvienības ģenerālsekretāre

SAULAINĒ

otrpus upei **pārdodama vasarnīca,** 30 x 30 pēdas, un 2 akri zemes. Vasarnīca derīga arī ziemā, apsildāma ar eļļu. Daudz jaunu eglīšu un citi koki. ZVANĪT 421-5073.

Norvēģija pagriežas pa labi

STORTINGA VĒLĒŠANĀS PILSONISKĀ PARTIJA IEGUVA ABSOLŪTO VAIRĀKUMU

Norvēģijā nākošos četrus gadus būs pilsoniskā valdība. Stortinga (parlamenta) vēlēšanās trīs pilsoniskās partijas: konservātīvie, centrs un kristīgie demokrati no 155 parlamenta vietām ieguva 80, tātad absolūto vairākumu. Strādnieku partija, kas Norvēģijā saimniekoja astoņus gadus bez pārtraukuma, vēlēšanās zaudēja 10 vietas un jaunajā parlamentā tiem ir 65 deputāti. Sociāldemokrati tomēr palika lielākā partija.

Visvairāk balsu ieguva konservātīvie. Tiem jaunajā parlamentā ir 54 vietas, 13 vairāk nekā iepriekšējā. Centram 11 vietas, zaudēja vienu, bet kristīgajiem demokratiem vairs tikai 15, zaudēja 7. Kreisie sociālisti deputātu skaitu palielināja no divi uz četriem, tikpat daudz ieguva arī attīstības partija, bet no jauna parlamentā atkal iekļuva venstretisti ar diviem deputātiem.

Jaunais ministru prezidents būs konservātīvo partijas vadītājs Kaare Villochs. Tikai valdības sastādīšanā radās grūtības. Uzvarētājs vēlēšanās Villochs mēģināja izveidot visu triju partiju ministru kabinetu, lai stortingā būtu stabils vairākums. Centristi, tāpat kristīgie demokrati, atteicās piedalīties valdībā, apsoloties gan parlamentā atbalstīt konservātīvo mazākuma valdību. Visām trim pilsoniskajām partijām saimniekošanas programmas krietni atšķirīgas. Abas mazākās partijas baidās, ka ar piedalīšanos valdībā nokļūs konservātīvo ēnā un zaudēs savas īpatnības. Tā Villochs bija spiests izveidot ministru kabinetu no savas partijas cilvēkiem vien. Oktobŗa vidū viņš nomainīs līdzšinējo sociāldemokrates Gro Harlemas - Brundtlandes valdību.

Iekšpolitikā Villochs solās samazināt nodokļus, dot lielāku brīvību visiem, nodrošināt darbu un tādu pašu labklājību kā līdz šim. Ārpolitikā saglabāt mieru, nodrošināt valsts aizsardzību un līdz ar to ciešu sadarbošanos ar NATO. Norvēģija, kā zināms, ir Atlantijas aizsardzības pakta (NATO) locekle, bet nav iesaistīta Eiropas koptirgū. Ziemeļos Norvēģijai saiet robežas ar Pad. savienību, tāpēc militāro spēku līdzsvara uzturēšana ir tās drošības garants.

Norvēģijai ir ne tikvien liela stratēģiska, bet arī saimnieciska nozīme. Tā no Ziemeļjūras pamatnes sūknē naftu un gāzi un lielos vairumos eksportē uz citām Eiropas valstīm. Eiropieši to sauc par ziemeļu Arabiju, tāpēc Norvēģijas jaunā parlamenta un jaunās valdības noteiktu politisko kursu gaida visas Eiropas valstis. Norvēģija ir arī vienīgā Skandinavijas valsts, kuŗas parlamentā nav komūnistu. **P. B.**

Valdis Daiga, inž. no Toledo, ASV, teica akadēmisko runu LU 62 gadu dibināšanas atceres sarīkojumā Toronto Latviešu namā par tematu — Saules enerģijas izmantošana.

Pārpalikušie 7. Dziesmu svētku Kanadā Vadoņi dabūjami šādās grāmatnīcās:

DV grāmatnīcā Latviešu namā, 491 College St., Toronto, Ont., M6G 1A5.

DV grāmatnīcā-salonā Latviešu Centrā, 4 Credit Union Drive, Toronto, Ont., M4A 2N8.

Var arī pieprasīt tieši rīcības komitejai: I. Alksnis, 30 Kecala Rd., Scarborough, Ont., M1P 1K6, tālr. 416-757-9490. **CENA 4. DOL.**

PĀRDODAMA VASARNĪCA

ar 272 pēdām zemes ezermalā, skaistā vietā, nepilnas 90 jūdzes no Toronto, ar daudz kokiem, 2 guļamistabas, piemērota dzīvei ziemā, ceļš lietojams visu gadu, logi uz dienvidiem, legāla septiskā sistēma.

CENA 62,000 DOL.

TEL. 447-2017

Latvija par maz dod virsnieku

JAUNIEŠUS AICINA IESTĀTIES KARAskolās

Nesen kādā Rīgas laikraksta ,,Padomju Jaunatne'' numurā bija ievietots visas imperijas karaskolu saraksts, ar pilnām adresēm un uzņemšanas noteikumiem. Adrešu un uzņemšanas noteikumu publicēšanas nolūks mazas tautas laikrakstā bija ieinteresēt latviešu jauniešus izvēlēties virsnieka karjēru un iestāties karaskolā.

Izrādās, ka no Latvijas uz karaskolām nedodas paredzētais skaits jauniešu. To atklāj okupētās Latvijas kara komisāriāta politiskās nodaļas priekšnieks pulkvedis A. Madelāns rakstā Esiet gatavi dzīves un vīrišķības skolai! ,,Padomju Jaunatnes'' 16. jūnija numurā.

Latvijā karadienestam zēnus gatavo jau no skolas sola, vēlāk to dara komjaunatne. Pulkvedis Madelāns gan nav apmierināts ar šo komjaunatnes darbu un pārmet vairāku rajonu komjaunatnes vadībai, kuŗas cēlos dzimtenes aizsardzības pienākumus nav izpratušas kā vajadzīgs. Arī daudzas ģimenes nepūlas savas dzimtenes sargus sagatavot morāli nevainojamus, garīgi un fiziski attīstītus. Pēc Madelāna vērtējuma tikai tādām tautām var uzticēt ieročus. Tāpat vecāki jauniešus atrunā no iestāšanās karaskolā, jo zina, ka jaunietis ilgus gadus būs atšķirts no savas tautas un aizdzīts kaut kur uz Sibiriju, pazudīs tautai pavisam.

Madelāns rakstā žēlojas par preses nevērību pret karaklausību un militāri patriotisko audzināšanu. Latvijā nelasa militāro laikrakstu ,,Krasnaja zvezda'', ,,Sovetskij patriot'' un žurnālu ,,Vojennija zvaņija''. Atsevišķos rajonos minētos izdevumus tikpat kā neabonē, to nav arī bibliotēkās. Tāpat ne visur nopietnu vērību veltī virsnieka profesijas populārizēšanai. Pērn savus uzdevumus nav izpildījušas Preiļu, Bauskas, Kuldīgas, Limbažu un Cēsu rajonu komjaunatnes, žēlojas kara komisārs A. Madelāns. **P. B.**

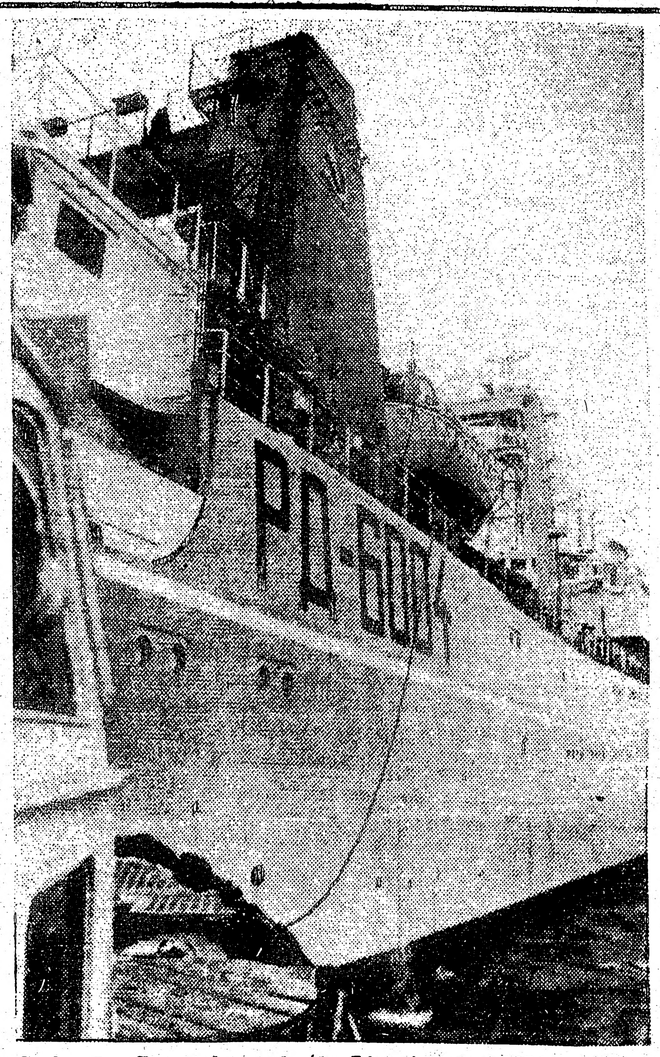

Sarkanās flotes kara kuģis Liepājas ostā 1981. g. rudenī. LNF uzņ.

Keele - Eglinton rajonā

Izīrējams dzīvoklis ar atsevišķu ieeju par mērenu cenu, sākot ar 1. novembri.

ZVANĪT 653-7605, TORONTO.

Tāds izskatījās Liepājas pilsētas centrs šī gada vasarā. LNF

Mans mīļais un ilggadējais kolēģa
Latvijas lietvedis Londonā

T. V. Ozoliņš

aizgājis mūžībā 1981. gada 29. septembrī Londonā

Dziļās sērās
A. Dinbergs
Latvijas diplomātiskā dienesta vadītājs

Mūsu spēks . . .

(Turpinājums no 1. lp.)

viņu aicinājums uz solidāritāti ir atradis atsaucību arī pārējos brīvās pasaules latviešu jauniešos. Tā ir uzvara solidāritātē!

Kad 1980. gada novembrī Minsteres ģimnazijas jaunieši savā 5. studiju seminārā pieņēma šādu aicinājumu un griezās pie pārējām trimdas jaunatnes organizācijām atbalstīt viņu akciju, daudziem tas likās apšaubāms pasākums, neiespējamība, varbūt pat pārgalvība. Bet solidāritātes vārds bija izskanējis un uzrunāja ikvienu tautieti. Kā pirmie atsaucās Kanadas jaunieši, pēc tam arī DALJA un aicināja savus biedrus nepiedalīties Rīgas vasaras kursos. Amerikas latviešu jaunieši savā kongresā noraidīja šo aicinājumu, aizbildinoties, ka ,, . . . tas izskatītos smieklīgi, ja mēs boikotētu un tad 10 mūsu biedru aizbrauktu tā vai tā.'' Arī Eiropas jaunatnes apvienības (ELJA) vadība domāja, ka nevar saviem biedriem ,,aizliegt kursos piedalīties . . .'' Jādomā, ka Amerikas, Eiropas un Austrālijas jaunatnes organizāciju vadība nebija izpratusi nozīmi vārdam ,,aicinājums'', jo nekad Minsteres ģimnazijas studiju semināra dalībnieki netika lietojuši vārdus — ,,aizliegt, neļaut, piespiest''.

Mans nolūks šajā rakstā nebija kritizēt trimdas jaunatnes organizāciju politisko nostāju, bet gan pievērst visas sabiedrības uzmanību uz jauno impulsu mūsu jaunatnes aktīvitātēs. Jaunatne ir spējusi pareizi izvērtēt pašreizējo, jāsaka — ļoti drūmo, situāciju dzimtenē, un nekas nav līdz šim mainījies. Ir apcietināti un notiesāti jauni, līdz šim vēl nezināmi mūsu tēvzemes patrioti, daudzi vēl atrodas čekas pagrabā viņu ,,noziedzīgās'' lietas izmeklēšanai un mēs nekad nevaram zināt, kas notiks nākotnē. Daudzi, kuŗu vārdi mums jau ir zināmi un arī nav zināmi, izcieš apsmieklu un pazemojumu tikai tādēļ, ka vēlas patiesu dzīvi, bez meliem un liekulības. Vai mēs, trimdas latvieši, kas dzīvojam pārticībā un neierobežotā brīvībā, spējam iejusties šo nomākto ļaužu likteņos? Šajā brīdī es savu acu priekšā redzu draugus dzimtenē, kas cieš ne jau kriminālu nodarījumu dēļ, bet gan tādēļ, ka viņi nepacels glāzi verdziskajai sistēmai, padomju okupācijai. Mans aicinājums būtu tikai viens: — ja nespējam neko vairāk darīt savu brāļu un māsu labā, ja esam nobijušies un pakļāvušies Rīgas smaidošajiem un vienmēr laipnajiem čekas kalpiem, tad vismaz nerunāsim līdz viņiem to, ko nedomājam, un nepiedalīsimies čekas izkārtotajos sarīkojumos.

Brīvās pasaules jaunatne ir spējusi solidārizēties ar Juri Viņķeli, Juri Būmeisteru, Daini Lismani, Lotāru Stūri, Māri Lukjanoviču, Žani Skudru, Jāni Tilgali un visiem pārējiem cīnītājiem par patiesību. Ar šādu noteiktu nostāju, ko izrādījusi jaunatne Rīgas Kultūrsakaru komitejas vadībai, ir demonstrēts lielais vienotības spēks — solidāritāte, kas spējīgs arī kaut ko veidot, pretēji okupācijas varas nelietīgajām interesēm un vēlmēm.

Rīgas vasaras kursi izjukuši. Trimdas jaunieši šoreiz izvēlējās garīgās brīvības ceļu un nevēlējās pieņemt garīgās līšanas veidu. Par to mūsu sabiedrībai būtu ko pārdomāt un mācīties. Par to mūsu jauniešiem pienākas vislielākā atzinība!

Un nobeigumā vēl dažas domas par jaunatnes impulsu mūsu sabiedrībā. Ar vislielāko atzinību ir jāuzņem Andŗa Mellakaula atklātais un varonīgais stāstījums par paša pieredzējumiem. Es priecājos, ka Andrim sirds skaidrība guvusi virsroku un, pretēji čekas piedraudējumiem, viņš ar drosmi runā. Visiem vajadzētu atklāt šādus piedzīvojumus ar čekas iestādēm Latvijā, un mūsu visu pienākums ir saliedēties kopīgai cīņai, lai aizstāvētu šo drosmīgo un atklāto cilvēku piederīgos, ja gadījumā čeka sāktu izrēķināšanos. Jaunatnes skaidra apziņa un stingra pārliecība ir, ka mūsu politiskajā dzīvē jāsāk noteikta stratēģija pret okupētās Latvijas varas iestādēm, un jācer, ka arī mūsu centrālo organizāciju vadītāji savā darbībā — runās un rīcībā, sekos drosmīgajai jaunatnei.

Latviešu jaunieši skaidri norādījuši okupācijas varai — atveriet cietumu vārtus, un tikai tad runāsim par cilvēcību, kas reizē ir arī cilvēka gara brīvība, tautas kultūra!

Atentātā

(Turpinājums no 1. lp.)

nelūgto aizsardzību. Lielai pretamerikāņu demonstrācijai kreisie sociālisti cer Bonnā sapulcēt vismaz 100,000 vāciešu, kas nespēj saskatīt, no kurienes tiem draud īstās briesmas.

Lielbritanijas premjēre Tačere ir nepārprotami nostājusies blakus Rēgenam. Un tas notiek laikā, kad britu sociālisti jau prasa visu amerikāņu militāro bāzu likvidāciju un amerikāņu atomieroču izvākšanu no Anglijas. Kā par brīnumu Francijas prezidents sociālists Miterāns pagaidām ignorē franču komūnistu spiedienu un nosvēries uz Vašingtonas pusi. Italijai lielvalstu konfrontācijā palaikam bijusi īpatnēja loma. Daži vācu vēsturnieki tagad atzīst, ka Hitlers esot izdarījis lielāko kļūdu, ielaižoties militārā aliansē ar Musolini Italijā.

Japāna gan grib appludināt amerikāņus ar savām televīzijām un citām elektroniskām ierīcēm, kā arī mazauto, bet tā arvien vēl pretojas Vašingtonas prasībai uzņemties atbildīgāku lomu tālajos austrumos, kā politiskā, tā arī militārā plāksnē.

Pekingas negaidītais miera palmas zars Taivanai radījis lielu pārsteigumu. Pekinga savas jaunās akcijas ietvaros piedāvājusi Taivanai paturēt savu kapitālistisko iekārtu, savus politiskos iestādījumus, pat savu armiju un visu citu, prasot pretī tikai simbolisku apvienošanos zem kopīgās Ķīnas cepures. Protams, Taivana Pekingas vilinājumu noraidījusi, tāpat kā tā noraidīja savā laikā arī nelūgto Pad. savienības draudzību.

Indijā var notikt raibas lietas pēc Indīras Gandijas aiziešanas. Kremlis tur jau ir ieperinājies, un tām būs jābūt stiprām zālēm, varbūt pat amerikāņu radītām, lai izdabūtu no Indijas sarkanos prusakus.

Vidējos austrumos Begins vēl arvien spēlē Napoleonu un riskē ar varbūtēju amerikāņu mentālitātes maiņu pret Izraēlu. Rēgens pareizi norādīja, ka amerikāņi nav paraduši, ka kāda cita valsts mēģina ietekmēt viņu ārpolītiku. Žīdu polītiskais svars ASV nav mazais, jo Ņujorkā vien ir vismaz tikpat daudz žīdu izcelsmes amerikāņu, cik pašā Izraēlā žīdu.

Daudziem nav saprotams, kādēļ prezidents Rēgens pieteicis 26 milj. tonnu labības piegādi Pad. savienībai. Šogad sarkanā imperijā ir kārtējā neraža, un labības sūtījumus amerikāņi varētu izlietot kā polītiska spiediena ieroci. Varbūt Rēgena 25 milj. tonnas ir tikai burkāns kazas iebarošanai, varbūt tikai tādēļ, lai kazu nomierinātu, kamēr amerikāņu militāram āzim izaug pietiekami asi ragi.

Nav šaubu, ka Rēgena apbruņošanās programma radīs reakciju arī pašā Amerikā. No Korejas un Vietnamas kara protesta laikiem palicis vēl pietiekami daudz rauga, lai pacifisti un vientiesīši, demagogu uzmudināti, masu demonstrācijās apstrīdētu sava prezidenta tālredzīgo un vienīgi pareizo nostāju. Jau tagad daži Rēgena pretinieki palaiduši baumas, ka prezidents plānojot iesaukt militārā dienestā visus jauniešus un nemaksāt tiem pa dienesta laiku nekādu algu. Protams, ka Rēgens nedomā koncentrācijas nometnēs ievietot vienpusīgos amerikāņu superliberālos elektroniskā ziņu dienesta un preses pārstāvjus.

Nav šaubu, ka Maskava jau sākusi propagandas kaŗagājienu ne vien pret iedomātām neeksistējošām amerikāņu atombumbu briesmām, bet gan pret prezidenta Rēgena personisko prestižu amerikāņu tautā. Kremlim propagandas kaŗā pat visnetīrākais līdzeklis ir bijis vienmēr nodērīgs.

Aleksandrs Ķegumnieks

2. ZIEMEĻAMERIKAS LATVIEŠU MEISTARSACĪKSTES VOLEJBOLĀ UN BASKETBOLĀ TORONTO

Sestdien, 31. oktobrī pl. 8.30 Centennial College, 41 Progress Court, Scarboro, vīriešu volejbols, 13.30 sportistu parāde, pl. 14.00 vīriešu basketbols. 8.30 Centennial College, 651 Warden Ave., Scarboro sieviešu volejbols un zēnu volejbols.

Svētdien, 1. novembrī pl. 9.00 Centennial College, 41 Progress Court — volejbola un basketbola fināli.

Piedalās 22 kontinenta labākās latviešu vienības no Čikagas, Losandželosas, Kalamazū, Ņujorkas, Grand Rapidiem, Lansingas, Ņudžersijas, Toronto un Montrealas.

* *

Sestdien, 31. oktobrī pl. 19.30 Latviešu Centrā, 4 Cred. Union Drive —

LATVIEŠU SPORTA APVIENĪBAS KANADĀ
30. GADU JUBILEJA

Vakariņas, deja pie Runču mūzikas, atspirdzinājumi.
IEEJA (AR VAKARIŅĀM) $15.00, BEZ VAKARIŅĀM $7.00.
Apmeklēt lūdz L.S.A.K.

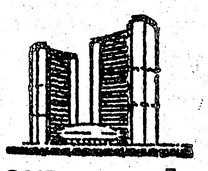

TORONTO PILSĒTAS ATKRITUMU SAVĀKŠANAS PLĀNS PIRMDIEN, 1981. gada 12. oktobrī Pateicības dienā (Thanksgiving Day).

Atkritumus neaizvāks pirmdien, 1981. g. 12. oktobrī. Parastās pirmdienas savākšanas vietā tos savāks **otrdien**. Parastās otrdienas vietā tos savāks **trešdien.**

Trešdien, 14. oktobrī, nesavāks ne laikrakstus, ne smagos priekšmetus (ledusskapjus, dīvānus, matračus, kokus un zarus u.c.).

Pataupiet laikrakstus un smagos priekšmetus savākšanai uz trešdienu, 21. oktobri.

Atgādinājums: Toronto ir 19 savāktuves stikla un skārdeņu pārstrādāšanai. Tuvākai informācijai zvaniet 367-7742.

Augusta mēnesī ir savāktas 261 tonnas laikrakstu, 49 tonnas stikla un 5 tonnas skārdeņu.

R. M. BREMNER, P. Eng., F.I.C.E.
Commissioner of Public Works City of Toronto